

Vlaamse
overheid

OPENBARE VLAAMSE AFVALSTOFFEN- MAATSCHAPPIJ (OVAM)

Ondernemingsplan 2017

Jaarrapportering 2016

Vlaamse
overheid

Vlaanderen
is materiaalbewust

Ondernemingsplan 2017

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Documentbeschrijving

1. *Titel publicatie*
Ondernemingsplan OVAM 2017

2. *Verantwoordelijke Uitgever*
Danny Wille, OVAM, Stationsstraat 110, 2800 Mechelen

3. *Wettelijk Depot nummer*
/

4. *Aantal bladzijden*
21

5. *Aantal tabellen en figuren*
nvt

6. *Prijs**
gratis

7. *Datum Publicatie*
21 februari 2017

8. *Trefwoorden*
ondernemingsplan

9. *Samenvatting*
Het ondernemingsplan 2017 beschrijft de doelstellingen die de OVAM wil realiseren, samen met de acties die daartoe worden opgezet. Het bevat tevens de jaarrapportering 2016 waarin een beoordeling over de doelstellingen en acties uit het ondernemingsplan van 2016 en over de uitvoering van regeringsafspraken zijn opgenomen.

10. *Begeleidingsgroep en/of auteur*
Henny De Baets, Danny Wille, Herman Gobel, Eddy Van Dyck, Ann Cuyckens, Luc Goeteyn, Amy De Sloovere, Luc Beeckmans, Patriek Casier, Anne D'Haese, Geert Nys, Patrick Wilmots, Johan Vanerom

11. *Contactperso(o)n(en)*
Johan Vanerom

12. *Andere titels over dit onderwerp*

Gegevens uit dit document mag u overnemen mits duidelijke bronvermelding.

De meeste OVAM-publicaties kunt u raadplegen en/of downloaden op de OVAM-website: <http://www.ovam.be>

Inhoudstafel

1	Beleidsdoelstellingen, doelstellingen m.b.t. recurrente taken en beheersdoelstellingen	7
1.1	Beleidsdoelstellingen, doelstellingen m.b.t. recurrente taken en beheersdoelstellingen voor 2017	7
1.2	Rapportage over de realisaties van het ondernemingsplan 2016	8
2	Doelstellingen opgelegd door regeeringsafspraken	9
2.1	Aanbevelingen Audit Vlaanderen	9
2.2	Uitvoering kerntakenplannen	9
2.3	Opvolging personeelsbesparing	11
3	Doelstellingen m.b.t. welzijn	13
3.1	Acties ongewenst grensoverschrijdend gedrag op het werk	13
3.2	Acties sociale steun en waardering	13
3.3	Acties arbeidsomstandigheden	14
3.4	Acties werkstress en werkdruk	14
4	Doelstellingen m.b.t. diversiteit en gelijke kansen	15
4.1	Strategisch Gelijkekansen- en Diversiteitsplan 2016-2020	15
4.2	Diversiteitsbeleid op de OVAM.	16
5	Bijlage 1: Personeelsbehoefte OVAM 2017	19
6	Bijlage 2: Analytische boekhouding – 2017 – begroting – vastleggingen	21

1 **Beleidsdoelstellingen, doelstellingen m.b.t. recurrente taken en beheersdoelstellingen**

De OVAM spant zich dagelijks in voor een kwaliteitsvol en efficiënt afval-, materialen- en bodembeheer in Vlaanderen. En dat sinds 1981!

De wereldbevolking boomt maar onze voorraad aan grondstoffen, materialen en open ruimte is schaars, en daarom uiterst kostbaar. Toch is de beschikbaarheid ervan cruciaal voor onze samenleving. Vanuit ecologisch en economisch perspectief, kunnen we dus niet meer rond een duurzaam afvalstoffen-, materialen- en bodembeheer.

Daarom zetten we samen onze schouders onder een aantal duidelijke doelen:

- de afvalberg verkleinen;
- afval hergebruiken en recycleren;
- afval milieuvriendelijk verwerken;
- de omslag naar kringlooeconomie – een economie waarin goederen duurzaam worden geproduceerd en hergebruikt – inzetten;
- het saneren van verontreinigde gronden;
- het voorkomen van nieuwe bodemverontreinigingen.

Samen met burgers, bedrijven en collega-overheden maakten we van Vlaanderen de afgelopen decennia een toonaangevende regio. Maar we willen onze samenleving verder sturen richting duurzaam ruimtegebruik en gesloten materialenkringlopen. De acties die we daartoe in 2017 ondernemen zijn terug te vinden in deel 1.1 van dit ondernemingsplan. De rapportage over de realisaties van 2016 zijn terug te vinden in deel 1.2.

1.1 **Beleidsdoelstellingen, doelstellingen m.b.t. recurrente taken en beheersdoelstellingen voor 2017**

Nr.	Naam	Omschrijving	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm	Personeels inzet in VTE	Begrotingsartikel en budget	Regerakkoord	Beleidsnota	Linken met andere plannen (vb. VMP, UHA...)
	Numer doelestellingen	1. Formuleren tekens doelestellingen met onderliggende acties (projecten/processen/programma's) 2. Structureren onder 'N's' v.d. doelestelling = 1, operationele doelestelling = 1.1	Bij doelestellingen/processen: vermeld de indicatoren op het niveau van de doelestellingen. Bij projecten: welke stappen worden gezet in 2017? Welke stappen worden gezet in 2018-2019?	Vermeld de streefwaarde/norm (kwantitatief/kwalitatief/...).		Maak op het niveau van de doelestellingen een inschatting van de personeelsinzet in VTE.			Verwijs op het niveau van de doelestellingen naar het Bijhorende Begrotingsartikel en maak een inschatting van de inzet van budget (Voor het detail, zie Bijlage 2)
1	We sluiten materiaalringlopen en realiseren hierdoor een daling van de hoeveelheid restafval bij burgers en bedrijven				33,3	833.000	X.LN Afval	OD52	
project	Onderwijs: inzetten op educatie en sensibilisering	We zorgen ervoor dat onze communicatie via lager, secundair en hoger onderwijs de (toekomstige) consument bereikt. We werken hiervoor aan educatieve onderwijspakketten en verspreiden deze via MOG, Ecoparcus, ... Om het bedrijfsleven te bereiken, zetten we gericht in op studierichtingen (ontwerpers, architecten, ingenieurs, economen, hersteller) of levervormen. We proberen input te geven in programma's voor nascholing.	Samen met LNE wordt het educatief materiaal over CE geactualiseerd en aangevuld naar de noden van docenten. Een plan van aanpak is uitgevaard. Aantal opleidingsrichtingen dat in 2017 een traject met 1 van de OVAM-tools (EHO-48, SS Toolkit, ecoleer) doorloopt. De engagementen zoals vermeld in de samenwerkings-overeenkomsten met de 4 grote ontwerp-opleidingen of met VLAJO worden nagekomen.	Kwaliteitsvol minstens 6 economische richtingen (of 30%) Uitbreiding 11e EcoDesign Studentenaard Uitbreiding 5 Eco-efficiënte-awards 2 Innovatiekampen zijn georganiseerd	1,3			OD53	Vlaanderen Circulair
1.1	Tegen 2022 neemt de hoeveelheid zwerfvol significant af.	Zwerfvol en slukstorten zijn grote ecologische en maatschappelijke problemen, die bovendien veel kosten aan de maatschappij. In deze planperiode zal het Vlaamse zwerfvol- en slukstortbeleid versterkt worden.	Totale hoeveelheid zwerfvol op de grond Score van de algemene nethedsindex voor de 3 slechtste doelplaatzen Score van de gestuurde nethedsindex (ontwikkeling in 2017) voor de 3 slechtste doelplaatzen Score van de andere doelplaatzen die worden gemonitord in de algemene nethedsindex Instroom van afval naar het marien milieu	daling met 20 gewichts-procent tov 2014 stijging met 10% in 2022 tov 2014 stijging met 10% in 2018 tov 2014 geen verslechtering daling met 75% tegen 2025	12,4	141.500	X.LN Afval	OD 52	
Strategisch programma	Zwerfvol (Nethedsdoker)	We bieden ondersteuning aan lokale besturen en Vlaamse partners via coachingtrajecten en leggen daarbij maximaal linken met de OVAM-samenwerkingsverbanden en het kustactieplan. We stellen een quickscan, inclusief begeleiding, ter beschikking voor de gemeenten om het zwerfvol in kaart te brengen. We sensibiliseren en ondersteunen bedrijven in de maatregelen en acties die zij kunnen nemen om hun verantwoordelijkheid op te nemen in de strijd tegen zwerfvol en slukstorten (via aangestuurde communicatie, materiële ondersteuning, sensibilisering personeel, ...). En we helpen bedrijven of sectoren in de toepassing van maatregelen tegen zwerfvol uit een zwerfvolplan tegen maart 2018. We stimuleren andere sectoren dan de verpakkingindustrie om hun verantwoordelijkheid op te nemen en om financieel en participatief toe te treden tot de overeenkomst. We begeleiden en ondersteunen in de toepassing op het terrein op specifieke doelplaatzen tegen eind 2018. Eind 2016 werd de studie naar de samenstelling, locaties en daders van slukstorten (en daders van slukstorten) en beleidsaanbevelingen voor slukstorten afgerond. In 2017 worden de beleidsaanbevelingen opgenomen in de lopende coachingtrajecten of uitgevoerd. We sensibiliseren burgers rond de zwerfvolproblematiek met als einddoel een gedragsverandering. We voeren hiertoe jaarlijks een draagvlakcampagne, en gerichte doelplaatzencommunicatie - campagnes uitgedragen door betrokken domeinbeheerders.	Aantal opgestarte coachingtrajecten bij lokale besturen Aantal opgestarte coachingtrajecten bij Vlaamse partners Aantal deelnemende federaties Aantal deelnemende bedrijven Aantal opgestarte en/of afgewerkte trajecten proefprojecten met bedrijven voor geïdentificeerde productgroepen om op product- en distributieniveau de impact op zwerfvol te verminderen Aantal sectoren (andere dan de verpakkingindustrie) tot de overeenkomst toetredend Aantal aangestuurde doelplaatzen doelplaatzen Actieplan slukstorten ontwikkeld in 2017 (mee te nemen in coachingtrajecten) Draagvlakcampagne uitgevoerd Aantal campagnes	40 in 2017 5 in 2017 4 tegen eind 2017 50 tegen eind 2018 in 2017: 3 in 2018: 5 2 nieuwe sectoren in 2017 250 in 2018 Tijdig en kwaliteitsvol Tijdig en kwaliteitsvol 2 in 2017			OD52	UP HA	
project	Juridische voorbereiding invoering statiegeld	In 2015 werden de mogelijkheden verkend voor de invoering van een statiegeldstelsel voor drankverpakkingen, zowel op Vlaams als op Belgisch niveau. Op basis van deze analyse werd besloten voorlopig geen statiegeldstelsel in te voeren. Als alternatief heeft Foot Plus er zich toe gedingend extra middelen vrij te maken voor de versterking van het zwerfvolbeleid, verbonden aan een doelestelling die moet worden behaald in 2018. Indien deze extra inspanningen niet de verwachte resultaten opleveren in 2018, bestaat de mogelijkheid nog steeds een statiegeldstelsel in te voeren. De OVAM bereidt daarom het wettelijk kader voor de invoering van een statiegeldstelsel voor, voor het geval dat in 2018 of later toch politiek zou worden beslist statiegeld in te voeren.	Een voorstel van wettelijk kader dat toelaat om op Belgisch niveau een statiegeldstelsel in te voeren op het moment dat dit politiek wordt beslist, is klaar	Tijdig (1e tegen 31 maart 2018) en kwaliteitsvol			X.LN Afval	OD52	
project	Marien zwerfvol	Op 5 oktober 2016 werd in het Vlaams Parlement unaniem resolutie 866 (van 18 juli 2016) aangenomen, waarbij aan de Vlaamse Regering werd gevraagd om "een integraal actieplan te ontwikkelen met Vlaamse doelestellingen op korte, middellange en lange termijn met het oog op het reduceren van plasticvervuiling waarbij kennisovererving, sensibilisering en actie op het terrein centraal staan". Dit plan moet maximaal worden afgestemd met het federaal actieplan marien zwerfvol.	Een integraal actieplan marien zwerfvol dat zich richt op alle afvalstromen die een impact kunnen hebben op het marien milieu, dus zowel: zwerfvol op land, drijfvol in waterwegen, microplastic en kunststoffen, achtergelaten zwerfvol op de stranden, en afval afkomstig van schepen (zowel commerciële vaart, vissers als pleziervaart).	Plan klaar tegen 31 mei 2017				OD 52	
1.2	Met de lokale besturen als strategische partner zetten we de burger aan tot duurzame consumptie	Lokale besturen zijn de spil in de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen. Daarnaast zijn ze een partner om de burger en lokale bedrijven te bereiken en materiaalbeleid op het lokale niveau zichtbaar te maken. Ze nemen een belangrijke intermediaire positie in in het aanspreken van de consument tot een materiaalbewust consumptiegedrag.	De totale hoeveelheid huishoudelijk afval neemt af per persoon L.o.v. 2012 Elke gemeente produceert in 2022 maximaal de hoeveelheid restafval die is toegekend aan de Belfius-cluster waarbinnen de gemeente valt De absolute ophooping van de consumptieve bestedingen van huishoudens tov de totale hoeveelheid huishoudelijke en vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen zet zich verder door ten opzichte van 2012 Effectief hergebruik gerealiseerd door de kringloopcentra: 7 kilogram per inwoner tegen 2022 met een hergebruikpercentage (verhouding verkocht / ingezameld) van minimaal 50 procent	8,7	71.500	X.LN Afval	OD 52, 53, 54		
proces	Subsidiering lokale besturen (investeringssubsidies + subsidies innovatieve projecten)	Gemeenten en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden kunnen steun krijgen voor initiatieven en investeringen die afvalreductie en de selectieve inzameling van afvalstoffen bevorderen. Daarnaast worden lokale besturen aangemoedigd om innovatieve projecten op te zetten rond materiaalgebruik en -verbruik die de milieudruk kunnen verlagen. De OVAM werkt actief mee aan dergelijke projecten en subsidieert maximaal 50% van de projectkosten.	VAK, grasland budget VEK, besteed budget 1 call voor nieuwe innovatieve projectideeën is georganiseerd	Tijdig gepland Tijdig actualisatie VEX planning Tijdig en kwaliteitsvol				OD52	
project	Begeleiding op maat van lokale besturen	We werken een ondersteunend kader uit voor lokale initiatieven die een duurzaam materiaalbeheer aanmoedigen (bv. hergebruik, herstelarbeid, gedeeld gebruik, product-dienstcombinatie, duurzaam aankoopbeleid). Deze begeleiding op maat van (sluuters van) lokale besturen kan de vorm aannemen van lerende netwerken, benchmarking, actieve begeleiding, samenwerkingsverbanden, ... Specifieke ondersteuning naar kustgemeenten is opgezet zodat ze tegen 2022 de ten toegedate Belfius doelestelling, en de zwerfvolbeleidsstellingen behalen	Benchmarkinstrument om lokale besturen binnen hun cluster ten opzichte van elkaar te kunnen vergelijken: 1) De visualisatie op basis van beschikbare informatie 2) Geautomatiseerde benchmark beschikbaar Aantal bezoeken naar slechts scorende lokale besturen (gekoppeld aan de SV's en het benchmarkinstrument) Kustcharter is ondertekend	1) Tegen eind 2017 2) In de loop van 2018, max. gebruik makend van bestaande R4R tool 5 bezoeken per jaar, met inbegrip van de samenwerkingsverbanden die we afsluiten met gemeenten Tegen medio 2017				OD 52, 53	UP HA (actie 7) UP HA (actie 8) UP HA (actie 10)
project	Hergebruik	In het lokale afval- en materiaalbeleid spelen hergebruik en herstelactiviteiten een belangrijke rol. In Vlaanderen bestaat al jaren een netwerk van kringloopcentra. We zien echter grote verschillen in lokaal hergebruik tussen de verschillende kringloopcentra en ook wel tussen gemeenten die werken met één lokale kringloopcentrum. Een noodzaak verweven in het waarom van de verschillen in lokaal hergebruik is noodzakelijk om zo de gepaste acties (door kringloopcentrum, lokaal bestuur, ...) te kunnen nemen om meer effectief hergebruik te realiseren. De overheid ondersteunt dit lokaal veranderende netwerk, maar streeft anderzijds ook naar een bredere van de volledige hersecteur.	Toetsingskader inzake lokaal hergebruik voor kringloopcentra/lokale besturen - dat hen toelaat om de opportuniteiten om lokaal hergebruik te verbeteren - te ontdekken, is bruikbaar en uitgetest. Modelovereenkomst voor voeding door gemeenten is in 2017 opgesteld en gecommuniceerd Alternatieve vormen van financiering zijn onderzocht en aanbevelingen geformuleerd voor financiering van de hergebruiksector Uitbetaalde subsidies	Tijdig beschikbaar Dragvlak bij gebruikers Analyse tijdig klaar en voldoende gedetailleerd voor praktische uitwerking Tijdig uitbetaald			X.LN Afval	OD53	UP HA (actie 21) UP HA (actie 23)
project	Betere selectieve inzameling	Lokale besturen houden de regio in handen voor het beheer van de huishoudelijke afvalstoffen. Voor bedrijfsafvalstoffen geldt de zorgplicht niet. De afvalstoffeproducent moet zelf een regeling treffen en kan daarbij beroep doen op private actoren of op lokale besturen. Om de beleidsdoelstellingen te realiseren, zijn uitzonderingen mogelijk en wordt samenwerking aangemoedigd. Voor afvalstoffen die onder een aanvaardingsplicht vallen, ligt de regierol bij de producenten. Ook de distributiesector krijgt een belangrijke rol in de selectieve inzameling van (bijkomende) stromen	Aantal stromen waarvoor de sorteerboudschap is verduidelijkt en gecommuniceerd Voorstel (voor Vlaeren) om de inzameling van gft/huivoerl op een (mini)recyclepark mogelijk te maken, is opgesteld	2 (textiel, papier en karton) Tijdig klaar voor Vlaeren-trein 2017			X.LN Afval	OD 52, 53, 54	UP HA (actie 40 en actie ...) UP HA (actie 11)
proces	Beheer evenementenbeleid	De milieu-impact van grote en kleinere evenementen is aanzienlijk. Organisatoren kunnen niet met maatregelen nemen rond mobiliteit, afval en catering om de ecologische voetafdruk van een evenement zo klein mogelijk te houden. Een doordacht gebruik van ruimte, materialen, water	Aantal gemeenten dat actief begeleid wordt bij het verduurzamen van hun evenement De overheid wordt inereerd als instrument om evenementen te scannen op hun duurzaamheid De groenvertoer wordt jaarlijks uitgereikt aan het meest duurzame evenement	10 in 2017 minimum 200 scans in 2017 minimum 20 indieners in 2017				OD53	UP HA (actie 28)

		en energie helpt ook om de druk op het milieu te beperken. Voor afval en materialen betekent dat niet alleen dat de verplichte afvalfracties selectief worden ingezameld, maar ook dat er rekening wordt gehouden met afvalprevalentie, de herkomst van de aangeboden producten, hergebruik en gebruik van producten uit gerecycleerde materialen	Actualisatie studie "Duurzaam gebruik en beheer van bakers en cateringmateriaal op evenementen"	Aanbevelingen formuleren voor de meest milieuvriendelijke oplossing voor een bepaald type evenement						UP HA (actie 29)
1.3	We tonen aan dat bedrijven op een kostenefficiënte manier hun materialenbeleid kunnen verbuizen	Duurzaam omgaan met materialen is pure winst. Als een bedrijf minder energie, water en materiaal gebruikt om dezelfde hoeveelheid product te maken, dan dalen de kosten en is het bedrijf meer competitief. Door een doorzicht design gaan producten langer mee en zijn ze makkelijker te herstellen en te recyclen.	De hoeveelheid primair geproduceerd bedrijfsafval (excl. bouw- en sloppafval, slib, grond en nieuwe grondstoffen) neemt af De totale hoeveelheid restafval van bedrijven is verminderd met 15% tegen 2022 ten opzichte van 2013, rekening houdend met de tewerkstellingsgraad. De productie van primaire bedrijfsafvalstoffen is in de periode 2016-2020 verder ontkoppeld o.v.v. de toegevoegde waarde van de industrie (voor betreffende industriële sectoren) Barometer selectieve inzameling = evolutie in selectieve inzameling van verschillende materialen, alsook in diverse sectoren		4,6	340.000	X.LN Afval	OD52_53		
project	Informatoren en sensibiliseren van bedrijven	De OVAM ontwerpt een instrument 'Cirkeel tips' waarmee Vlaamse bedrijven feedback krijgen over hun materiaalbeheer in relatie tot andere vergelijkbare bedrijven in Vlaanderen en advies kunnen krijgen over hoe ze hun materiaalbeheer op een kostenefficiënte manier kunnen verbuizen. Het concept resource efficiency voor de kmo is gehierarchiseerd, nadat het materiaalscanprogramma is afgerond. Het wordt gekaderd binnen een circulaire economie. Er wordt ingezet op Europese samenwerking. We benaderen ook bewust de milieucoördinatoren. En zetten in op samenwerking met het Vlaams Charter Duurzaam Ondernemen.	1) Een ICT-ondersteuning wordt ontwikkeld 2) De nodige gegevens nodig voor feedback (materiaalgegevens en tips mbt duurzaam materiaalgebruik) worden verzameld. 3) De tool wordt getest (Beperkte groep van bedrijven) 4) Cirkeeltips wordt vanaf november 2017 gefaseerd in productie gebracht via feedback op basis van IMJV-gegevens bij de bedrijven die een IMJV invullen in 2016. We voeren onze taken in het kader van het EREEC (European Resource Efficiency Excellence Centre): project uit door kennisdeling naar en tussen KMO's te organiseren De milieucoördinator is geïnformeerd en aangezet tot actie in het kader van de CE o.a. via een interactieve studiedag, samen met VMM.	In 2017 ontvingen 15.000 bedrijven feedback op hun IMJV-afvalstoffen-gegevens minstens 1 workshop georganiseerd 75 milieucoördinatoren bereikt			X.LN Afval	OD 53	Vlaanderen Circulair	
project	Selectieve inzameling bij bedrijven bevorderen	We zetten in op een verdere professionalisering van de inzameling van bedrijfsrestafval De voorbije jaren zette de OVAM via diverse communicatiekanalen sensibiliseringscampagnes op over de sorteerplichtingen voor bedrijven. Sinds 2014 is de OVAM ook gestart met een aanpak op maat voor bepaalde doelgroepen en sectoren waar de selectieve inzameling beter kan. Publieke bedrijventerreinbeheerders (gemeenten en intercommunales) zijn gestimuleerd om een proefproject in te dienen via het subsidiebesluit voor innovatieve projecten van de OVAM. Privaatrechtelijke bedrijven en bedrijventerreinverenigingen zijn gestimuleerd om projecten rond duurzaam collectief materiaalbeheer op een bedrijventerrein in te dienen (via de subsidie) van het Agentschap Innoveren en Ondernemen	Een sorteeranalyse op bedrijfsrestafval is uitgevoerd De haalbaarheid van de invoering van een kwaliteitsborgingssysteem (KBS) voor inzamelars van gelijkaardig bedrijfsrestafval is onderzocht Een communicatiecampagne is gevoerd ter aankondiging van de verplichting tot de selectieve inzameling van kunststoffen Aantal ingediende projecten	Kwaliteitsvol Kwaliteitsvol Tijd en kwaliteitsvol minstens 2 projecten ingediend				OD 52_53	UP HA (actie 17) UP HA (actie 16) UP HA (actie 37) UP HA (actie 18)	
project	Afzet bevorderen	Symbiose creëert in Vlaanderen eindelijk een door alle stakeholders gedragen onafhankelijk orkestreerd matchmaking service platform voor de valorisatie van, in eerste instantie, industriële afval- en nevenstromen en hun valorisatie technologieën, maar in een later stadium alle andere hulpbronnen (restwarmte, infrastructuur, logistiek, reservematerialen, personeel, ...)	Aantal bedrijven/universiteiten/tennisinstellingen die materialen/technologieën uitwisselen Ontwikkeling van een online symbioseplatform, gekoppeld met de Cirkeeltips: 1) datamodel voor confidentieel online platform opgemaakt, basis voor functionele analyse 2) online platform beschikbaar	10 tegen eind 2017 Kwaliteitsvol en op maat van noden en wensen van gebruikers 1) 2017 2) in 2018				OD53		
project	Ecodesign	Ecodesign is een integrale ontwerpactiviteit, wat betekent dat ontwerp, naast functionaliteit, esthetiek, ergonomie, veiligheid en economische waarde, ook milieucriteria tijdens de ontwikkelingsfase van een product in rekening brengt. We blijven inzetten op het thema richtlijn ontwerpers en profielen die een invloed hebben op het beslissingsproces van een product. We informeren en sensibiliseren via het aanbieden van instrumenten, zetten in op samenwerking met verschillende partners (waaronder Vlaanderen De/Design Vt en de verschillende provinciale designorganisaties), voeren onderzoek en beïnvloeden het Europees wettgevend kader (oa. via ENEC).	We voorzien een stappenplan voor de reductie van de milieupact van een aantal geselecteerde sleutelproducten met een specifieke impact en potentieel voor codesign. Met de meest geïnteresseerde bedrijven starten we een samenwerking op en maken we afspraken met Uitbreiding van de Ecolizer met relevante indicatoren (mogelijke optie: kunststofrecyclaten) Uitbreiding van de Ecolizer met relevante indicatoren (mogelijke optie: kunststofrecyclaten)	Minstens 1 traject met geïnteresseerde bedrijven is doorlopen. De Ecolizer kent nog meer gebruikers (>1500) Minimum 40 inzendingen		X.LN Afval	OD53	Vlaanderen Circulair		
1.4	Eindverwerking	Vlaanderen hanteert het principe van de zelfvoorziening en kiest ervoor om zelf de volledige verantwoordelijkheid te nemen voor de verwijdering van het Vlaamse gemiddeld streeklaf, wat betekent dat de gewijzigde in principe gesloten blijven voor export voor verwijdering door verbranding (D10) en voor nuttige toepassing (R1) van dit afval	De som van de hoeveelheid gestorte en verbrande afvalstoffen afkomstig van het shredderen van school, is verminderd tov 2014		6,3	280.000	X.LN Afval	OD 52		
proces	innen van heffingen	Het basisprincipe van de milieuhelling is dat de vervuiler betaalt. In Vlaanderen is men milieuhelling verschuldigd voor het sorteren van afvalstoffen, het verbranden van afvalstoffen en sinds 2003 ook voor het sorteren en voorbehandelen van afvalstoffen. Daarnaast is ook milieuhelling verschuldigd als Vlaamse afvalstoffen buiten het Vlaamse gewest worden gestort, verbrand, gesorteerd of voorbehandeld.	Een nieuw voorstel voor de tarieven van de heffingen op het sorteren en verbranden van afvalstoffen is uitgewerkt Aantal controles	Kwaliteitsvol voorzet Politiek draagvlak Draagvlak vanuit de sector 400				OD52		
project	Regionaal verbranding	Alleen afval dat niet recyclebaar en wel brandbaar is, komt in aanmerking voor thermische eindverwerking. We stemmen de afvalverbrandingscapaciteit af op de nog resterende restafvalproductie. De OVAM zorgt voor een overkoepelende regie op Vlaams niveau.	Ontwikkeling langetermijnvisie op eindverwerking met o.a. instrument voor afbouw van afvalverbrandingsinstallaties Vergelijking van verwerkingsscenario's voor restfractie van HHA en niet-specifiek categorie II bedrijfsafval Na evaluatie van de verbrandingsverboden is een voorstel tot aanpassing van het VLAREMA opgesteld	Visie ontwikkeld tegen eind 2018 Instrument operationeel in 2020 Studie beschikbaar in 2018 Kwaliteitsvol			X.LN Afval	OD52	UP HA (actie 48) UP HA (actie 46)	
project	Sorteren	Het sorteren van afvalstoffen blijft de minst gewenste manier van eindverwerking volgens de Europese Kaderrichtlijn afvalstoffen en het Materiaaldecreeet. Om het sorteren van afval in Vlaanderen te beperken zet de Vlaamse overheid diverse instrumenten in: heffingen, stortverboden en een moratorium op nieuwe stortsites voor niet-gewaartigd afval	Tegen eind 2017 zijn de stortverboden in Vlaamse getalveerd en afgestemd met de reglementering heffingen. Een voorstel tot aanpassing van het VLAREMA opgesteld.	Tijd en kwaliteitsvol			X.LN Afval	OD 52	UP HA (actie 53)	

Nr.	Naam	Omschrijving	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm	Personeels-inzet in VTE	Begrotingsartikel en budget (beleidskredieten)	Regerakkoord	Beleidsnota	Linken met andere plannen (vb. VMP, URA,...)
Nummer doelstellingen	1. Formuleer telkens doelstellingen met onderliggende acties (projecten, processen, programma's) 2. Structureer onder 'Nr'; vb. doelstelling = 1, operationele doelstelling = 1.1		Bij doelstellingen/processen: vermeld de indicatoren op het niveau van de doelstellingen. Bij projecten: welke stappen worden gezet in 2017? Welke stappen worden gezet in 2018-2019?	Vermeld de streefwaarde/norm (kwantitatief/kwalitatief/...).	Maak op het niveau van de doelstellingen een inschatting van de personeelsinzet in VTE.	Verwijs op het niveau van de doelstellingen naar het bijhorende begrotingsartikel en maak een inschatting van de inzet van budget (Voor het detail, zie bijlage 2).			
2	We dragen bij aan een circulaire economie via het sluiten van materiaalkettingen.				43,0	1.455.500	X.LN Afval		
proces	Adviesverlening omgevingsvergunningen afvalstoffenbeheer	Tijdige en kwaliteitsvolle adviesverlening voor vergunningsaanvragen (omgevingsvergunning)	% adviezen afgeleverd binnen de wettelijke termijn	95%	7,1				
proces	Behandelen aanvragen grondstofverklaringen	Tijdige en kwaliteitsvolle behandeling van de aanvragen voor grondstofverklaring	% dossiers behandeld binnen wettelijke termijn	90%	2,8			OD 53	
2.1	Via een integrale aanpak herontwerpen we een aantal product- of materiaalketens				8,0	57.500		OD 53	
project	Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid	Met de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid streven we ernaar om voor verschillende producten de keten te sluiten op hoogwaardige wijze. Met de onderhandeling van de nieuwe MBO's streven we naar een verlag van de milieu-impact over heel de levenscyclus. Naast de betere inzameling en verwerking zetten we, indien mogelijk, ook in op een beter design, duurzaam herstel, duurzaam hergebruik in zelfde of nieuwe toepassingen. Voor volgende productketens wordt een nieuwe MBO onderhandeld: banden, afgedankte voertuigen, batterijen en accu's van elektrische wagens en hybride wagens, batterijen, matrassen en afgewerkte olie.	MBO Afvalbanden: 1) Na onderhandeling is de definitieve ontwerp MBO is klaar voor goedkeuringprocedure 2) Het operationele systeem wordt geoptimaliseerd. De verwerkingsdoelstellingen worden geactualiseerd. MBO Afgedankte voertuigen: 1) Na onderhandeling is de definitieve ontwerp MBO klaar voor goedkeuringprocedure 2) Indien de FOD Mob niet zorgt voor een traceringsstelsel zal binnen Vlaanderen gezocht worden voor een alternatief. Er gaat aandacht naar een zo hoog mogelijke valorisatie van de nuttig toegepaste stromen uit de verwerking van afgedankte voertuigen en het promoten van duurzaam herstel. Het % van erkende centra waar actie in ondernomen is, tov het aantal erkende centra die niet in regel zijn (dus die een negatief keuringsverslag hebben of wanneer uit het EMS-systeem blijkt dat ze niet voldoen aan de doelstelling) MBO Afvalolie: 1) Startnota voor een nieuwe MBO is aan het kabinet bezorgd; 2) Nieuwe MBO is van kracht; 3) Aanpassing aan het operationeel systeem omwille van nieuwe marktprijzen. Eventuele herziening van de verwerkingsdoelstellingen op basis van de laatste stavaza techniek. MBO Afgedankte batterijen van elektrische wagens: 1) De definitieve ontwerp MBO heeft goedkeuringprocedure doorlopen 2) Een sluitend operationeel systeem voor de inzameling en verwerking van afvalbatterijen van elektrische en Hybridewagen en hun batterijcomponenten is opgezet. Hergebruik in nieuwe toepassingen wordt juridisch mogelijk gemaakt zonder transparantie in de keten te verliezen. Sluitende afspraken met het BEBAT-systeem zijn gemaakt. MBO Afgedankte draagbare, industriële en autobatterijen en -accu's: 1) MBO is goedgekeurd, gepubliceerd in BS en in werking. 2) Het systeem voor inzameling en verwerking voor industriële batterijen wordt geoptimaliseerd. Ook hergebruik in nieuwe toepassingen wordt juridisch mogelijk gemaakt zonder transparantie in de keten te verliezen. De milieubijdrage wordt gedifferentieerd en de reserves worden verder uitgebouwd. MBO Matrassen: 1) De definitieve ontwerp MBO is klaar voor goedkeuringprocedure. Bijzondere aandacht moet gaan naar de problematiek van de eis van de sector om enkel een MBO te ondertekenen indien een regeling geldt voor de 3 gewesten. Indien dit knelpunt niet opgelost wordt, is een procedurestop niet onmogelijk. 2) Er wordt een operationeel en financieel systeem opgezet voor de inzameling en een zo hoogwaardig mogelijke verwerking.	1) tegen eind 2017 2) tegen einddatum MBO 1) tegen eind 2017 2) tegen einddatum MBO 90% 1) tegen eind 2017 2) tegen eind 2018 3) tegen einddatum MBO 1) tegen eind 2017 2) tegen einddatum MBO 1) tegen eind 2017 2) tegen einddatum MBO			OD 53		
project	Close-the-loop bedrijfstextiel	Organisaties in verschillende sectoren moeten regelmatig een groot volume textiel zien kwijt te raken. Het gaat hierbij bijv. afgedankte werkkledij, uniformen, veiligheids- en andere schoenen... Ook de zorgsector met beddinen, hygiënisch textiel, schorten... hoort in dit rijtje thuis. Door gebrek aan kennis willen zij zich vaak zo snel mogelijk ontdoen van dit 'afval'. Als zij echter correcte informatie ontvangen en gesensibiliseerd worden om de juiste kanalen aan te spreken of zelf een project op te zetten, kan het circulair verhaal voor textiel een stevige boost krijgen.	Analyse van de voornaamste afgedankte (post-gebruik) bedrijfstextielstromen en oplijsting van de bestaande initiatieven om afgedankt bedrijfstextiel zo hoogwaardig mogelijk opnieuw in de keten te brengen. Formulering van een realistische doelstelling voor de sector.	Kwaliteitsvol Draagvlak bij stakeholders				OD 53	
project	Productketen Wegverpluiers en incontinentiemateriaal	Volgens de recentste sorteeraanlyse bestaat het huishoudelijk restafval gemiddeld voor 11,5% uit hygiënische fractie, waaronder wegverpluiers en incontinentiemateriaal. Rekening houdend van de verwachte schaarste van grondstoffen (papier-cellulose), is nieuwe benadering van deze productgroep in functie van duurzaam materiaalbeheer belangrijker geworden, ook voor de producten van wegverpluiers/incontinentiemateriaal zelf.	Collectief plan met engagementen van de ketenpartners	Kwaliteitsvol. Medewerking van en draagvlak bij stakeholders				OD 53	UP HA (actie 27)
project	Gelintegreerde aanpak van waterbodems en bagger- en ruimingsspecie.	De minister ging in 2016 akkoord met het OVAM-voorstel voor een betere verwevenheid van de diverse beleidsthema's bij waterbodems en bagger- en ruimingsspecie. De introductie van het integraal waterbeleid heeft geleid tot een verbreding van de opdrachten van de waterloopbeheerders. Ze moeten veel meer dan voorheen rekening houden met aspecten van waterkwaliteit, biodiversiteit, mobiliteit en materialenbeheer. Ook waterbodemsanering is een thema dat bovenaan de agenda is gekomen. Bovendien treedt de circulaire economie ook voor dit beleidsveld op de voorgrond als omvattend concept, waarin de huidige en toekomstige maatregelen en initiatieven kunnen gepositioneerd worden.	Een ontwerp van afwegingskader wordt voorgesteld dat als basis kan dienen voor een Beslissingsondersteunend Systeem dat rekening houdt met de voormelde principes	Kwaliteitsvol				OD 53	
project	Herontwerpen van de keten voor schepen, m.i.v. een efficiëntere inzameling en verwerking van scheepsafval	De ketens voor schepen en scheepsafval worden verder geoptimaliseerd, met bijzondere aandacht voor de specifieke noden van onze reders, havens (zowel zee- als jachthavens en waterwegen) en havengebruikers. Wanneer deze optimalisering gebeurt n.a.v. een wijzigend Internationaal beleidskader wordt erover gewaakt dat de Vlaamse doelstellingen inzake afval en materialen gewaarborgd worden. Door zijn ambities en innovatief beleid op het vlak van scheepsrecyclage en scheepsafval blijft Vlaanderen bovendien voortrekkende in Europa.	Scheepsrecyclage: 1) Particieren aan het opstellen van de EU lijst van inrichtingen voor scheepsrecyclage 2) Particieren aan het onderzoek naar een mogelijk financiële incentive om de meerkost van de recyclage van schepen in een conforme sloperij (deels) te compenseren 3) Green deal afsluiten met de Belgische rederijen Scheepsafval zeevaart: 1) Via de actieve participatie en het rapporteurschap van OVAM in de expertgroep scheepsafval van het ESSF (Europeen Sustainable Shipping Forum) wordt sterk gewogen op de voorbereiding van de herziening van de richtlijn. 2) Met de havens en inzamelers wordt het bestaande systeem van inzameling en verwerking verder geoptimaliseerd, met specifieke aandacht voor een meer doorgedreven gescheiden afgifte en de gratis inzameling van plastic afval Scheepsafval binnenvaart: OVAM zal samen met de haven- en waterwegbeheerders een werkbaar en betaalbaar inzamelsysteem opzetten voor het overig scheepsbedrijfsafval en dat ook vertalen naar het internationale niveau (het CDNI-verdrag).	Kwalitatieve input in het Commissiewerk. Zo ambiteus mogelijke afspraken om Belgische schepen te recycleren worden gemaakt met de reders. Kwalitatieve input De werkzaamheden van het CDNI worden goed opgevolgd. De nodige input wordt geleverd na consultatie van de stakeholders.			OD 53		

2.2	We verhogen de hoeveelheid recycleerbare kunststoffen in Vlaanderen in een gesloten kringloop.	Vlaanderen is Europees en internationaal koploper in chemie en kunststofproductie. Veel kunststoffen zijn vervaardigd uit aardolie. De arrollievoorzieningen nemen echter af en aardolie zal op termijn opnieuw duurder worden. Recyclage kan een oplossing zijn. Op Europees niveau wordt echter slechts 7% van de afgedankte kunststoffen ingezameld en slechts 4% effectief gerecycleerd. Er moet echter niet alleen worden gezorgd dat er meer kunststoffen worden selectief ingezameld, maar ook dat bij het maken van producten uit kunststof een levenscyclusbenadering wordt gehanteerd. Verder moet de kwaliteit van de recyclaten en de afzet ervan verbeterd worden, en moeten oplossingen gezocht worden voor moeilijk recycleerbare kunststofftypes.	2018: Een actieplan kunststoffen is opgesteld in overleg met stakeholders De hoeveelheid kunststof in restafval daalt met 50% t.o.v. 2014	Tijdig en kwaliteitsvol Gedragen door stakeholders	15,8	582.000		OD 52	
Project	Hoe kunnen we in Vlaanderen de transitie naar circulaire kunststoffen intensifieren?	Er wordt meer en meer ingezet op de selectieve inzameling van kunststoffen en er wordt ook al een stuk van deze kunststoffen vrij hoogwaardig gerecycleerd. Toch is nog veel vooruitgang nodig om de circulaire ambitie waar te maken. Om een toekomstvisie te ontwikkelen van hoe we in Vlaanderen kunnen bijdragen aan het sluiten van de kringloop van de kunststoffen wordt een studie opgezet met de betrokken sectoren (kunststofverwerking, chemie, afvaloperatoren), de teams Circular en Kunststoffen van OVAM en Summa.	2017: Afronden van de studie met als onderwerp "Wat moet er gebeuren in de toekomst om de kunststoffen te sluiten? Wat is de specifieke context in Vlaanderen en de invloed van andere landen? Wat zijn onze troeven, waar moeten we nog aan werken?" en formuleren van beleidsaanbevelingen. 2018: Opmaak van een gedetailleerd actieplan kunststoffen.	Kwalitatieve studie gedragen door alle belangrijke stakeholders.					Vlaanderen Circular
Project	Recycleerbaarheid van kunststofstromen bevorderen	Gevaarlijke stoffen. De opname van steeds meer brandvertragers in de POP-verordening en de opname van stoffen in de Reach restrictie lijst leggen een enorme druk op de kunststofrecyclage. Doel is deze problematiek en toekomstige ontwikkelingen in kaart brengen. We gaan na welke invloed deze wetgeving heeft op de verschillende kunststoffen/ kunststofsectoren. We spreken samen met de kunststofsector (inzamelaars, sorteers, verwerkers) af hoe hier in de praktijk mee moet worden omgegaan.	De problematiek wordt in kaart gebracht en resulteert in een rapport met synthese en conclusies. Afspraken met de kunststofsector hierover zijn gemaakt.	Kwaliteitsvol					
Project	Stimuleren afzet kunststofrecyclaat	Gerecycleerde kunststoffen worden al gebruikt in verschillende producten, maar hier wordt zelden over gecommuniceerd. Rond het gebruik van recyclaten bestaat namelijk nog steeds een negatieve perceptie en er is nood aan een degelijk systeem voor recycled content om het nodige vertrouwen te scheppen. De OVAM wil de afzet van kunststofrecyclaat stimuleren en erkent duurzame overheidsaankopen als belangrijk instrument hiervoor. De focus ligt hierbij op kunststofproducten die worden aangekocht door overheidsinstellingen en die bij voorkeur worden geproduceerd door de Vlaamse of Belgische markt.	1) Inventarisatie van kunststofproducten die door overheden worden aangekocht en reeds een recycled content hebben. 2) overzicht van andere productklassen die een potentieel hebben om gemaakt te worden met recycled content. 3) uitwerken van een concrete case waar een bedrijf op recyclaatmarkt een geschikt recyclaat zoekt en inzet in de productie van een concreet kunststoffen product dat aangekocht wordt door overheden.	Kwaliteitsvol					
Project	Verwerken van niet-recycleerbare kunststoffen	Een fractie van de kunststoffen die selectief worden ingezameld, komt echter niet in aanmerking voor mechanische recyclage. Ook deze kunststoffen verdienen een hoogwaardige bestemming op het einde van hun leven. Om onderbouwde beleidskeuzes te kunnen maken dienen diverse thermische/chemische verwerkingstechnieken met elkaar te worden vergeleken. Het project zal resulteren in een rapport dat zal toelaten om de beleidskeuzes op vlak van de verwerking van (niet-recycleerbare) kunststoffen voldoende te onderbouwen. Dit is o.m. van belang bij het beoordelen en adviseren van vergunningsaanvragen voor projecten die zich richten op de verwerking van niet-recycleerbare kunststoffen.	Milieu-impacten van de verschillende technieken zijn gekend en beleidsconclusies worden opgemaakt. Visie hoe omgaan met toekomstige aanvragen wordt opgesteld en getoetst met externen.						
2.3	In 2030 gaat Vlaanderen op een duurzame en geïntegreerde manier om met alle biomassa(rest)stromen.	In 2010 vertegenwoordigde de biobaseerde economie 9% van de brutomarge van de industrie in Vlaanderen en 5,7% van de totale tewerkstelling. Daarnaast blijkt dat biobaseerde producten in Vlaanderen nu reeds een vijfmaal grotere waarde en tien keer meer tewerkstelling genereren dan bio-energie. Biomassa is dan ook een waardevolle grondstof die zo veel mogelijk op een duurzame manier ingezet moet worden volgens de cascade van waardebehoud. De interdepartementale werkgroep (IWG) Bio-economie wil Vlaanderen zien evolueren naar een duurzame bio-economie tegen 2030. Daarvoor heeft het een visie en strategie uitgewerkt. In nauwe samenwerking met de stakeholders werd door de OVAM ook een actieplan uitgewerkt: "Duurzaam beheer van biomassa(rest)stromen 2015-2020", dat door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd op 10 juli 2015. Eerder, op 3 april 2015, ondertekende de Vlaamse regering en een aantal toonaangevende ketenpartners de Ketenroadmap Voedselverlies 2020. Dit met publiek-privaat actieplan engageren de partners zich om gezamenlijk de voedselverliezen tegen 2020 te verminderen met 15%.	2017: een voortgangsrapport van de uitvoering van het actieplan Biomassa(rest)stromen is beschikbaar Voedselverlies Reststromen uit groen-, natuur-, bos- en landschapsbeheer worden maximaal gemobiliseerd. Tegen 2020 wordt 135.000 ton resthout uit Vlaamse bossen en 114.000 ton houtige biomassa uit landschapsbeheer geoogst (indicatief) Tegen 2020 wordt minstens 10% van het jaarlijks aanbod aan Vlaams hermaaisel dat voldoet aan de kwaliteitsvereisten verwerkt in droge vergistingsinstallaties met nacompostering. Tegen 2020 bestaan in Vlaanderen geproduceerde spaanderplaten voor minstens 70% uit gerecycleerd postconsumer houtafval. Tegen 2020 wordt 50% van het Vlaams aanbod van B-hout onderworpen aan een bijkomende sortering met het oog op het aanbieden van een recycleerbare en een nietrecycleerbare stroom B-hout.	Tijdig en kwaliteitsvol dalng met 15% tegen 2020	602.000		X.LN Afval	OD 54	Roadmap Voedselverlies
proces	Advisering groenestroomcertificaten	Tijdig en kwaliteitsvol advies verleend	Aantal beslissingen van VEA die afwijken van advies van de OVAM inzake het aandeel hernieuwbaar en/of aanvaardbaarheid van de GSC	zo laag mogelijk					
proces	Beheer van grensoverschrijdend transport van dierlijke bijproducten	Tijdig en kwaliteitsvolle behandeling van dossiers voor in- of uitvoer van dierlijke bijproducten (TRACES)	% dossiers behandeld binnen wettelijke termijn	90%					
proces	Afleveren van erkenningen dierlijke bijproducten	Erkennen_verwerker_hanteringsbdrif_DBP + Behandelen_adviesvragen_erkenningen_mestbank	% tijdig behandelde aanvragen	90%					
project	De kringloop van organisch-biologische en geïntegreerde landbouw, voeding tot consument	Doorheen de voedingsketen wordt inefficiënte en verspilling teruggeronden. We zorgen ervoor dat zo min mogelijk organisch-biologische reststromen vrijkomen in de landbouw, bij de bedrijven en bij de huishoudens. Hierbij zetten we maximaal in op het voorkomen van voedselverliezen . Met de workshop en het dossier "voedselstributeplatformen" zijn de knelpunten onderzocht. Bijzonder aandachtspunt is daarmee de logistieke uitdaging. Meer in het algemeen moet aansluiting gevonden worden met de lokale voedselstrategieën die momenteel worden uitgewerkt	Uitbouwen van het lerend netwerk van lokale besturen. Naast een overlegstructuur op Vlaams niveau en de organisatie van workshops zal ook een praktijkboek worden gerealiseerd.	4 workshops georganiseerd Workshops voor lokale besturen is uitgewerkt			OD54	UP HA (actie 30)	
			Uitvoering van actie 10 van actieprogramma 2 van de Roadmap Voedselverlies n.l. samen met ketenpartners en UNIZO onderzoeken we de aanpak van incidenten die tot potentiële voedselcrisis kunnen leiden. Tegen eind 2017 willen we een gezamenlijk draalboek voor potentiële voedselcrisisen.	Kwaliteitsvol en afstemming met federale overheid, andere gewesten voedselhulpsector				Roadmap Voedselverlies	
		De OVAM onderzoekt of het haalbaar is om de sorteeregels voor gft-afval uit te breiden met keukenafval dat dierlijke bijproducten van categorie 3 bevat, rekening houdend met de Europese verordening Dierlijke Bijproducten. Dat moet meer biomassa-reststromen uit het restafval halen en de sorteerbodschap voor de consument verduidelijken	1) Een voorstel voor aanpassing van de definitie van gft in Vlaamse (uitbreid met keukenafval) is opgemaakt 2) Ingediende erkenningsaanvragen van gft-verwerkers worden behandeld + de randvoorwaarden voor de uitbreiding zijn gerealiseerd zodat de gft-regio's cf. de nieuwe definitie kunnen verzamelen en verwerken.	1) 2017 2) 2018				OD54	UP HA actie 32
		Optimalisatie van het gebruik van niet-recycleerbare dierlijke vetten als energiebron: Einde-afvalcriteria voor niet-recycleerbare dierlijke vetten	Een voorstel voor einde-afvalcriteria is opgesteld	Tijdig en kwaliteitsvol					
		Voor de waardeketen biomassa voor insecten heeft de OVAM in 2017 de randvoorwaarden vanuit het afval- en materiaalwetgeving vastgelegd. In 2018 worden de nodige aanpassingen aan de wetgeving (VLAREMA) doorgevoerd.	Er is een Vlaams standpunt inzake gebruik van reststromen in insectenkweek en het beheer van reststromen afkomstig van insectenkweek	Tijdig en kwaliteitsvol					
2.4	De OVAM doet Vlaanderen materiaalbewuster bouwen en verbouwen.	Jaarlijks heeft de Vlaamse bouw ongeveer 40 miljoen ton grondstoffen nodig en is daarmee één van de grootste grondstoffverbruikers. Tegelijk is de bouw één van de grootste producenten van afval. Momenteel wordt daarvan al meer dan 90% gerecycleerd, maar zelfs de resterende 10% vormt nog een gigantische afvalstroom. Recyclage van bouw- en sloopruim is een activiteit waarin Vlaamse bouwbedrijven op Europees vlak excelleren, dus liggen hier zeker kansen voor export van deze know-how. We zetten daarom ook samen met de diverse belanghebbenden de schouders onder het beleidsprogramma "Materiaalbewust bouwen in kringlopen 2014 – 2020". Dit beleidsprogramma spoort integraal samen met de cluster Bouw van het Vlaams Materialenprogramma. De inspanningen gericht op duurzaam materialenbeheer in de bouwsector zijn gebundeld in een actieprogramma van telkens twee jaar. Het eerste actieprogramma loopt tot eind 2016 en is een synergie van acties door de bouwsector zelf en de inspanningen van de OVAM en andere entiteiten.	2017: Actieprogramma voor 2017-2018 is samengesteld in overleg met stakeholders	Tijdig en kwaliteitsvol, en gedragen	4,5	214.000		OD 55	
project	Selectief slopen en ontmantelen	Tegen 2020 is selectief slopen en ontmantelen een gangbare praktijk bij aannemers en bouwprofessionelen. Het wegslagen van de inspanningen om selectief slopen als een gangbare praktijk in te voeren in Vlaanderen hangt bijzonder sterk af van de opvolging. Voor de OVAM is het belangrijk een kader te scheppen dat dit mogelijk maakt, maar dat er tevens voor zorgt dat de doelstellingen van duurzaam materiaalbeheer concreet worden toegepast.	2017: sloopbeheerorganisatie is operationeel 2018: de koppeling met milieuisciprofiel van steenachtig puin (hoog of laag) is réglementair gelegd en werkbaar op het terrein	Tijdig en kwaliteitsvol				OD55	
project	Verhoging recyclage steenachtige fractie	Vlaanderen behoudt het hoge aandeel recyclage en hergebruik van het steenachtig puin en verhoogt het aandeel van hoogwaardige toepassing van de gerecycleerde granulaten. Om storten (zo lang mogelijk) te vermijden, moet het steenachtig materiaal (zo lang mogelijk) in de keten gehouden worden. Het is dus belangrijk dat het steenachtig materiaal ook na gebruik in of als bouwstof recycleerbaar is en opnieuw in of als bouwstof kan gebruikt worden (2de en 3de leven). Het is daarom van belang de steenachtige materialen in hoogwaardige toepassingen in te zetten om het materiaal zo lang mogelijk in de kringloop te houden.	Update catalogus: Uitbreiding met nieuwe materialen en toepassingen en aanvulling met nieuwe praktijkvoorbeelden Verfijning van het begrip "hoogwaardig gebruik" bij bouwstoffen en concrete invulling van "hoogwaardig gebruik": voor elk materiaal uit de catalogus worden de mogelijke toepassingen geven en aangegeven welke toepassing de meest optimale en de meest hoogwaardige (gradatie) is.	Tijdig (medio 2018) en kwaliteitsvol				OD55	

project	Verhoging recyclage niet-steenachtige fractie	We willen voor een aantal niet-steenachtige materiaalstromen in de bouw een ketensamenwerking tot stand brengen en inzameling- en verwerkingsmogelijkheden in het leven roepen. We blijven inzetten op het realiseren van dergelijke vernieuwende samenwerkingsmodellen in Vlaanderen, indien opportuniteiten hiervoor zich aanbieden	2017: 2 proefprojecten rond specifieke stromen (waaronder minstens harde kunststoffen) zijn uitgevoerd. 2018: ontwikkelen van living lab (FISSAC Horizon 2020) rond sociale en economische aspecten van het sluiten van waarden- en materiaalketens van niet-steenachtige materialen, in het bijzonder kunststoffen.	Tijdig en kwaliteitsvol					OD55	
project	Instrumentarium om impact materiaalkeuze te bepalen	We ontwikkelen een ontwerptool voor architecten om de materiaalimpact van een gebouw te kwantificeren. Een globale score geeft de totaalimpact van alle materialen samen op gebouwniveau weer. Hiertoe zet de OVAM in op de verdere verfijning en uitbreiding van het model van de materialenmethodiek MMG.	2017: MMG-tool is beschikbaar voor een beperkt testpubliek. Vanaf einde 2017 start communicatie richting bouwprofessionelen	de tool wordt actief getest door proactieve stakeholders uit de bouwsector;					OD55	
project	Veranderingsgericht bouwen	We tonen de meerwaarde van veranderingsgericht en materiaalbewust bouwen aan in de praktijk. Dit doen we aan de hand van de doorlichting en advisering van concrete voorbeelden in samenwerking met grotere bouwheren en communicatie hierover. Op basis van een screening ifv veranderingsgericht bouwen werd de blackfield 'de Pottenj' te Mechelen geselecteerd om een Living lab-traject rond op te bouwen	In 2017 gaan we in dialoog met stakeholders uit de bouw om concrete knelpunten (samen) op te pakken, toetsen we bottom up de maatschappelijke uitdagingen en zetten we een expo op met inspirerende cases uit de praktijk	Kwaliteitsvol					OD55	Vlaanderen Circulair

Nr.	Naam	Omschrijving	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm	Personeels-inzet in VTE	Begrotingsartikel en budget (beleidskredieten)	Regeerakkoord	Beleidsnota	Linken met andere plannen (vb. VMP, UHA,...)
Nummer doelstellingen	1. Formuleer telkens doelstellingen met onderliggende acties (projecten/processen/programma's) 2. Structureer onder 'Nr.' vb. doelstelling = 1, operationele doelstelling = 1.1		Bij doelstellingen/processen: vermeld de indicatoren op het niveau van de doelstellingen. Bij projecten: welke stappen worden gezet in 2017? Welke stappen worden gezet in 2018-2019?	Vermeld de streefwaarde/norm (kwantitatief/kwalitatief/...). Maak op het niveau van de doelstellingen een inschatting van de personeelsinzet in VTE.		Verwijs op het niveau van de doelstellingen naar het bijbehorende begrotingsartikel en maak een inschatting van de inzet van budget (Voor het detail, zie bijlage 2).			
3	We streven continu naar kwaliteitsverbetering van ons afval- en materialenbeleid				26,3	50.000			
project	Automatisering van AMB-processen	Het aanbieden van een klantgerichte en betrouwbare dienstverlening met minimale administratieve lasten	2017 : loket grondstofverklaringen wordt in productie genomen 2017: proces heffingen wordt geanalyseerd en loket voor het indienen van de heffingenaangifte wordt ontwikkeld. 2018: loket heffingenaangifte wordt in gebruik genomen en de andere aspecten van het proces heffingen wordt geautomatiseerd (controles, rapportering...) 2017: proces EVOA wordt geanalyseerd en een loket + interne dossierbeheersysteem is in ontwikkeling. 2018: loket en nieuwe toepassing EVOA wordt in gebruik genomen In 2017 onderzoeken we welke wijzigingen aan het VLAREM-proces en gegevensbeheersysteem nodig zijn om compatibel te zijn met de digitale omgevingsvergunning. 2018: De nodige wijzigingen aan het VLAREM-systeem worden doorgevoerd en de vernieuwde toepassing in gebruik genomen	Processen geanalyseerd, uitgetekend en nieuwe toepassingen die het proces ondersteunen geanalyseerd en ontwikkeld.	3,6			OD53	
3.1	Door efficiënte kwaliteitsborging garanderen we een goede uitvoering van het afval- en materialenbeleid				13,0	0		OD 53	
proces	Beheer van grensoverschrijdend transport van afvalstoffen en materialen	Tijdige en kwaliteitsvolle behandeling van dossiers voor in- of uitvoer van afvalstoffen (EVOA)	% EVOA-dossiers binnen de wettelijke termijn afgehandeld	90%					
proces	Beheer van binnenlands transport van afvalstoffen en materialen	Kwaliteitsvolle opvolging van de negatieve keuringsverslagen van kwaliteitsborgingsystemen van inzameelaars, afvalstoffenhandelaars of -makaars	% negatieve keuringsverslagen waarbij de nodige remediërende maatregelen zijn genomen of is een schorsing uitgesproken	90%					
proces	Afleveren van erkenningen voor laboratoria	Tijdige en kwaliteitsvolle behandeling van erkenningen voor laboratoria	Aantal tijdig afgeleverde erkenningen	100%					
proces	Opvolgen uitvoering MBO's en erkenningen	Opvolgen van lopende MBO's en erkenningen (bijvoorbeeld Raad van Bestuur beheersorganismen, IVC vergaderingen, IPUP, advies/goedgekeuring rond actieplannen, communicatieplannen, financiële plannen, lastenboeken, tweejaarlijkse rapportage aan Parlement...)	Aanwezigheidsgraad van 90% en tijdige uitvoering van alle advies en goedkeuringsbeslissingen	kwaliteitsvol					
3.2	We evalueren en verbeteren continu onze regelgeving en instrumenten				1,3	0		OD 52, 53, 55	
proces	Aanpassing Vlaemera	Door het afvalstoffendecreet te vervangen door een materiaalendecreet heeft de Vlaamse overheid al een belangrijke stap gezet naar een wettelijk kader voor een duurzaam materialenbeheer, met belangrijke principes als de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, 'end of waste' en het levenscyclusdenken. We streven er naar dat onze regelgeving continu wordt verbeterd.	Vlaemera 6: voorstel wordt in 2017 goedgekeurd Vlaemera 7: wijzigingsvoorstellen zijn gebundeld tegen eind 2017	Tijdig en kwaliteitsvol				OD 52, 53, 55	
project	Aanpassing wettelijk kader voor de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid	Het project heeft tot doel een aanpassing van het wettelijk kader door te voeren met het oog op (1) het implementeren van de aanbevelingen van de EY-studie (2016), (2) implementeren van de minimum requirements (Art. 8a) van de EU-Kaderrichtlijn en (3) ontwikkelen van alternatieve instrumenten naast de milieubeleidsvereenkomsten. Mogelijks kan ook de aanpassingen van de MBO-procedure onder dit project opgenomen worden.	Eind 2017 is een concreet voorstel voor aanpassing van de wetgeving uitgewerkt	Kwaliteitsvol				OD53	
project	Aanpassing Subsidiebesluit	Een voorstel wordt voorbereid rekeninghoudend met: (1) aanbevelingen van het Rekenhof (2) evaluatie van de regeling voor innovatieve projecten (3) ondersteuning initiatieven ihtw het uitvoeringsplan huishoudelijk afval en vergelijkbaar bedrijfsafval	Het aangepaste subsidiebesluit is goedgekeurd en de regeling is in werking	Tijdig en kwaliteitsvol				OD 52	UP HA (actie 14)
3.3	Via een adequaat databeheer monitoren we en verbreden we ons inzicht in afval- en materialenbeleid				8,4	50.000		OD 53	
proces	Inzamelen en beheer van afval- en materiaalgegevens		Alle in 2017 voorziene verplichte afvalrapporteringen zijn tijdig uitgevoerd (PRTR, EUROSTAT-rapportering, Vlaamse regionale indicatoren, MIRA, tarieven en capaciteiten 2016, Monitoringssysteem voor Duurzaam Oppervlaktedelfstoffenbeleid, Voedselverlies)	Tijdig en kwaliteitsvol			IT: 15.000 (lijsten)	OD 53	
Project	Nieuwe methodieken geven beter inzicht in de effecten van circulaire economie	Het nieuwe UP huishoudelijke afvalstoffen en gelijkaardige bedrijfsafvalstoffen bevat nieuwe doelstellingen en maatregelen om duurzaam materialenbeheer en het sluiten van materiaalkringlopen op lokaal niveau te stimuleren. Daarom zal de bestaande jaarlijkse publicatie over huishoudelijke afvalstoffen herwerkt en herbedacht worden tot een publicatie die niet enkel de afvaldoelstellingen voor lokale besturen aftoetst, maar ook indicatoren bevat over de andere aspecten van CE die in het plan zijn opgenomen. In 2014 werd een nieuwe methode ontwikkeld voor het in kaart brengen van de metaalkringlopen in ons systeem door de jaren heen. Met dit model kunnen ook de metalen uit het systeem in kaart gebracht worden en gemiddeld worden onder verschillende scenario's. Het model werd reeds toegepast op Aluminium, Koper en Goud.	1) Nieuwe indicatoren zijn ontwikkeld 2) Blaudruk voor het nieuwe rapport is afgewerkt. 3) De nodige gegevens zijn ingezameld, gevalideerd en verwerkt 4) De eerste versie van het rapport is klaar voor publicatie	Publicatie is tijdig afgewerkt (tegen 1 november 2017) en gepubliceerd.				OD53	
project	Link met klimaatbeleid	Zowel op korte als lange termijn kan het materialenbeleid ook een belangrijke bijdrage leveren aan het klimaatbeleid door een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen. Deze verbanden zijn tot nu toe nog te weinig gelegd. Tegen eind 2018 zijn we in staat om de broeikasgasimpact van materialenbeleidsmaatregelen beter in te schatten zowel op macroniveau, als op het niveau van een bepaalde keten, als op lokaal niveau bij het nemen van zeer specifieke maatregelen, zoals het aanpassen van een bepaald inzamelsysteem, voor zover de beschikbaarheid van data dit toelaten.	Een publicatie die het verband tussen het halen van klimaatdoelstellingen en de circulaire economie verduidelijkt Insteek in het klimaatplan 2030 en klimaatvisie 2050 *Op macroniveau wordt bekeken of het haalbaar is om gebruik makend van het Milieu-Input-Output-model (versie 2010) het sluiten van materiaalketens te modelleren en de impact op tewerkstelling, creatie van toegevoegde waarde en koolstof- en materiaalvoetafdruk na te gaan. In eerste instantie wordt dit onderzocht aan de hand van de case 'glas'. * Op microniveau wordt op basis van de mini LCA-methode die reeds toegepast werd in het kader van ecodesign (Ecoliter) een methode ontwikkeld om de klimaat-effecten van een aantal specifieke beleidsmaatregelen te berekenen.	Kwaliteitsvol Tegen eind 2017 Kwaliteitsvol					UP HA (actie 2)

Nr.	Naam	Omschrijving	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm	Personeelsinzet in VTE	Begrotingsartikel en budget (beleidskredieten)	Regerakkoord	Beleidsnota	Verankering in andere documenten (VMP,...)
Nr.	1. Formuleer telkens doelstellingen met onderliggende acties (projecten/processen)/programma's 2. Structureer onder 'Nr'; vb. doelstelling = 1, operationele doelstelling = 1.1		Bij doelstellingen/processen: vermeld de indicatoren op het niveau van de doelstellingen. Bij projecten: welke stappen worden gezet in 2016? Welke stappen worden gezet in 2017-2019?	Vermeld de streefwaarde/norm (kwantitatief/kwalitatief/...).	Maak op het niveau van de doelstellingen een inschatting van de personeelsinzet in VTE.	Verwijs op het niveau van de doelstellingen naar het bijhorende begrotingsartikel en maak een inschatting van de inzet van budget (Voor het detail, zie bijlage 2).			
4	Geen historische bodemverontreiniging meer in 2036				46,9	3.717.500			
4.1	Nieuwe bodemverontreiniging voorkomen				3,2	3.002.500		OD 35, OD 38	
proces	behandelen meldingen bodemverontreiniging en schadegevallen	We ondersteunen steden en gemeenten kwaliteitsvol en informeren hen bij hun plichten in kader van schadegevallen en meldingen. We zoeken klantgerichte oplossingen voor de verdere aanpak van schadegevallen en meldingen	We behandelen de schadegevallen snel. Waar we bevoegde overheid zijn, vaardigen we maatregelen uit binnen de 30 dagen	95%				OD 38	
Project	Extra aandacht voor de preventie van bodemverontreiniging	We integreren bodempreventie in het OVAM-instrumentarium	tekstvoorstellen beschikbaar eind 2017	Tijdig en kwaliteitsvol				OD 35	
Project	Kwaliteitsvol grondverzet	Bij grondverzet bestaat het risico dat verontreinigde grond verder verspreid wordt. Om ervoor te zorgen dat uitgegraven grond zorgvuldig wordt beheerd en hergebruikt, werken we tegen 2018 een zo sluitend mogelijk kwaliteitsborgingssysteem uit. We passen de regelgeving hiertoe aan.	Een gewijzigd uitvoeringsbesluit wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering.	Tijdig en kwaliteitsvol				OD 35	
4.2	Alle historische bodemverontreiniging saneren tegen 2020		Percentage gestarte saneringen (50% tegen 2020)	45%	43,7	715.000		OD 35, 37, 38	
Project	Risicogronde lokaliseren	De inventarisatie van de risicogronde wordt afgerond. Nadat de gemeenten verklaren dat ze klaar zijn, gebeurt een kwaliteitscontrole en eventueel een correctie.	Gemeenten die verklaren dat hun gemeentelijke inventarisatie klaar is. (7/2018: 308) Gemeenten waarvoor de OVAM verklaart dat de gemeentelijke inventarisatie kwaliteitsvol is. De screening van de risicogronde voor de inschatting en opvolging van de onderzoeksplicht kan starten. (2018: 240, 2019: 308)	277 120				OD 37, 38	
		De gemeentelijke inventarissen zullen actueel moeten worden gehouden. Hiertoe wordt een actualisatieplan opgestart.	Op 1 december is het externe deel van het actualisatieplan goedgekeurd en operationeel. Het interne deel wordt doorheen het jaar verder op punt gesteld.	Tijdig					
Project	2028: bodemonderzoeken afgerond	Screening onderzoeksplicht risicogronde: De gegevens van de risicopercelen worden per gemeente gescreend, geclusterd en verrijkt tot gegevens per risicogronde op basis waarvan de verdere aanpak en prioriteit kan worden bepaald. Opvolgen (periodieke) onderzoeksplicht: We starten een actieve opvolging van de (periodieke) onderzoeksplicht. Parallel en gekoppeld aan de doelstelling rond de bodemsaneringsorganisaties en huissanering worden de betrokken doelgroepen gewezen op hun periodieke onderzoeksplicht waardoor de risicogronde worden onderzocht.	Het aantal gemeenten waarvoor de screening is afgerond, de toetsing aan het ruimtemodel is uitgevoerd en de verdeling van de locaties naar aanpak is afgerond. (2018: 180, 2019: 280, 2020: 308)	80 gemeenten, volledig en kwaliteitsvol					
			Locaties waarvoor in 2017 een eerste oriënterend bodemonderzoek wordt conform verklaard.	2 500					
proces	Behandelen van bodemonderzoeken en -saneringen	We zorgen ervoor dat bij locaties met bodemverontreiniging de bodemverontreiniging verder in kaart wordt gebracht en indien noodzakelijk de sanering wordt opgestart.	Locaties waarbij een pro-actieve handhaving wordt uitgevoerd met als resultaat dat OVAM ofwel een BBO heeft ontvangen, een engagement heeft dat het BBO in 2018 zal worden ontvangen of er duidelijkheid is dat een ambtshalve uitvoering i.h.v. vrijstelling of handhaving nodig is. Aantal in 2017 conform verklaarde beschrijvende bodemonderzoeken.	750 650				OD35	
		We zorgen ervoor dat rapporten tijdig worden beoordeeld.	% OBO's behandeld binnen 60 dagen; (SP: 90%) % BBO's behandeld binnen 60 dagen; (SP: 90%) % BSP's behandeld binnen 90 dagen; (SP: 90%)	90 90 90					

Nr.	Naam	Omschrijving	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm	Personeelsinzet in VTE	Begrotingsartikel en budget (beleidskredieten)	Regeerakkoord	Beleidsnota	Verankering in andere documenten (VMP,...)
Nummer doelstellingen	1. Formuleer telkens doelstellingen met onderliggende acties (projecten/processen/programma's) 2. Structureer onder 'Nr': v.b. doelstelling = 1, operationele doelstelling = 1.1		Bij doelstellingen/processen: vermeld de indicatoren op het niveau van de doelstellingen. Bij projecten: welke stappen worden gezet in 2016? Welke stappen worden gezet in 2017-2019?	Vermeld de streefwaarde/norm (kwantitatief/kwalitatief/...).	Maak op het niveau van de doelstellingen een inschatting van de personeelsinzet in VTE.	Verwijs op het niveau van de doelstellingen naar het bijhorende begrotingsartikel en maak een inschatting van de inzet van budget (Voor het detail, zie bijlage 2).			
5	Duurzaam bodembeheer draagt bij tot een efficiënt ruimtegebruik, economische ontwikkeling en een gezonde leefomgeving.				34,6	31.884.000			
5.1	Duurzaam bodembeheer faciliteert de ruimtelijke ontwikkeling				8,9	12.785.000		OD 33, 34, 37	
proces	Geïntegreerde ambtshalve bodemsanering	ambtshalve bodemsanering is een hefboom voor herontwikkeling op vlak van ruimte, van economie, van leefomgeving en gezondheid. We stemmen de sanering systematisch af op maatschappelijke of lokale noden door integratie op te zoeken.	Aandeel van de ambtshalve bodeminvesteringsmiddelen die vastgelegd worden voor geïntegreerde projecten	40%				OD 33	
Project	Huissaneerder terreinen Vlaamse overheid	We bieden voor onze collega-overheden een aanpak op maat die er voor zorgt dat de Vlaamse Overheid haar voorbeeldrol kan vervullen. Door het activeren van bodemonderzoeken kan de OVAM extra ondersteuning bieden rond innovatie, waterbodems en asbest We breiden het protocol scholen uit met het uitvoeren van oriënterende bodemonderzoeken bij scholen. We sluiten nieuwe samenwerkingsakkoorden met lokale besturen betreffende gasfabrieksterreinen waar het lokale bestuur saneringsplichtig is zodat bij alle 13 dossiers een overeenkomst is gesloten tegen eind 2018	We sluiten met een collega-overheid een overeenkomst voor een aanpak op maat. We leggen de uitbreiding van het protocol ter ondertekening voor Binnen de 6 maanden na ondertekening zijn diverse OBO's opgestart. We sluiten bijkomende overeenkomsten	2 Tegen 1 april 2017 30 Eind 2017 cumulatief 10 overeenkomsten				OD 37 OD 37 OD 34	
5.2	We investeren in brown- en blackfieldontwikkeling				4,8	290.000	XLN Bodem	OD 34	
project	We stimuleren extra focus in de brownfieldconvenanten, vooral op vlak van duurzaamheid	We benaderen brownfieldconvenanten blijvend prioritair. Bij een nieuwe call brownfieldconvenanten streven we er naar om bij de oproep extra criteria omtrent duurzaamheid te integreren	We leggen een concreet tekstvoorstel en plan van aanpak voor aan de ambtelijke werkgroep tegen 15/04/2017	Tijdig en kwaliteitsvol				OD 34	
Project	We creëren een flankerend ondersteuningsprogramma voor brownfields	We zetten de OVAM-instrumenten optimaal in. Voor de in 2016 gescreende dossiers wordt een plan van aanpak uitgewerkt en waar mogelijk geïmplementeerd. We screenen nieuwe potentiële brownfielddossiers gelegen in centrumsteden We realiseren een voorbeeldproject op een terrein in eigendom: we starten een traject van revitalisatie op met focus op dynamisch ruimtegebruik, duurzaam materiaalgebruik, maatschappelijk relevante herontwikkeling en/of duurzame bodemsanering	In diverse brownfielddossiers zijn we tot deblokking gekomen Voor het terrein maken we met de betrokken actoren tegen 31/12/2017 dergelijke afspraken over de ingebruikname van het terrein	2 1 terrein					
5.3	Duurzaam bodembeheer faciliteert de economische ontwikkeling				5,2	5.202.000		OD 36	
Proces	Uitbouwen en beheren bodemsaneringsfondsen	we ondersteunen de lopende fondsen en bodemsaneringsorganisaties	We zorgen voor een optimale aanwending van de fondsen (BOFAS en Vlabotex-middelen)	95%				OD 36	
project		We bouwen een totaalaanpak uit voor de activering van niet bij Vlabotex aangesloten (voormalige) droogkuisbedrijven	We rollen dit plan van aanpak uit voor niet bij Vlabotex aangemelde voormalige droogkuislocaties uit en starten de uitvoering in een centrumstad In samenspraak met Vlabotex activeren we niet-aangemelde droogkuisbedrijven in exploitatie	minstens 20 OBO's opgestart in 15% van de vastgelopen dossiers worden verdere stappen genomen					
Project	opstarten nieuwe bodemsaneringsorganisaties	We stimuleren en ondersteunen verder de garage- en carrosserisector om zich te organiseren in de richting tot oprichting van een sectorfonds	Eind 2017 is er een akkoord over de oprichting van een sectorfonds. Zo niet, gaan we over tot aanmaningen.	31/12/2017				OD 36	
proces	Inzetten op innovatie en wetenschappelijk onderzoek	We verliepen de inzichten in (de behandeling van) bodemverontreiniging. Naast de voorziene middelen voor wetenschappelijk onderzoek en studies besteden we ook 3% van onze ambtshalve middelen voor innovatie.	Volledige besteding van het vastleggingskrediet voor wetenschappelijk onderzoek en studies We leggen diverse opdrachten rond innovatie vast	€ 395.000 3%			XLN Bodem	OD 36	
Proces	Beheer financiële zekerheden		% voorstellen FZ beoordeeld in 30 dagen (SP: 90)					OD 34	
5.4	Duurzaam bodembeheer is essentieel voor een gezonde en kwaliteitsvolle leefomgeving				15,7	13.607.000		OD 37	
Project	Prioriteit voor kwetsbare gebieden	We realiseren de doelstelling uit het regeerakkoord om binnen de kwetsbare gebieden alle noodzakelijke bodemsaneringen op te starten.	Voor de eind 2016 gekende dossiers waarvoor ambtshalve inspanningen nodig zijn, worden in 2017 het merendeel van de dossiers opgestart en in minstens de helft van de dossiers het BBO afgerond.	90% opgestart 50% afgerond			XLN Bodem	OD 37	
Project	Prioritaire aanpak woonzonepercelen	we realiseren onderzoeken en saneringen in woonzones in diverse gemeentes	We helpen particulieren in verschillende gemeentes via de aanpak woonzones (site-onderzoek, bodemsaneringsproject of werken verder zetten)	7				OD 37	
project	Stookoliefonds wordt opgericht	Bij particulieren zorgen we voor een billijke oplossing bij de sanering van bodemverontreiniging ontstaan ten gevolge het gebruik van een stookolietank voor verwarmingsdoelinden	De OVAM stelt de nodige beleidsvoorbereidende teksten en nota's op, afgestemd met de betrokken sectoren, zowel in het geval van de Belgische piste of de alternatieve (inter)regionale piste.	Tijdig en kwaliteitsvol			XLN Bodem	OD 37	
Project	Aandacht voor verontreinigde waterbodems versterken	Vanuit het in kaart brengen van hotspots voor waterbodemverontreiniging in speerpunt- of aandachtsgebieden wordt een prioriteit in aanpak uitgewerkt en uitgerold voor 3 beken	Kaarten met de ligging van de hotspots met waterbodemverontreiniging in Vlaanderen afgerond tegen eind 2017.	tijdig en kwaliteitsvol				OD 37	
project	Sullied Sediments	Het doel is inzicht te verkrijgen m.b.t. sedimentbeheer, verwerking en verwijdering, waarbij economische kosten en de impact van de pollutanten op de omgeving geminimaliseerd worden.	Voortgang cfr. Ingediend project	tijdig en kwaliteitsvol					
Proces	Beheer ambtshalve bodemonderzoeken en -saneringen	Uitvoeren van ambtshalve bodemonderzoeken Uitvoeren van ambtshalve bodemsaneringen Beheer bedrijfsspecifieke overeenkomst Umicore - onderzoek Beheer bedrijfsspecifieke overeenkomst Umicore - werken							

Nr.	Naam	Omschrijving	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm	Personeelsinzet in VTE	Begrotingsartikel en budget (beleidskredieten)	Regeerakkoord	Beleidsnota	Verankering in andere documenten (VMP,...)
Nummer doeltellingen	1. Formuleer telkens doelstellingen met onderliggende acties (projecten/processen/programma's) 2. Structureer onder 'Nr': vb. doelstelling = 1, operationele doelstelling = 1.1		Bij doelstellingen/processen: vermeld de indicatoren op het niveau van de doelstellingen. Bij projecten: welke stappen worden gezet in 2016? Welke stappen worden gezet in 2017-2019?	Vermeld de streefwaarde/norm (kwantitatief/kwalitatief,...).	MaaK op het niveau van de doelstellingen een inschatting van de personeelsinzet in VTE.	Verwijs op het niveau van de doelstellingen naar het bijbehorende begrotingsartikel en maak een inschatting van de inzet van budget (Voor het detail, zie bijlage 2).			
6	Een open en toegankelijke overheid				17,2	519.000,00			
6.1	De OVAM als regisseur van het duurzame bodembeheer				11,1	425.000,00		OD 38	
Project	Gronدينformatieregister wordt nog beter toegankelijk	Een integraal projectplan (incl. website, web- en geoloketten, bodemattest,...) wordt opgesteld met als doel dat het GIR in 2020 maximal ontsloten is. Daarna volgt een uitrol zoals omschreven in dit plan.	Goedkeuring projectplan (door AR/DR). Voor 15/12 is een publiek webloket dat de status van elke risicogronD, alsook bepaalde gegevens uit het Gronدينformatieregister, ontsluit klaar.	Ten laatste in april Tijdig en kwaliteitsvol				OD 38	
Project	Woningpas	De Woningpas biedt een overkoepelend zicht op een woning / perceel van alle informatie aanwezig in attesten en keuringen in handen van verscheidene overheden. Het is een instrument voor de burger, een digitale kluis raadpleegbaar door de woningeigenaar en de door hem gemachtigden (koper, huurder, bouwteam, notaris). In eerste instantie brengt de Woningpas de energieprestatie (VEA), bodemkwaliteit (OVAM) en overige gebouweigenschappen (RWO) in beeld. De bedoeling is tegen 2022 alle relevante gebouwaspecten van een woning in kaart te brengen.	(1) Overeenkomst getekend DEC 2016 (2) UX batibouw 2017, feb (3) POC einde mei 2017 (4) beta versie november 2017 (5) go-live batibouw 2018, feb	Belangrijkste oplevering is de beta-versie tegen ten laatste eind nov 2017 om de go-live in feb 2018 te kunnen halen. We zijn tevreden als bodemattest en epc ontsloten kunnen worden(consultatie)					
Proces	Beheer en ontsluiting bodeminformatie risicogronDen		% aangevraagde niet-dossiergebonden bodemattesten afgeleverd binnen 14 dagen	99					
			% aangevraagde dossiergebonden bodemattesten afgeleverd binnen 60 dagen	90					
6.2	Door administratieve vereenvoudiging sparen bedrijven kostbare tijd en geld uit				6,1	94.000,00		OD 33, 35, 38	
Proces	Kwaliteitsgarantiesysteem erkende bodemsaneringsdeskundigen	Uitvoeren van audits met het oog op een regelmatige (3-4 jaar) organisatiebrede opvolging van de kwaliteitsaspecten.	Aantal uitgevoerde audits bij bodemsaneringsdeskundigen, labo's, ...	26				OD 38	
			Aantal BSD's waarvan een eerste volledige kwaliteitsmeting is opgesteld. (2018: 47, 2019: 74, 2020: 75-80 (100%))	20					
		Toezicht op veldwerk en werven	Aantal uitgevoerde toezichtacties op veldwerk en werven.	150					
			Percentage van de veldcontroles met een positieve beoordeling. (2018: 50%, 2019: 60%, 2020: 70%)	40					
			Percentage van de BSD's waarvan voor minstens één locatie het veldwerk of de uitvoering van een sanering(swerk) is opgevolgd.	33					

Nr.	Naam	Omschrijving	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm	Personeelsinzet in VTE	Begrotingsartikel en budget (beleidskredieten)	Regereeraand	Beleidsnota	Linken met andere plannen (vb. VMP, JHA, ...)
Nummer doelstelling en	1. Formuleer telkens doelstellingen met onderliggende acties (projecten/processen/programma's) 2. Structureer onder 'Nr'; vb. doelstelling = 1, operationele doelstelling = 1.1		Bij doelstellingen/processen: vermeld de indicatoren op het niveau van de doelstellingen. Bij projecten: welke stappen worden gezet in 2016? Welke stappen worden gezet in 2017-2019?	Vermeld de streefwaarde/norm (kwantitatief/kwaliteitsf/...).	Maak op het niveau van de doelstellingen een inschatting van de personeelsinzet in VTE.	Verwijs op het niveau van de doelstellingen naar het bijhorende begrotingsartikel en maak een inschatting van de inzet van budget (Voor het detail, zie bijlage 2).			
7	Geïntegreerde werking				52,4	2.949.000,00			
7.1	We trekken de transitieprioriteit Circulaire Economie				11,2	452.000,00			
strategisch programma	Vlaanderen Circulair: een plan voor de circulaire economie	Op 25 maart 2016 keurde de Vlaamse Regering de transversale beleidsnota "Visie 2050", een langetermijnstrategie voor Vlaanderen' goed. Om dit te doen slagen bepaalde de Vlaamse Regering zeven transitieprioriteiten. 'De transitie naar de circulaire economie doorzetten' (verder: transitie circulaire economie) is een van de zeven transitiethema's. In samenwerking met SUMMA zullen we: - Nieuwe milieu- en sociaal-economische indicatoren ontwikkelen voor de CE; - Meer kennis opbouwen over welke economische herbomen en beleids-instrumenten kunnen worden ingezet voor het bevorderen van een CE; - Inzicht verwerven in hoe maatschappelijke ontwikkelingen vanuit het beleid kunnen worden bijgestuurd richting een circulaire economie	Startnota goedgekeurd door Vlaamse Regering Opmaak stakeholdermapping 3 overlegmomenten met de publiek-private stuurgroep 3 roadmaps worden opgesteld tegen eind 2017	Tijdig en kwaliteitsvol			0051	Vlaanderen Circulair	
7.2	We gebruiken de ruimte als hefboom voor een circulaire economie	In het klassieke afvalbeleid en bij het ontwerpen van producten hebben we vooral aandacht voor wat er met materialen gebeurt, maar veel minder voor waar die activiteiten plaatsvinden. Nochtans heeft de locatie van die activiteiten een belangrijke impact op milieu en economische of maatschappelijke meerwaarde en op het bevorderen of juist tegenwerken van een circulaire economie. We zien dit zowel op macroniveau (internationale schaal) als meso- (regio of stad) als microniveau (wijk of industrieterrein).			7,0	530.000,00			
project	Vlaanderen als recyclingcentrum	We proberen maak-, herstel-, hergebruik- en recycleactiviteiten in Vlaanderen te houden of naar Vlaanderen te brengen als hefboom voor een sterkere lokale circulaire economie, gebruikmakend van lokale troeven op vlak van bijvoorbeeld logistiek en aanwezige industriële clusters. Hiervoor nemen we deel aan het project Flanders Recycling Hub (FRH), getrokken door VIL en North Sea Resources Roundabout (NSRR)	FRH: In 2017 ligt de klemtoon op het in praktijk brengen van een pilot case en de ontwikkeling van een roadmap. Eind 2017 wordt het project afgerond met slotevent en eindrapport. NSRR: In 2017 gaan we voor de cases PVC en pulgranulaten na hoe we procedurele belemmeringen voor grensoverschrijdend transport van recyclebaar afval kunnen wegwerken.	Tijdig en kwaliteitsvol					
project	Circulaire gebiedsontwikkeling	Binnen verschillende gebiedsontwikkelingstrajecten stimuleren we de praktische doorwerking van de principes van circulaire economie en duurzaam materialen- en bodembeheer naar de verschillende studies, ruimtelijke structuurplannen, actieprogramma's en/of werven.	Actieve deelname aan 4 trajecten (3 T.OP's en project Circulair Antwerpen) Netwerk stedelijk metabolisme vorm geven vanuit traject Masterclasses "Designing with flows" en de publicatie "circulaire gebiedsontwikkeling". Afronden IABR 2016 "The Next Economy" afronden, oa door organisatie symposium voorjaar 2017.	Kwaliteitsvol					
project	REPAIR	REPAIR (Resource Management in Peri-urban Areas: Going Beyond Urban Metabolism – 2016-2020) focust zich op het optimaliseren van het grondstoffen- en materialenbeheer in 6 cases o.a. stad Gent.	Eind 2017 zijn concept en methodologie Living Lab Gent (doelstelling, roadmap, organisatie, evaluatie) uitgewerkt.	Kwaliteitsvol					
project	Ontwikkelen van een sanerings- en herontwikkelingsstrategie verontreinigde terreinen	OVAM trekt samen met Team Vlaams Bouwmeester de Pilotprojecten Terug in Omloop. De pilotprojecten vormen een intensief onderzoek- en ontwikkelingsproject wat resulteert in innovatieve bouwprojecten die effectief zijn gerealiseerd, en dit binnen een tijdsefficiënt kader. De pilotprojecten leggen een direct verband tussen de praktijk (het bouwen), onderzoek, beleidsuitvoering en regelgeving.	Via deelname in de externe stuurgroep sturen we voor maximum 5 geselecteerde pilotprojecten de keuze van ontwerpteams, projectregisseurs en experts. Via een te valideren schetsontwerp zal een ontwerpend onderzoek plaatsvinden: uiteenlopende toepassingen van CE zijn zichtbaar in 3 van de 5 pilotprojecten	Kwaliteitsvol					
		Visie/prioritering gebiedswerking lokale besturen	We onderzoeken hoe we in samenwerking met lokale besturen strategisch prioriteit aan de slag willen gaan, rekening houdende met principes van de CE en ervaringen opgebouwd binnen integrale bodemsaneringen, gebiedsontwikkeling, CE transitie - planC en maatschappelijke uitdagingen -	31.12.2017					
project	ELFM ²	De finale doelstelling van het ELMF ² -project is een voorraadbepaalplan voor stortplaatsen waarbij deze locaties op een duurzame wijze worden ingepast in een lange termijn planning	1) Oplijsten van stortplaatsen in gemeenten zonder/beperkt aantal geïnventariseerde stortplaatsen 2) Systematische inventarisatie van terreinopvullingen en ophogingen met 'afval' 3) Onderzoek van stortplaatsen in drinkwaterbeschermingszones Beslissingsondersteunend systeem FLAMINCO Uittesten methodiek voor tussentijds duurzaam gebruik in proefprojecten Aantal uitgevoerde proefprojecten Aantal overeenkomsten met besturen bereikt voor het realiseren van proefprojecten.	Inventaris is steeds actueel obv gekende informatie Verfijning als basis voor keuzes bij inventarisatie-onderzoeken en koppeling met Ruimtemodel Vlaanderen Koppelmogelijkheden met Material Flow Analysis / LUNFC zijn duidelijk 2 à 3 proefprojecten 3 proefprojecten karakterisatie 2 proefprojecten valorisatie minstens 1			0052		
		COCOON: dit Europees project heeft als doelstelling om de 6 beleidsinstrumenten te verbeteren (t.o.v. de initiële situatie), (gedeeltelijk) te implementeren en te resulteren in een verhoogd aantal LFM-projecten. Als resultaat is de toekomstige productie van groene elektriciteit/warmte (van ingezameld en omgezet stortgas), drinkwater (van behandeld loogwater), landgebruik en andere waste-to-product omzetting verhoogd, terwijl huidige en toekomstige milieurisico's worden vermeden.	* Opstart faciliteren van project * Rapport over ELMF-beleid en ELMF-potentieel bij Cocoon partners * Ontwerp van handboek met best practices over ELMF	Tijdig en kwaliteitsvol					
project	OVAM-Samenwerkingsverband	We zijn de engagementen nagekomen die zijn vastgelegd in de reeds afgesloten samenwerkingsverbanden met de gemeenten. Nieuwe samenwerkingsverbanden en nieuwe projecten in kader hiervan worden opgezet in functie van de beschikbare middelen Verdiepen en actualiseren van de bestaande OVAM-SV's met de centrumsteden (bv bodeminventaris actueel houden)	Jaarlijks hebben we een bespreking van de engagementen met de gemeenten in verleggen en actualiseren Met alle centrumsteden die met OVAM willen samenwerken, is een OVAM-SV afgesloten	100%					Overzicht beschikbaar: ja/nee
7.3	Een asbestafbouweiland geïntegreerd in de maatschappelijke ontwikkelingen				4,5	677.000,00			
Project	Streefdoel 1: voorbereiding van een asbestafbouweiland tegen 2018	We bereiden de beslissing Vlaamse Regering en het wetgevend kader voor richting een asbestveilig Vlaanderen 2040.	31/12/2017: voorbereiding klaar definitieve goedkeuring Materialendecreet, ontwerp Vlaamse wooncode, ... 31/12/2017: oplevering ontwerp conceptnota Asbestafbouweiland	tijdig en volledig					
	Streefdoel 2: Alternatieve verwerking van asbest-afval	Als vervolg op de technische State-of-the-art studie asbestverwerkingstechnieken werken we via een stuurgroep en deskstudie het noodzakelijk beleidskader uit om pilot- of fullscale investeringen mogelijk te maken.	31 dec 2017: uitgewerkt beleidskader met de niet-technologische randvoorwaarden	tijdig en volledig					

	Streefdoel 3: asbestinventarisatiet	De invoering van een asbestinventarisatiet wordt verder onderzocht en uitgewerkt, samen sporend met het traject Woninggas	31 dec 2017 asbestinventarisatiet is opgenomen in draft Vlaemeren en de ontwerpen rond het inspectieprotocol en het Handboek kwaliteitsborgingssysteem asbestdeskundigen zijn klaar	tijdig en volledig					
	Flootprojecten	We benutten de opportuniteiten van samenwerkingsverbanden optimaal i.v.m. uitbouw asbestafbouwbeleid	tegen 31/12/2017 zijn nieuwe specifieke proefprojecten inzake asbestafbouw uitgewerkt	2					
7.4	Blijvend inzetten op de Europese en internationale rol				8,5	40.000,00			
proces	Onderhandelingen op internationaal en Europees niveau op vlak van afval, materialen en bodem beïnvloeden	Voorbereiding van en deelname aan onderhandelingsfora zoals UNEP (COP's, UNEA, IRP), OESO (WPP/PW), EU (Road), Benelux, Sall expert group, als chair, co-chair, hoofdonderhandelaar, CCIM piloot, Vlaamse trekker, expert of delegatielid. De belangrijkste onderhandelingen betreffen afvalpreventie onder het Baselerverdrag, het Europees pakket CE, interface afvalchemische stoffen, bio-economie	de Vlaamse/OVAM beleidsprioriteiten weerspiegelen in internationale en Europese documenten	Beschikbaarheid van documenten die dit aantonen					
		Ondersteuning bij de omzetting van internationale of Europese regels in Vlaamse regelgeving	onze kennis van Europese regelgeving en procedures inzet	tijdige en correcte omzetting					
proces	Strategische netwerken met externe actoren uitbouwen en versterken	Participatie aan fora voor netwerking om het Vlaams beleid te profileren en om vinger aan de pols houden van ontwikkelingen buiten Vlaanderen. De relevante fora voor netwerking zijn naast de onderhandelingsfora ook EMA/EIONET/ETC, EP, CER, Common Forum, ISWA, ERF, stakeholder events,	eigen Vlaams beleid profileren, zicht houden op trends buiten Vlaanderen, opportuniteiten voor samenwerking detecteren Evaluatie van de fora	Beschikbaarheid van documenten die dit aantonen					
		Delegaties ontvangen en afvaardigen met oog op capaciteitsopbouw elders in de wereld	Alle tijdig aangevraagde bezoeken van delegaties en handelsmissies worden goed afgehandeld	aantonen aan de hand van beschikbare verslagen					
		Bilaterale contacten uitbouwen met NL, DK, DE, FR en andere relevante partners uit de stakeholdermapping	vinger aan de pols houden en opportuniteiten voor samenwerking capteren minstens 1 overleg met elk van deze landen	aantonen aan de hand van beschikbare verslagen					
		We bouwen een actieve samenwerking met relevante Belgische en internationale actoren uit met het oog op inhoudelijke versterking, afstemming en profilering van het asbestafbouwbeleid	31 dec 2017: deelname aan 2 internationale conferenties en 1 publicatie in (inter)nationale nieuwsbrief/blad breder dan Vlaanderen	aantonen deelname aan 3 (inter)nationale acties					
proces	Europese projectwerking verder uitbouwen	Rol uitbouwen als prospectie en kenniscel voor generieke ondersteuning van inhoudelijke afdelingen inzake internationale projectwerking	inhoudelijke afdelingen stimuleren en faciliteren bij het opzetten van Europese projectwerking tijdige uitvoering van de acties uit de strategische nota 'Europese projecten' om onze opdracht inzake prospectie en ondersteuning waar te maken	Roadmap beschikbaar wie welke rol opneemt aantonen dat de acties tijdig worden uitgevoerd					
proces	Inzetten op de internationale dimensie als OVAM-brede strategische doelstelling	Het waar maken van de internationale OVAM strategie gebeurt op een afgestemde, geïntegreerde OVAM brede manier. Hierop wordt een meer structurele aanpak uitgebouwd.	tijdige uitvoering van de acties uit de strategische nota 'internationale beleid'. Focus op het opzetten van driemaandelijkse afdelingsoverschrijdend overleg waar, op aan de hand van een overzichtstool en trendrapporten, over de belangrijkste internationale ontwikkelingen op vlak van CE, op strategisch niveau info wordt uitgewisseld en afspraken worden gemaakt.	In 2017 vinden 4 afdelingsoverschrijdende overlegmomenten plaats Halfjaarlijks rapport voorgelegd aan de directieraad is beschikbaar i.v.m. relevante ontwikkelingen op internat vlak					
project	Internationale profilering inzake circulaire economie vergroten door deelname aan internationale events Circulaire Economie	Met deze events wil de OVAM het Europese en Vlaamse beleid rond circulaire economie promoten, het internationale netwerk verder uitbouwen en de bekendheid van OVAM in het buitenland vergroten.	In oktober 2017 organiseren we samen met VITO een internationaal event (G-csic) met bvb inspirerende cases voor de implementatie van de circulaire economie in de EU. We bereiden een Bid voor voor het World Resources Forum 2018, op basis waarvan in het najaar 2018 dit internationale congres met Vlaamse stakeholders kunnen organiseren als we de organisatie binnenhalen. We nemen in oktober 2017 actief deel aan het World Resources Forum 2017 in Genève	Events met VITO en op World Resources Forum in oktober 2017 vinden succesvol plaats					
project	Engelstalige website uitbouwen	Naast de Nederlandstalige OVAM website bouwen we verder aan een goed gedocumenteerde Engelstalige versie die quasi het spiegelbeeld is van de Nederlandstalige versie, als noodzakelijk onderdeel van de internationale profilering, kennis en informatiedeling en netwerking van de OVAM.	De OVAM beschikt opnieuw over een geactualiseerde, goed gedocumenteerde en gemakkelijk toegankelijk Engelstalige OVAM website die informatie verschaft over het Vlaams afval-, materialen- en bodembeleid en waar naartoe kan worden verwezen.	tegen 31 december 2017 is de website beschikbaar					
project	ETC/WMGE	OVAM voert als partner van een onderzoeksconsortium tussen 2014 en 2018 een beperkt aantal taken uit voor het Europees Milieu Agentschap (EMA) bij de evaluatie van het beleid van de LS inzake afval en materialenbeleid en de ontwikkeling van nieuwe Europese indicatoren ontwikkelen inzake CE.	we zien er jaarlijks op toe dat CE voldoende ruimte krijgt in de relevante werkpakketten vb. hergebruik, biomassa (bio-economie), ...	In het beschikbaar eindproduct (het statusrapport CE) van 2018 wordt de basis gelegd voor Europese wetenschappelijke onderbouwing omtrent CE (vb via indicatoren)					
7.5	Een historiegebaseerde en geïntegreerde handhaving				10,2	1.250.000,00			
proces	Opmaken en uitvoeren jaarprogramma terreincontrole	Opmaken en uitvoeren van het OVAM-programma 2017 terreincontrole in overleg met de inhoudelijke afdelingen en stakeholders Opzetten van een vormingsmoment met de andere handhavers over handhaving OVAM-wetgeving, aangevuld met een informatie voor deze doelgroep via de website (in samenspraak met KB)	tijdig aanleveren jaarplan begin 2017 op basis van input interne en externe stakeholders & uitvoeren met een rapport in voorjaar 2018 Opzetten van een vormingsmoment Optimaliseren van één handhavingproces Onderzoeken naar het opzetten van een geautomatiseerd opvolgsysteem van materiaalstromen met het oog op handhaving	Minimale afwijking in dagen tov afgesproken datum voor het jaarplan & het rapport Vormingsmoment vond plaats één handhavingproces is geoptimaliseerd Beslissing kan genomen worden om een geautom. systeem te ontwikkelen					x
proces	dossierbeheer ambtsinhale verwijderingen	We optimaliseren dit proces door bij de beoordeling van de vragen extra aandacht te besteden aan maatschappelijke opportuniteiten							
7.6	Geïntegreerde juridische behandeling en voorkomen van geschillen i.v.m. het afval- & materialenbeleid en van de bodemsanering & het bodembeheer.				10,9				
proces	Adviseren, behandelen en opvolgen van geschillen en dossiers	Juridische ondersteuning bieden bij de opmaak van wetgeving. Juridische adviezen geven los van specifieke dossiers, opvolgen en behandelen van juridische dossiers en rechtsdossiers, minnelijk of gerechtelijk terugvorderen van door de OVAM gemaakte kosten, administratieve en juridische ondersteuning geven bij overheidsopdrachten.	tijdige en kwaliteitsvolle dossierhandeling Verbreden en pro-actief rol opnemen	95% Aantonen aan de hand van uitgebrachte adviezen					

Nr.	Naam	Omschrijving	Mijlpalen / indicatoren	Streefwaarde/norm	Personeelsinzet in VTE	Begrotingsartikel en budget (beleidskredieten)	Regenakkoord	Beleidsnota aanpak andere plannen (vb. WVP)
Nummer doelstelling en	1. Formuleer telkens doelstellingen met onderliggende acties (projecten/processen)/programma's 2. Structureer onder 'Nr'; vb. doelstelling = 1, operationele doelstelling = 1.1		Bij doelstellingen/processen: vermeld de indicatoren op het niveau van de doelstellingen. Bij projecten: welke stappen worden gezet in 2016? Welke	Vermeld de streefwaarde/norm (kwantitatief/kwalitatief/...)	Maak op het niveau van de doelstellingen een inschatting van de personeelsinzet in VTE.	Verwijs op het niveau van de doelstellingen naar het bijhorende begrotingsartikel en maak een inschatting van de inzet van budget (Voor het detail, zie bijlage 2).		
8	De OVAM bestuurt en ontwikkelt de organisatie met het oog op een efficiënte, effectieve, integere en kwaliteitsvolle uitvoering van haar kerntaken				58,1	557.000,00		
8.1	We zorgen ervoor dat onze organisatie zich ontwikkelt volgens de meest recente inzichten				10,1	122.000,00		
project	Funcieclassificatie	De Vlaamse overheid maakt gebruik van het proces van functieclassificatie. Funcieclassificatie is een methode om functies te analyseren en te evalueren vertrekkend van de functiebeschrijving. Het resultaat drukt de relatieve zwaarte van een functie uit ten opzichte van andere functies binnen een organisatie. Door functieclassificatie worden functies met een gelijkaardige zwaarte in eenzelfde functieklasse gegroepeerd. De ordening van functieklassen wordt binnen de Vlaamse overheid gevisualiseerd aan de hand van een functieniveaumatrix. Tegen eind 2017 dienen alle entiteiten te beschikken over een gevalideerde functieniveaumatrix.	Alle OVAM-medewerkers beschikken over een nieuwe functiebeschrijving conform de functiefamilies van de Vlaamse overheid. De OVAM heeft een gevalideerde functieniveaumatrix. De OVAM heeft een PEP 2018-2020 gebaseerd op de functieniveaumatrix.	100% tijdig en kwaliteitsvol tijdig en kwaliteitsvol				
project	Interne verandertrajecten	De verandertrajecten hebben als doel om op een gestructureerde en participatieve manier concrete voorstellen uit te werken voor de optimalisatie en versterking van de werking en de toepassing ervan in de essentiële aandachtsvelden: • Inhoudelijke prioriteiten voor de invulling van het beleid en instrumenten die deze inhoudelijke prioriteiten realiseren; • HR-traject om competentie- en talentontwikkeling, intern ondernemerschap, verantwoordelijkheid bij de medewerkers (prestatie management) en teamwerking binnen de afdelingen te vergroten; • Wijziging van de organisatiestructuur om inhoud en nieuwe cultuur te ondersteunen; • Het Nieuwe Werken als nieuw arbeidsorganisatieconcept implementeren	BIB/DS/AD: Elk team evalueert zijn teamwerking, formuleert zijn noden in groei als team en individu, stelt acties op en voert deze uit. AD: Elk team evalueert zijn teamwerking, formuleert zijn noden in groei als team en individu, stelt acties op en voert deze uit. AD: De nieuwe afdeling AD werkt tegen eind 2017 volgens de principes van het Nieuwe Werken in complementaire teams AMB: 2017: Bepaling van toekomstvisie en inhoudelijk opportuniteiten voor de afdeling, waarna de nieuwe structuur kan worden uitgetekend 2018: De nieuwe afdeling AMB werkt tegen eind 2018 volgens de principes van het Nieuwe Werken	Elk team boekt vooruitgang in zijn teamwerking en behalen van de prestaties Nieuw samengestelde teams zijn actief. De nieuwe teams worden inrichting werkplekken Duidelijk en kwaliteitsvol, Helder gecommuniceerd Draagvlak binnen AMB				
project	uitrol corporate communicatie-campagne	In 2016 werd de corporate campagne als product volledig opgeleverd. In 2017 werken we aan de externe uitrol van deze campagne . We voorzien meteen een doorkijk tot 2020.	De inhoudelijke lijn over circulaire economie uit de corporate campagne wordt in een mediaplanning omgezet. De planning van de corporate lijnen wordt tot 2018 vastgelegd. Het huisstijlhandboek en de website worden in lijn gebracht met de corporate identiteit.	tijdig en kwaliteitsvol tijdig en kwaliteitsvol				
project	Voorbereiding organisatie-audit	Een organisatie audit werd aangekondigd voor 2018. In 2017 treffen we de nodige voorbereiding , gebruik makend van de door Audit Vlaanderen hernieuwde aanpak naar meer riscogedreven organisatie-audits.	De 3 stappen met het 'maturiteitsmodel risicomangement' zijn volledig doorlopen (risicoinschatting - belang aanduiden van de thema's - beheersmaatregelen)	tijdig en kwaliteitsvol				
project	Financiële strategie	proactief onderzoek naar (theoretisch) beschikbare financiële middelen en koppeling met de inhoudelijke doelstellingen van de OVAM	Een plan van aanpak van een financiële strategie die de invulling van de doelstellingen van de OVAM versterkt.	de strategie is bepaald tegen 31.12.2017				
8.2	We zorgen voor een efficiënte, effectieve, integere en kwaliteitsvolle werking				48	435.000,00		
proces	Doelstellingen-, proces- en risicomanagement	We voeren een beleid dat aansluit op de behoeften van de maatschappij. De evaluatie en actualisatie van onze strategische visie en de vertaling naar doelstellingen wordt uitgewerkt in een meerjarig strategisch plan. We houden onze procesdocumentatie actueel via een meerjarenprogramma. We houden onze risicomatrices en beheersmaatregelen actueel via een meerjarenprogramma.	Evaluatie planningsproces + opmaak plan van aanpak planningsproces 2018-2019 Percentage uitvoering programma (100% tegen 31.12.2018) Percentage uitvoering programma (100% tegen 31.12.2018)	tijdig en kwaliteitsvol 80% 80%				
	belanghebbenmanagement	Verder uitbouwen van onze strategische samenwerking met belanghebbenden, via communicatie, overleg en samenwerkingsprojecten	De belangrijkste belanghebbenden wordt op structurele basis betrokken bij het beleid. Een evaluatie van het belanghebbenmanagement is	De overlegkalender wordt volledig uitgevoerd Tijdig en kwaliteitsvol				
	monitoring	De uitvoering van het jaarlijks ondernemingsplan wordt opgevolgd via een monitoringsfrequentie die wordt vastgelegd door de directieraad in functie van de risico's, belang, omvang,... van de verschillende projecten en processen.	opvolging volgens frequentie opgelegd via PMO	100%				

HRM	Uitvoeren van werving en selecties	Het proces is verder geoptimaliseerd en is conform de omzendbrief kwaliteitsvolle selecties.	tijdig en kwaliteitsvol					
	Uitvoeren van het vormingsplan	Percentage personeelsleden dat gedurende het jaar aan minstens 1 vormingsactiviteit heeft deelgenomen.	80%					
		We hebben een vormingsplan 2017-2018.	tijdig en kwaliteitsvol					
	Uitvoeren van het actieplan psychosociaal welzijn / globaal preventieplan 2018-2022	Het meerjarenplan psychosociaal welzijn is in uitvoering . Er is een jaarlijkse evaluatie i.f.v. het actieplan bij het OP. Uitwerking van het globaal preventieplan 2018-2022.	Alle acties van het plan 2017 zijn uitgevoerd. De evaluatie is tijdig en kwaliteitsvol. Het ontwerp-globaal preventieplan is voorgelegd aan het EOC.					
	Prestatiemanagement	Percentage actieve medewerkers en teams die beschikken over een doelstellingen- of prestatiefiche .	100%					
Percentage actieve medewerkers en teams die beschikken over een evaluatieformulier .		100%						
Personele administratieve taken uitvoeren, andere dan deze opgenomen door Personeelpunt (prikklok - meerprestaties - overuren - ea)	tijdig uitvoeren van taken m.b.t. personeel	95%						
cultuur en integriteit	VO-waarden doorvertalen naar OVAM	De waarden-collega's stelden een actieplan voor om de waardegebonden organisatiecultuur te ondersteunen. Hierbij werd rekening gehouden met de input van de evaluatie van het implementatietraject en de personeelspeiling 2016. We voeren dit actieplan uit .	De vooropgestelde acties zijn uitgevoerd. 2018: cultuurmeting via personeelspeiling					
informatie en communicatie	Opmaken en uitvoeren van de intern en externe communicatieplanning	Een maandelijkse nieuwsbrief, driemaandelijks magazine OVAM, link en jaarlijks activiteitenverslag worden verspreid. Adequate verspreiding van informatie via sociale media, pers & PR.	tijdig en kwaliteitsvol					
		De internen en externe communicatieplanning wordt opgemaakt voor 31 januari 2017 en uitgevoerd.	tijdig en kwaliteitsvol 95%					
	Informatiebeheer incl. archiveringen en veiligheid	Structuur (mappen) beschikbaar in Alfresco (overgang G-schijf)? Beschikbaarheid IBP	99% Het IBP is beschikbaar					
Financieel beheer	Opmaak begroting	Opstellen, coördineren en opmaken begroting afgestemd met het OP2017	Budgetten zijn afgestemd met het OP2017					
	Voeren van een boekhouding	Voldoen aan de wettelijke financiële rapporteringen (o.a. jaarrekening, semestriële rapporten)	Tijdig en correct rapporteren aan F&B					
Algemene dienstverlening opzetten op niveau van LOG - HR - IT - COM voor de interne klanten	Algemene dienstverlening opzetten en beheren Tijdig zorgen voor uitvoering en zoeken naar optimalisatie Digitaal laten verlopen van diensten en actueel houden van de dienstencatalogoog	Opzetten van één balie Tijdig uitvoeren ondersteunende taken I/fv beschikbaarheid budget wordt gewerkt aan verdere digitalisering dienstverlening I/fv beschikbaarheid budget Dienstencatalogoog is actueel	Werkende SPOC beschikbaar? Ja/nee 95% Verdere digitalisering dienstverlening: Ja/ neen Dienstencatalogoog in Alfresco is actueel en beschikbaar					
ICT	Opstellen en uitvoeren ICT meerjarenplanning en operationeel jaarplan	Goedgekeurd strategisch plan ICT met meerjarenplanning en road-map(s).	tijdig en kwaliteitsvol					
		De ICT-planning wordt opgemaakt voor 31 januari 2017 en uitgevoerd.	tijdig en kwaliteitsvol 90%					
	Opzetten ICT governance en organisatie van de businessanalyse	Gedragen werkwijze aanduiden businessanalist	Tegen begrotingsopmaak 2018 i/fv. afgesproken governance					
project	Klantenbeheer	De OVAM die je beter begrijpt	op een vlotte, efficiënte en klantvriendelijke wijze informatie verstrekken	informatie is bijgewerkt en beschikbaar via de website				
proces	Zorgen voor een efficient werkend team ten behoeve van onze interne klanten (telefoonverkeer - behandelen mails van klanten & infomails) Aanduiden van een extra personeelslid voor behandelen van vragen AMB	% door klantenbeheer afgehandelde telefoons % door klantenbeheer afgehandelde mails	80% 80%					

1.2 Rapportage over de realisaties van het ondernemingsplan 2016

Rapportage ondernemingsplan OVAM 2016

24 januari 2017

1 Inleiding

Het jaarrapport over het ondernemingsplan van de OVAM voor het jaar 2016 bevat een duiding van de gerealiseerde projecten en processen op jaarbasis.

2 Activiteiten in uitvoering van het afval- en materialenbeleid

2.1 Strategische organisatiedoelstelling 1: We sluiten materiaalkringlopen en realiseren hierdoor een daling van de hoeveelheid restafval bij burgers en bedrijven

Uitvoeringsplan voor huishoudelijke afvalstoffen en gelijkaardig bedrijfsafval	
Doel	Nieuw beleidsplan voor huishoudelijke afvalstoffen en gelijkaardig bedrijfsafval.
Looptijd	2015-2016
Vooropgestelde resultaten 2016	<i>Het uitvoeringsplan is goedgekeurd, de communicatie naar de stakeholders is afgerond, en de uitvoering wordt gestart.</i>
Gerealiseerd in 2016	Het nieuwe uitvoeringsplan is op 16 september 2016 door de Vlaamse regering goedgekeurd. De communicatie naar de stakeholders verliep via publicatie in het Belgisch Staatsblad, een folder, een mailing naar de gemeenten, provincies en intercommunales. Een mailing naar bedrijfsfederaties, via nieuwsbrief en OVAM-link. Er werden ook informatiesessies per provincie gehouden. Een concrete meerjarenplanning is opgemaakt en er is gestart met de uitvoering van 3 acties: aanpassing van de KGA-lijst, opmaak van een benchmark-instrument en aanpassingen aan het subsidiebesluit.

2.1.1 Operationele organisatiedoelstelling 1: Lokale besturen als strategische partner.

Ondersteunend kader voor lokale initiatieven	
Doel	We werken een ondersteunend kader uit voor lokale initiatieven die een duurzaam materialenbeheer aanmoedigen (hergebruik, herstelarbeid, gedeeld gebruik, product-dienstcombinatie, duurzaam aankoopbeleid).
Looptijd	2015 – 2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<i>We hebben meegewerkt aan de uitvoering van de innovatieve projecten van en met lokale besturen die in 2014-2015 werden geselecteerd, lanceren een call voor nieuwe projectideeën in 2016 en evalueren de relatief nieuwe subsidieregeling als instrument om lokale besturen te ondersteunen in het uitvoeren van lokale innovatieve projecten.</i> <i>We brengen samen met alle betrokkenen de kansen en knelpunten in kaart voor lokale besturen (en waar relevant voor de OVAM) om de deeleconomie zo te stimuleren dat ze bijdraagt tot een duurzamer materialenbeheer. O.m. via een workshop organiseren we deze kennisdeling.</i>
Gerealiseerd in 2016	Meerdere innovatieve projecten zijn in voorbereiding of in uitvoering. In 2016 werden 14 nieuwe ideeën ingediend. Sinds eind 2014 zijn er 51

	<p>projectideeën behandeld. In totaal zijn er 23 geselecteerd. 9 projecten werden opgestart, en nog 3 zijn ondersteund via andere financiële kanalen. Samengevat is de regeling bij uitstek een manier waarop de OVAM op maat samenwerkt om uitdagingen met en voor lokale besturen aan te pakken. De regeling wordt dan ook globaal positief beoordeeld door lokale besturen. In 2017 worden projecten verder opgevolgd en nieuwe projecten gestart. Op basis van een evaluatie zijn er procedurele aanpassingen voorgesteld aan het Subsidiebesluit. Na goedkeuring zullen ook wijzigingen aan het Ministerieel Besluit en de Algemene Richtlijn bij het besluit van de Vlaamse Regering worden doorgevoerd.</p>
--	--

2.1.2 Operationele organisatiedoelstelling 2: We stimuleren de burger om bewuster om te gaan met zijn consumptiegedrag.

Evenementenbeleid	
Doel	We streven naar een lagere milieu-impact van evenementen
Looptijd	2015 – 2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<i>Er is een methodiek uitgewerkt om gemeenten gericht te ondersteunen in het verduurzamen van evenementen op hun grondgebied.</i>
Gerealiseerd in 2016	<p>De editie 2016 van de Groene Vent was een succes: een verdubbeling van het aantal organisatoren die de scan invulden (van 100 naar 200 gebruikers), een groter aantal evenementen die deelnamen aan de wedstrijd en een stijging van het aantal effectieve indieners van een dossier. Op 20 oktober werd de Award uitgereikt in het Sfinkscafé, met aandacht van de geschreven pers en de radio.</p> <p>Er werd samengewerkt met Aalst, Mechelen, Sint-Niklaas, Oostende, De Panne, Knokke, Bornem en Halle, om evenementen te verduurzamen. Er werd ook samengewerkt met individuele organisatoren, de provincie West-Vlaanderen, de Nederlandse overheid (opzetten van een Green Deal) en met een aantal hogescholen.</p>

Zwerfvuilbeleid	
Doel	Een vermindering van de totale hoeveelheid zwerfvuil
Looptijd	2015 – 2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<p><i>Een gedetailleerd operationeel plan met een meer geïntegreerde benadering voor zwerfvuil en storten is goedgekeurd als onderdeel van het Uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen en gelijkaardig bedrijfsafval. In nauw overleg met de relevante actoren wordt versterkt ingezet op de uitvoering van dit operationeel plan.</i></p> <p><i>Voor een nieuwe steekproef van gemeenten is een meting van de netheidsbarometer uitgevoerd, evenals een vervolgmeting van de netheidsindex. Aan de hand van de evolutie van de situatie die we zien in de voorgaande jaren, zal de focus in eerste instantie liggen op gerichte maatregelen voor de verhoging van de netheid op de slechtst scorende doelplaatsen. Daarnaast wordt promotie gemaakt voor specifieke doelplaatsen zoals bv. bedrijventerreinen.</i></p> <p><i>We voeren een aantal acties uit gericht op het verminderen van de hoeveelheid marien zwerfvuil (OSPAR-acties o.m. uitfasering van microplastics in cosmetische producten, nieuw inzamel- en financieringssysteem voor scheepsafval van de visserijsector).</i></p>

Gerealiseerd in 2016	<p>Het operationeel plan werd in april goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het legt inhoudelijk focus op preventie, professionalisering zwerfvuilbeleid gemeenten en Vlaamse partners, doelplaatsen-aanpak, bedrijven participatie, handhaving, communicatie en monitoring.</p> <ul style="list-style-type: none"> — Alle coachingtrajecten voor lokale besturen zijn gekend en in opstart. — Doelplaatsen: er wordt gefocust op de 3 slechtste doelplaatsen: autostrade(parkings), openbaar vervoerstopplaatsen en afvalverzamel punten. Voor de autostradeparkings en openbaar vervoerstopplaatsen zijn er intensieve samenwerkingen opgestart met Agentschap Wegen en Verkeer, en De Lijn die resulteert in 10 coachingtrajecten met deze partners. Deze coachingtrajecten vinden plaats op meerdere locaties gelijktijdig. — Monitoring: De metingen van de netheidsindex zijn in het laatste kwartaal 2016 uitgevoerd. De gegevens worden het voorjaar 2017 verwerkt. De uitvoering van de netheidsindex is uitbesteed voor de komende 4 jaar. — Handhaving: De handhavingsweek in West-Vlaanderen werd geëvalueerd en startvergadering met alle provincies voor de week in 2017 is vastgelegd; er zal gefocust worden op sluikstorten. — Communicatie: De zomercampagne is uitgevoerd met een persconferentie. De 1ste denkoefening voor de campagne van 2017 werd voorgesteld op de operationele werkgroep. <p>Met betrekking tot Marien zwerfvuil werden de OSPAR-acties verder vormgegeven en is een nieuw inzamelsysteem voor scheepsafval van de visserij gestart op 4 april 2016. De werking staat beschreven in het afvalbeheersplan visserij dat tijdens de zomer werd goedgekeurd door de minister. Bijkomend is het federale project F4L terug opgestart en gekoppeld aan dit OVAM project.</p> <p>De verdere opvolging van het scheepsafval van de visserij wordt opgenomen via de recurrente taken van de OVAM.</p>
----------------------	--

Kustactieprogramma	
Doel	Aanpak op maat voor kustgemeenten
Looptijd	2016-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<i>Er is een geïntegreerde aanpak voor afvalpreventie en -inzameling in de kustgemeenten uitgewerkt met try-out via een aantal proefprojecten.</i>
Gerealiseerd in 2016	Er is een ontwerp-kustcharter uitgewerkt dat verder zal worden verfijnd in samenwerking met de kustgemeenten. In de zomer van 2017 zal een gezamenlijke communicatie en actie rond strandafval en zwerfvuil worden georganiseerd. Een coördinerende rol wordt door de OVAM opgenomen om tussen de Federale overheid, de Vlaamse overheid en de provincie beter af te stemmen inzake de uitvoering van verschillende projecten (bijv. marien zwerfvuil, netheid op het strand,...).

2.1.3 Operationele organisatiedoelstelling 3: We tonen aan dat bedrijven op een kostenefficiënte manier hun materialenbeleid kunnen verduurzamen.

Barometer selectieve inzameling	
Doel	Opstellen en opvolgen van indicatoren voor selectieve inzameling
Looptijd	2016-2020

Vooropgestelde resultaten 2016	<i>In 2016 zal de barometer voor de eerste maal worden opgesteld (nulmeting)</i>
Gerealiseerd in 2016	<p>De barometer selectieve inzameling als nieuw te ontwikkelen indicator voor selectieve inzameling bij bedrijven is opgenomen in de erkenning van Val-I-Pac. Binnen de drie maanden na afleveren van de erkenning worden de indicatoren vastgelegd en de eerste meting zal in 2017 gebeuren.</p> <p>In 2016 werd de haalbaarheid van de barometer verder onderzocht en werd een pilootanalyse gedaan op basis van een selectie van inzamelaars in Oost- en West-Vlaanderen. Op basis van deze pilootstudie wordt geschat dat ongeveer 150.000 bedrijven in Vlaanderen afval laten inzamelen door de private inzamelaars. De pilootstudie toonde op basis van gedeeltelijke gegevens van 30.000 producenten aan dat het mogelijk is om gedragsindicatoren voor selectieve inzameling te ontwikkelen. In 2017 zal de OVAM dit traject verder uitwerken met de intergewestelijke projectgroep bij de IVC.</p>

Praktijkcases om bedrijven te overtuigen materiaalefficiënter te produceren	
Doel	We werken best practices uit met bedrijven rond materiaalefficiënte businessmodellen en duurzaam design ^(VMP) . Voor deze praktijkcases steunen we maximaal op de instrumenten van de OVAM (Ecolizer, OVAM SIS Toolkit en de materialenscan) en op pilootprojecten waaraan we deelnemen, zoals het symbioseplatform.
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<p><i>We communiceren over de beste praktijkcases van duurzaam materialenbeheer op bedrijfsniveau die aantonen dat eco-innovatie op kostenefficiënte wijze mogelijk is. In 2016 lanceren we de eerste cases.</i></p> <p><i>We stellen een lijst op van sleutelproducten met een hoge milieu-impact en die een dominante positie hebben op de Vlaamse markt. Op het vlak van ecodesign maken we afspraken met beslissingsnemers in Vlaanderen voor deze specifieke groep producten.</i> ^(VMP)</p> <p><i>Het pilootproject symbioseplatform dat afliep eind 2015, is verdergezet samen met externe partners. We hebben daartoe de nodige ondersteuning geleverd, onder meer via het aanleveren van de nodige data-infrastructuur. Tegelijkertijd nemen we deel aan FISSAC, een Europees project met als doel het uitwerken van een methode voor de uitwisseling van afvalstoffen als grondstoffen. We brengen stakeholders samen, analyseren de voorbije inspanningen en bereiden de opstart van een Living Lab voor.</i></p>
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — OVAM wil aantonen dat bedrijven op een kostenefficiënte manier hun materialenbeleid kunnen verduurzamen. We selecteerden 20 voorbeelden uit uiteenlopende sectoren. Met deze voorbeelden willen we andere bedrijven overtuigen en inspireren voor duurzame oplossingen. Een extern bureau schrijft momenteel de voorbeelden uit in artikels die in februari zowel online als via de OVAM-nieuwsbrief zullen worden verspreid. — Inzake de lijst van sleutelproducten met een hoge milieu-impact werden 10 productgroepen geselecteerd. De verpakkingen van online bedrijven werd verkozen voor een piloottraject. Vente Exclusive was als koploper van de Belgische sector bereid mee te werken. Een grote verbetering wordt het werken met mallen met afmetingen van de verzenddozen om het teveel gebruik van over-gedimensioneerde verpakkingen tegen te gaan. Er zal binnen de OVAM nu worden bekeken welke trajecten met de 9 andere productfiches best intern of extern worden opgenomen en al

	<p>dan niet met welke ondersteuning Vente Exclusive opvolgen.</p> <ul style="list-style-type: none"> — Met VITO is een samenwerking opgezet om het symbioseplatform verder te zetten, waarbij werd gefocust op 5 grensoverschrijdende cases. Daaruit is een projectvoorstel gegroeid dat is ingediend bij Interreg met OVAM, TU Delft, VITO, Wuppertal Instituut, havenbedrijf Amsterdam en havenbedrijf Gent als partners. iCleantech heeft toegezegd om operationele ondersteuning te leveren aan het platform met behulp van subsidies van een LIFE-project. Vanaf 2017 zal het symbioseplatform worden versterkt met het bedrijf Avemco voor het organiseren van workshops en bedrijfsbezoeken. Dit wordt gefinancierd door de OVAM. De OVAM heeft samen met iMinds een onderzoeksproject opgestart om de data-infrastructuur van OVAM af te stemmen op de noden van het symbioseplatform. <p>Voor de rapportage ivm FISSAC, zie blz. 20.</p>
--	--

Onderwijs als brug naar burger en bedrijven <i>(VMP)</i>	
Doel	Duurzaam materialenbeheer in het onderwijs verankeren, van basisonderwijs tot hoger onderwijs
Looptijd	2015 – 2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>We breiden op vraag van de docenten de leerinhouden van de Ecodesign-in-het-hoger-onderwijskit (EHO-kit) uit. We blijven ons daarbij richten op “materiaalgerelateerde” opleidingen, profielen die in de levenscyclus van een product beslissingen nemen.</i> — <i>In 2016 wordt reeds voor de tiende maal de OVAM Ecodesign Award voor Studenten uitgereikt in nauwe samenwerking met de ontwerphogescholen.</i> — <i>In kader van het VMP (Hefboom Slim Samenwerken – Educatie) wordt samen met het Departement LNE het educatief materiaal rond circulaire economie beoordeeld en aangevuld naar de noden van docenten.</i>
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — De EHO-kit voor economische opleidingen werd eind 2016 online beschikbaar gesteld op ecodesignlink.be. Contacten werden gelegd met opleidingscoördinatoren van economische opleidingen om een workshop met de EHO-kit aan te bieden. De aanpassing van de leidraad is opgestart. Deze zal enkel elektronisch ter beschikking gesteld worden. Er worden enkel gedrukte versies van de fiches voorzien ten behoeve van de workshops. — De uitreiking van de studenten-award was een succes. Onze publicatie 'Oogst- Waarom een prijs er toe doet', naar aanleiding van het 10-jarig bestaan, mocht op veel interesse en bijklank rekenen. Het geeft 10 sterke verhalen van evenveel winnaars over de jaren heen, waarin inzicht wordt gegeven in hun huidige carrière en het belang van ecodesign daarin. — De opmaak van een nieuw educatief pakket is uitgesteld en afhankelijk van de planning van het departement LNE (Milieuzorg op School – MOS).

2.1.4 Operationele organisatiedoelstelling 4: We heroriënteren ons instrumentarium om een duurzaam materialenbeheer op de meest efficiënte en effectieve manier te realiseren.

Continu verbeteren regelgeving ^(VMP)	
Doel	Door het afvalstoffendecreet te vervangen door een materialendecreet heeft de Vlaamse overheid een belangrijke stap gezet naar een wettelijk kader voor een duurzaam materialenbeheer, met belangrijke principes als de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, 'end of waste' en het levenscyclusdenken. We streven er naar dat deze regelgeving continu wordt verbeterd.
Looptijd	2016-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — Een voorstel voor aanpassing van Vlarema is voorbereid — Een nieuw voorstel voor de tarieven van de heffingen op het storten en verbranden van afvalstoffen is voorbereid
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — De Vlaamse regering keurde op 23 september Vlarema 5 definitief goed. Vlarema 5 werd van kracht op 16 december. I.v.m. Vlarema 6 is de definitieve lijst van aanpassingen beschikbaar en afgestemd met externe stakeholders. De redactie van het wijzigingsbesluit en nota aan de Vlaamse regering is gepland in januari 2017. — Inzake de afvalstoffenheffingen werden de beslissingen in het kader van begrotingscontrole 2016 uitgevoerd. Een voorstel voor heffingsverlaging ter ondersteuning van modal shift voor vervoer van huishoudelijk afval via water werd uitgewerkt en een verdere herziening van de afvalheffingen (met oog voor zowel het sturend als financierend karakter) is opgenomen en overlegd met kabinet en de belangrijkste stakeholders.

<p>Beheer van installaties voor de inzameling en verwerking van afvalstoffen</p> <p><u>Doel:</u> Tijdige en kwaliteitsvolle adviesverlening voor vergunningsaanvragen, met een expliciete meerwaarde voor de uitvoering van het afvalstoffenbeleid</p> <p><u>Vooropgesteld resultaat 2016:</u> 95% van de adviezen wordt afgeleverd binnen de wettelijke termijn ^(VMP)</p>
Gerealiseerd in 2016: 94%
<p>Beheer van grensoverschrijdend transport van afvalstoffen en materialen</p> <p><u>Doel:</u> Tijdige en kwaliteitsvolle behandeling van dossiers voor in- of uitvoer van afvalstoffen</p> <p><u>Vooropgesteld resultaat 2016:</u> 90% van de EVOA-dossiers wordt behandeld binnen de wettelijke termijn</p>
Gerealiseerd in 2016: 97%
<p>Beheer van binnenlands transport van afvalstoffen en materialen</p> <p><u>Doel:</u> Kwaliteitsvolle opvolging van de negatieve keuringsverslagen van kwaliteitsborgingssystemen van inzamelaars, afvalstoffenhandelaars of –makelaars</p> <p><u>Vooropgesteld resultaat 2016:</u> Bij 90% van de negatieve keuringsverslagen zijn de nodige remediërende maatregelen genomen of is een schorsing uitgesproken</p>
Gerealiseerd in 2016: 93%
<p>Beheer van grondstoffen</p> <p><u>Doel:</u> Tijdige en kwaliteitsvolle behandeling van de aanvragen voor grondstofverklaring</p> <p><u>Vooropgesteld resultaat 2016:</u> 90% van de dossiers wordt behandeld binnen de wettelijke termijn</p>
Gerealiseerd in 2016: 78%. De resultaten werden veroorzaakt door het vertrek van een aantal medewerkers binnen 1 team.

Beheer van erkenningen/registraties die niet aan verwerkingsinstallaties gebonden zijn

Doel: Tijdige en kwaliteitsvolle behandeling van alle erkenningen en registraties

Vooropgesteld resultaat 2016: *De erkenningsprocedure en -voorwaarden voor kringloopcentra zijn vereenvoudigd.*

Gerealiseerd in 2016: Na advies van de Raad van State wijzigde de Vlaamse Regering op 1 juli het erkennings- en subsidiebesluit van kringloopcentra. De wijziging van het besluit omvat een aantal maatregelen in het kader van administratieve vereenvoudiging door de voorwaarden voor erkenning en controle van het hergebruik en andere bedrijfsgegevens efficiënter en eenvoudiger te maken. Op basis van de opgedane ervaringen wordt overbodige informatie niet meer opgevraagd. Een aantal stappen in de procedure wordt vereenvoudigd. Overeenkomstig de aanpak in het milieurecht wordt voortaan gewerkt met een erkenning voor onbepaalde duur in plaats van vijf jaar. De financiële regeling tot ondersteuning blijft nagenoeg gelijk, mits de inlassing van een indexering.

Beheer van afval- en materiaalgegevens

Doel: De verplichte rapporteringen worden tijdig en kwaliteitsvol uitgevoerd

Vooropgesteld resultaat 2016: *Alle in 2016 voorziene verplichte afvalrapporteringen zijn tijdig uitgevoerd (Eurostat, PRTR, MIRA). Een nieuwe analyse ihkv van het Monitoringsysteem Duurzaam Oppervlaktedelfstoffenbeleid is voorbereid.*

Gerealiseerd in 2016: De drie rapporten zijn tijdig overgemaakt aan de bevoegde instanties (EMA voor PRTR, ADS (oude NIS) voor EUROSTAT en MIRA). De analyse in het kader van het Monitoringsysteem Duurzaam Oppervlaktedelfstoffenbeleid werd voorbereid en wordt gepubliceerd in het voorjaar 2017.

Heffing op het storten en verbranden van afvalstoffen

Doel: Alle heffingsplichtigen worden minstens om de 2 jaar gecontroleerd via een plaatsbezoek op de locatie waar de registers worden bijgehouden.

Vooropgesteld resultaat 2016: *Minstens 400 controles zijn uitgevoerd.*

Gerealiseerd in 2016: 589

Subsidiëring

Doel: Tijdige en kwaliteitsvolle behandeling van alle subsidie-aanvragen

Vooropgesteld resultaat 2016: *Een nieuw voorstel van subsidiebesluit voor de lokale besturen en de kringloopcentra – o.b.v. de resultaten van de evaluatie van de subsidieregeling voor lokale innovatieve projecten – is klaar*

Gerealiseerd in 2016: Na evaluatie werd een nieuw voorstel voor subsidiebesluit gemaakt, bestaande uit vier delen: 1) Implementeren van de opmerkingen van het Rekenhof uit 2014 en de mogelijkheid voor het elektronisch indienen van dossiers en documenten; 2) Eventuele wijzigingen ter ondersteuning het nieuwe uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval, het asbestafbouwbeleid en het zwerfvuilbeleid; 3) Aandacht voor innovatieve projecten; 4) Mogelijkheid om subsidies uit te betalen voor tussentijdse vorderingen.

Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid ^(VMP)

Doel: Optimale inzet van het instrument producentenverantwoordelijkheid

Vooropgesteld resultaat 2016:

- *De OVAM rondt de studie af die meer duidelijkheid moet creëren omtrent de rol en handelingsvrijheid van beheersorganismen binnen de afvalmarkt. De studie levert volgende resultaten op: 1) onderbouwd advies over duidelijke en optimale rolverdeling voor het toekomstig UPV-beleid en 2) zicht op de nodige aanpassingen in de wetgeving om tot optimale situatie te komen.*
- *Een nieuwe erkenning voor Val-I-Pac met bijkomende engagementen naar selectieve inzameling van verpakkingsafval.*
- *De startnota met krachtlijnen voor een nieuwe MBO matrassen is goedgekeurd door de OVAM en de sector. De onderhandelingen voor de MBO zijn opgestart.*
- *De MBO afvalbanden is geëvalueerd. De startnota met krachtlijnen is goedgekeurd en de onderhandelingen voor de MBO zijn opgestart.*
- *De nieuwe MBO batterijen is onderhandeld en in procedure gebracht.*
- *De startnota voor een nieuwe MBO afgedankte voertuigen is goedgekeurd door de OVAM en de sector. Eind 2016 kan de goedkeuringsprocedure van de startnota in gang gezet worden.*

Gerealiseerd in 2016:

- Inzake de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid werd een studie uitgevoerd over de rol van de beheersorganismen als speler op de markt. Bij deze studie werden de beheersorganismen, Febem/Coberec, de overige gewesten en Interafval/VVSG betrokken. In grote lijnen bevestigt de studie dat de huidige Vlaamse systemen economisch efficiënt en juridisch gezien zeer robuust zijn en er geen uitgebreide wijzigingen nodig zijn. Wel werden aanbevelingen geformuleerd tot lichte bijsturing voor bepaalde bestaande trajecten, en algemene aanbevelingen voor toekomstige invullingen van de producentenverantwoordelijkheid. De gerichte bijsturing werd opgenomen bij de verschillende stroomspecifieke onderhandelingen. De algemene aanbevelingen worden opgenomen in 2017 via aanpassingen aan het regelgevend kader.
- Na overleg met de belangrijkste belanghebbenden en de andere gewesten werd in december 2016 een evenwichtige en heldere erkenningstekst goedgekeurd. De erkenning houdt rekening met administratieve vereenvoudiging, in het bijzonder voor kleinere bedrijven, en met het streven naar meer materialen in de keten houden. Het is een perfecte vertaling van de evolutie naar een circulaire economie, in het bijzonder betreffende de kunststoffen en het meer doen sorteren bij bedrijven.
- Via het wijzigingsbesluit van Vlarema voert de Vlaamse Regering de aanvaardingsplicht in voor afgedankte matrassen vanaf 1 januari 2018. De OVAM maakte in de eerste helft van 2016 in overleg met de stakeholders een ontwerp-startnota op voor de MBO afgedankte matrassen. De officiële goedkeuringsprocedure van deze startnota werd opgestart in september. De openbare consultatie is inmiddels afgelopen. Het is nu nog wachten op het advies van de Mineraad en eventueel van het Parlement. Eens alle adviezen binnen zijn zal de OVAM een verslag opmaken van de consultatie dat vervolgens samen met een al dan niet aangepaste startnota zal worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering voor definitieve goedkeuring.
- De OVAM heeft, na overleg met alle betrokken stakeholders, een reguleringssimpactanalyse opgemaakt voor de MBO afvalbanden waarin 4 geïdentificeerde beleidsopties besproken worden. De RIA werd bezorgd aan de stakeholders ter consultatie. De OVAM meent op basis van deze consultatie dat het niet aangewezen is om het huidige beleid rond afvalbanden los te laten of te veranderen. Dit werd zo opgenomen in het definitief verslag. Een startnota, opgemaakt op basis van voornoemde evaluatie, zal worden opgemaakt tegen mei 2017 zodat de formele goedkeuringsprocedure in het najaar 2017 kan worden opgestart.
- MBO batterijen: Op 29.11.2016 werd dit ontwerp besproken met de sector en de andere gewesten. Er is nog geen compromis bereikt en een nieuwe vergadering wordt gepland in januari. Er wordt gehoopt om dan te kunnen landen met de ontwerp-MBO in Vlaanderen en Brussel. Wallonië heeft intussen aangegeven niet meer verder te willen gaan met de MBO.
- De verschillende betrokken federaties en de andere gewesten werden geconsulteerd over de startnota voor de MBO afgedankte voertuigen. Er was een breed akkoord over de startnota, die in officiële consultatie is. De periode van consultatie liep tot 4 november 2016. Bemerkingen werden ontvangen van Coberec, vnl. over het sluitend maken van de inzameling. De Mineraad verkreeg uitstel tot 15 december 2016. De OVAM zal op basis van de ontvangen bemerkingen een aangepaste startnota voorstellen.

Administratieve vereenvoudiging	
Doel	Het aanbieden van een klantgerichte en betrouwbare dienstverlening met minimale administratieve lasten
Looptijd	2015 – 2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none">— De automatisering van een papieren vrije interne dossierbehandeling is mogelijk gemaakt.— Een webtoepassing die toelaat na te gaan of een bepaald materiaal al dan niet als afval wordt beschouwd is operationeel.
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none">— Met betrekking tot grensoverschrijdende transporten en grondstofverklaringen zijn de voorbereidingen getroffen zodat in het voorjaar 2017 digitale afhandeling mogelijk is. Met betrekking tot de omgevingsvergunning is de OVAM afhankelijk van de timing van de Afdeling Milieuvergunningen van het Departement LNE.— De e-tool met afwegingskader afval/grondstof werd bijgestuurd in de richting van een feedback-instrument voor bedrijven op basis van de

door de OVAM beheerde informatie. Het afwegingskader wordt daarom voorlopig niet ontwikkeld.

2.2 Strategisch programma 1: Via het Vlaams Materialenprogramma wordt ingezet op de transitie circulaire economie

Evaluatie en coördinatie van het Vlaams Materialenprogramma	
Doel	De OVAM neemt als trekker van de transitie duurzaam materialenbeheer de permanente evaluatie, coördinatie en bijsturing op zich.
Looptijd	2015 – 2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<p><i>Op basis van de evaluatie uitgevoerd door het steunpunt duurzaam materialenbeheer en een consultatie van de VMP-stuurgroepleden wordt de werking van de drie pijlers verder geïntegreerd en de aansturing via een stuurgroep geoptimaliseerd. Concreet is in 2016:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — <i>de doorstart van het VMP gerealiseerd,</i> — <i>een nieuw steunpunt opgericht,</i> — <i>het actieprogramma geactualiseerd,</i> — <i>de doorwerking binnen de OVAM gerealiseerd</i> — <i>de inkanteling van Plan C voor 2017 voorbereid.</i>
Gerealiseerd in 2016	De transitieprioriteit circulaire economie werd door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 15 juli 2016 en het beheer/de ontwikkeling werd toegekend aan de OVAM. Dit op basis van een plan van aanpak gestoffeerd via een groot stakeholderoverleg in juni 2016. In deze aanpak staat de integratie van de 3 pijlers (innovatie, onderzoek en beleid) van het VMP in 1 transitieplatform centraal, om zo meer slagkracht te kunnen genereren. Operationeel realiseerden we de inkanteling van de personeelsleden van Plan C binnen de OVAM (vanaf 1 januari 2017), de opstart van een nieuw Steunpunt Duurzaam Materialenbeheer in een Circulaire Economie en de totstandkoming van een strategisch en operationeel kader dat in 2017 zal voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering.

Vlaanderen als recyclagehub ^(VMP)	
Doel	<p>Uitbouw van Vlaanderen als dé Europese hub in recyclage. Evolutie van Vlaanderen naar een afvalstoffen-importland. Heel wat afvalstoffen uit het buitenland kunnen bij ons prima gerecycleerd worden. Door deze positie zou Vlaanderen zoveel mogelijk sortering, scheiding, pre-processing en bijkomende recyclage activiteiten aan kunnen trekken.</p> <p>We proberen dit te realiseren door enerzijds te zoeken naar economisch interessante recycleerbare afvalstoffen uit het buitenland die naar Vlaanderen kunnen gehaald worden voor recyclage, gebruikmakend van de logistieke troeven van onze havens ^(VMP). Daarnaast gaan we met omliggende landen na hoe we procedurele belemmeringen voor grensoverschrijdend transport van recycleerbaar afval kunnen wegwerken.</p>
Looptijd	2015-2018
Vooropgestelde resultaten 2016	<p><i>We hebben onze expertise binnengebracht in het project Flanders Recycling Hub, getrokken door VIL. In 2016 ligt de klemtoon op het selecteren van 5 kansrijke afvalstromen die voor import en recyclage in Vlaanderen in aanmerking komen en het uitwerken van een aantal goede business cases, dit met oog op de ontwikkeling van een piloot en een roadmap in 2017.</i></p> <p><i>We hebben meegewerkt aan internationale initiatieven zoals de North Sea</i></p>

	<i>Resources Roundabout om te komen tot afspraken met omliggende landen voor het vergemakkelijken van grensoverschrijdend transport van recycleerbaar afval.</i>
Gerealiseerd in 2016	<p>Op basis van een marktschets en een SWOT-analyse werden de opportuniteiten voor Vlaanderen in kaart gebracht en 5 cases geselecteerd. Er is gestart met het concretiseren van deze cases, waarbij telkens aanwezigheid van de OVAM werd gegarandeerd. In 2017 wordt de uitwerking verdergezet.</p> <p>Met betrekking tot de North Sea Resources Roundabout inzake grensoverschrijdende transporten was de OVAM actief betrokken bij de case rond PVC. De case rond AEEA werd niet volledig uitgewerkt wegens terughoudendheid van het Verenigd Koninkrijk. Voor 2017 voorzien we minstens 1 nieuwe case waarbij Vlaanderen betrokken partij is.</p>

Jobs in de circulaire economie <i>(VMP)</i>	
Doel	Het detecteren van toekomstige inhoud van beroepen en het specificeren van de vereiste vaardigheden voor de nieuwe/veranderde jobs. Hieruit volgt een vergelijking van de toekomstige noden met het huidig opleidingsaanbod en ten slotte de Organisatie van een jobbeurs en piloot-opleidingstraject in de kunststoffensector.
Looptijd	2016
Vooropgestelde resultaten 2016	<p><i>Samen met AKOV en de sector zijn gedetailleerde beroepsprofielen opgesteld voor kunststofsorteerder en hersteller EEA en is er een concreet voorstel over het aanbieden van aangepaste opleidingen.</i></p> <p><i>Samen met de betreffende opleidingsinstellingen (hoger onderwijs) zijn de opleidingen jurist, aankoper en materialenscout geëvalueerd, met concrete voorstellen waar deze opleidingen kunnen aangepast/bijgestuurd worden.</i></p> <p><i>Samen met de VDAB e.a. wordt gecommuniceerd rond nieuwe/aangepaste jobs binnen de circulaire economie.</i></p>
Gerealiseerd in 2016	<p>Volgende acties werden uitgewerkt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Bedrijfsjurist. De studie is afgerond en het instituut voor bedrijfsjuristen is geïnteresseerd om samen met de OVAM de aanbevelingen uit de studie mee te nemen in haar permanente opleiding. Hierover wordt in 2017 duidelijkheid gegeven. 2) Sorteerder kunststoffen. De beroepskwalificatie is uitgewerkt. De recyclagesector kan die nu laten erkennen door de VDAB. 3) Hersteller. Volta, de sector van kleine herstellende, was niet geïnteresseerd in een beroepskwalificatie, wel in een lessenspakket voor technische scholen. 4) Aankoper i.e. handelsingenieur: opgenomen via het project van de EHO-kit. 5) Materialenscout i.e. opleiding burgerlijk ingenieur. Voorlopig geen reactie.

2.3 Strategische organisatiedoelstelling 2: We dragen bij aan een circulaire economie via het sluiten van materiaalkringlopen in de cluster metalen, kunststoffen, biomassa en bouw.

2.3.1 Operationele organisatiedoelstelling 5: We zetten in op het sluiten van de materiaalkringloop van alle waardevolle metalen voor de Vlaamse economie.

Kennisopbouw en inventarisatie van de urban mine voor waardevolle metalen	
Doel	We inventariseren verbruik en voorraad aan waardevolle metalen en krijgen zicht op welke opportuniteiten in Vlaanderen in de praktijk realiseerbaar zijn bij de meest frequent gebruikte productgroepen van EEA, batterijen en voertuigen. Deze kennis zetten we ook actief in op het Europese niveau o.a. via deelname aan Europese initiatieven.
Looptijd	2015 – 2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<i>Onderzoek toont aan of de geselecteerde onderdelen uit de twee percelen al dan niet op een effectieve en kostenefficiënte wijze kunnen worden gescheiden uit AEEA en vervolgens verder kunnen worden voorbehandeld, zodat de kritieke en waardevolle metalen kunnen worden gerecycleerd.</i> <i>In 2014 werd een nieuwe methode ontwikkeld voor het in kaart brengen van de lekken uit de metaalkringloop. Na afronding van de analyses voor Al, Zn en Cu passen we in 2016 deze methodiek opnieuw toe om inzicht te krijgen in de kringloop van Au.</i>
Gerealiseerd in 2016	Er werd gewerkt rond drie cases: aluminium, koper en goud. Voor aluminium werden de onderzoeksresultaten van 2015 verfijnd en gecommuniceerd naar een breder publiek, o.m. door de aanmaak van een interactieve infografiek die duidelijk maakt welke aluminiumtoepassingen verantwoordelijk zijn voor materiaalverliezen doorheen de tijd. Voor koper werd op een gelijkaardige manier zichtbaar gemaakt welke toepassingen leiden tot koperverlies. Er werd aangetoond dat de klimaatimpact van de koperontginning een meer beperkende factor is voor het gebruik van koper dan de absoluut beschikbare voorraad in mijnen. De resultaten van deze onderzoeken werden o.m. gebruikt door het Europees Milieuagentschap in zijn rapporten over circulaire economie en voor de onderbouwing van fiches in het kader van de voorbereiding van de Vlaamse klimaatop. Er is onderzoek gebeurd rond de kringloop voor goud. De voornaamste resultaten hiervan zullen nog in een infografiek worden gegoten.

Aangescherpte inzamel- en recyclagedoelstellingen voor waardevolle metalen ^(VMP)	
Doel	We ontwerpen een aangepast wetgevend kader in overleg met de relevante sectoren of zetten innovatieve proefprojecten op in functie van prioritaire productgroepen uit de inventarisatie. Bij het bepalen van inzamel- en recyclagedoelstellingen houden we rekening met zowel ecologische, sociale als economische argumenten. In eerste instantie wordt bij de onderhandelingen van de nieuwe MBO's voor AEEA, afgedankte batterijen en afgedankte voertuigen draagvlak gecreëerd voor het opzetten van de proefprojecten.
Looptijd	2015 – 2020
Vooropgestelde resultaten 2016	— <i>De nieuwe MBO batterijen is onderhandeld.</i> — <i>De startnota voor een nieuwe MBO afgedankte voertuigen is goedgekeurd door de OVAM en de sector. Eind 2016 kan de goedkeuringsprocedure van de startnota in gang gezet worden.</i>

	<ul style="list-style-type: none"> — In functie van hoger vermelde onderzoeksresultaten, maken we afspraken met de betrokken partners omtrent de uit te voeren proefprojecten. De lopende MBO-onderhandelingen bieden hiervoor een kader.
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — Voor de MBO's: zie blz. 11. — Op basis van de resultaten van de "quick wins studie" werden 2 AEEA cases geselecteerd waarvan de haalbaarheid op het vlak van recuperatie van kritieke metalen verder werd onderzocht. Voor beide cases (recycleren van platinum en neodymium (Nd) uit harde schijven en het recycleren van tantaal uit condensatoren) werd de markt in kaart gebracht en werden de mogelijkheden i.v.m. de eindrecyclage onderzocht. De resultaten wijzen er op dat een Vlaams proefproject op dit moment weinig zin heeft wegens het ontbreken van een operationele eindverwerking van Nd-magneten in de EU, en wegens de huidige lage prijzen voor Nd waardoor verdere demontage van harde schijven voorlopig economisch oninteressant is. Voorlopig wordt het project on hold gezet.

2.3.2 Operationele organisatiedoelstelling 6: We verhogen de hoeveelheid recycleerbare kunststoffen in Vlaanderen in een gesloten kringloop.

Recycleerbaarheid van kunststofstromen bevorderen	
Doel	We zorgen ervoor dat productontwikkelaars rekening houden met demonteerbaarheid en recycleerbaarheid. Om dit te concretiseren zorgen we voor een combinatie van onderzoek, kennisuitwisseling ^(VMP) en een regelgevend kader. Samen met partners zoals FISCH wordt onderzoek gestimuleerd naar de einde levenscyclus-opties voor moeilijk recycleerbare kunststofstromen.
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten in 2016	<i>Potentieelinschatting en marktonderzoek naar hergebruik en (hoogwaardige) recyclage voor vezelversterkte thermoharders in Vlaanderen. Op basis hiervan worden beleidsaanbevelingen en aanbevelingen voor de industrie geformuleerd (VMP).</i>
Gerealiseerd in 2016	<p>Het eindrapport werd opgeleverd medio juli 2016.</p> <p>Volgende aanbevelingen werden geformuleerd om de recyclage van thermoharders te bevorderen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Verbeteren van afzetmarkt en toepassingen voor recyclaat; 2. Verbetering selectieve inzameling en scheiding van composietmateriaal; product-dienst combinaties en terugnamesystemen kunnen hierbij een drijvende kracht vormen; 3. Reglementering rond afvaltransport en -verwerking versoepelen kan drempelverlagend werken om bedrijven aan te zetten tot het terugnemen en verwerken van afvalstromen in hun productieprocessen <p>De eerste twee aanbevelingen, afzetmarkt en toepassingen voor recyclaat verbeteren en scheiding verbeteren, zullen worden meegenomen in het Interreg-project Recy-Composite. Dit vierjarige project beoogt het optimaliseren van de mechanische, chemische en thermische verwerking van vezelversterkte thermohardende kunststoffen.</p>

Stimuleren afzet kunststofrecyclaat	
Doel	We zetten in op kwaliteitsverbetering en het verhogen van de kwaliteitsgarantie. Indien nodig voeren we hiervoor een kwaliteitslabel voor

	<p>recycleert in. <i>(VMP)</i></p> <p>We stimuleren het gebruik van recycleert door in openbare aanbestedingen voor bepaalde productgroepen beoordelingscriteria op te leggen inzake recycled content, waarbij producten met een hogere content een hogere score krijgen. Samen met het federale niveau bekijken we de mogelijkheden om duurzaamheidscriteria en recycled content op te laten nemen in productnormering van bepaalde productgroepen.</p>
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<i>Product(groep)en met kunststofrecycleert en product(groep)en met potentieel voor het inzetten van kunststofrecycleert zijn geïdentificeert.</i>
Gerealiseerd in 2016	<p>Een belangrijk instrument om de afzet en het vertrouwen in producten uit recycleerten te bevorderen is het duurzaam aankoopbeleid van de overheid. Een knelpunt die aankopers daarbij naar voor schuiven, is de moeilijke aantoonbaarheid van claims rond 'recycled content'. De FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu heeft daarom een studie uitgevoerd om een wettelijk kader op te zetten voor de definiëring voor 'recycled content'. Aansluitend op deze studie zal de OVAM concrete input leveren voor het duurzaam aankoopbeleid van de Vlaamse overheid door productgroepen te identificeren die al gemaakt worden met kunststofrecycleert en anderzijds potentieel hebben om gemaakt te worden uit kunststofrecycleert. Hiermee zal eveneens de potentiële afzetmarkt voor kunststofrecycleert in kaart worden gebracht. Noodgedwongen werd de timing van beide studies bijgestuurd en verder opgenomen in 2017.</p>

Verhogen selectieve inzameling	
Doel	We zetten in op een aantal specifieke stromen die het grootste potentieel bieden om de selectieve inzameling van kunststoffen te verhogen.
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Een VlAREMA voorstel voor de selectieve inzameling van bepaalde kunststoffracties is uitgewerkt</i> — <i>In uitvoering van het actieplan bioplastics, bakenen we de end-of-life opties voor bioplastics af. We brengen de compatibiliteit van biodegradeerbare plastics met recyclage van klassieke kunststofstromen in kaart en identificeren de productgroepen waarvoor verwerking met gft-afval een gedegen keuze is. Voor dit laatste zetten we proefprojecten op.</i>
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — In het uitvoeringsplan "Huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval" onder actie 36 is opgenomen dat harde kunststoffen zullen worden toegevoegd aan de VLAREMA-lijst met huishoudelijke afvalstoffen die gescheiden moeten worden aangeboden. Onder actie 37 is opgenomen dat harde kunststoffen, folies en EPS zullen worden toegevoegd aan de VLAREMA-lijst met bedrijfsafvalstoffen die gescheiden moet worden aangeboden. <p>Omdat deze acties door de Vlaamse Regering zijn goedgekeurd, moet er voor deze VLAREMA-wijziging geen RIA (reguleringsimpactanalyse) worden opgemaakt.</p> <p>Een document met wijziging van de wettekst en toelichting bij de wettekst is opgemaakt en bezorgd aan de stakeholders voor opmerkingen. De definitieve tekstvoorstellen worden via de wijziging VlAREMA 6 ingediend bij de Vlaamse Regering.</p> <ul style="list-style-type: none"> — OVAM wou met het project over bioplastics duidelijk maken waar concrete maatregelen zich opdringen en ook andere schakels in de

	<p>keten beter geïnformeerd moeten worden over de End of Life opties voor bioplastics. Deze info werd in de vorm van een rapport Bioplastics en 3 folders gepubliceerd op de OVAM-website. Uit gesprekken binnen het netwerk konden we opmaken dat bioplastics met het huidige sorteeraadvies geen dwingende problemen opleveren in de inzameling en recyclage van plastics.</p> <p>Composteerbare plastics kunnen heel specifiek toegepast worden binnen de organische recyclagecyclus, bv. fruitstickers (die nu een bron van contaminatie vormen). Producenten staan echter nog voor wat technische optimalisatie. Er is een consensus binnen België, dewelke ook gedragen wordt door andere lidstaten binnen Europa. Er wordt dan ook op Europees niveau gewerkt aan een gezamenlijk standpunt.</p>
--	---

2.3.3 Operationele organisatiedoelstelling 7: In 2030 gaat Vlaanderen op een duurzame en geïntegreerde manier om met alle biomassa(rest)stromen.

Voedselverlies	
Doel	Doorheen de voedingsketen wordt inefficiëntie en verspilling teruggedrongen. We zorgen ervoor dat er zo min mogelijk organisch-biologische reststromen vrijkomen in de landbouw, bij de bedrijven en bij de huishoudens. Hierbij zetten we maximaal in op het voorkomen van voedselverliezen.
Looptijd	2015 – 2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<p><i>Er is een lerend netwerk geïnstalleerd voor lokale besturen voor het uitwisselen en stroomlijnen van goede praktijken rond bestrijding van voedselverlies.</i></p> <p><i>De acties die zijn voorzien voor 2016 in de roadmap voedselverlies 2015 - 2020 en die worden getrokken door OVAM, zijn uitgevoerd. Het gaat onder meer om:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — <i>het onderhouden van het platform voor informatie-uitwisseling over innovatieve verpakkingen voor de preventie van voedselverlies;</i> — <i>het onderzoeken van de inzet van nieuwe media voor communicatie rond voedselverlies naar burgers;</i> — <i>het organiseren van overleg met witgoedproducenten om via betere informatie koelkasten en diepvriezers zo te gebruiken dat voedselverlies wordt voorkomen;</i> <p><i>I.s.m. Vlaco worden de consumenten actief geïnformeerd over de voedselverlies-boodschap en over tips en tricks om voedselverliezen te vermijden op o.m. milieu-events.</i></p>
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — In het kader van de uitbouwen van een netwerk voor lokale besturen, werd samen met DLNE, VVSG, Vlaco en Komosie een operationeel plan opgesteld en opgestart. Op basis van workshops over voedseldistributieplatformen is een dossier "Distributieplatformen voedseloverschotten" opgesteld dat werd voorgesteld op de VVSG Voedseldag. Het dossier is meteen ook het eerste hoofdstuk van het handboek voedselverlies en lokale besturen. — Ivm de uitvoering van de acties uit de roadmap voedselverlies: <ul style="list-style-type: none"> – verloopt info-uitwisseling via een platform (Pinterestpagina) die ongeveer 1.000 keer per maand wordt bezocht; – zullen nieuwe media voor communicatie worden gebruikt in het kader van de campagne van FEE/Recupel;

	<ul style="list-style-type: none"> – werd een campagne uitgewerkt in samenwerking met de witgoedproducenten. De informatie is gebaseerd op de door de OVAM aangeleverde informatie.
--	--

De duurzame verwerking van biomassa(rest)stromen volgens de cascade van waardebehoud bevorderen ^(VMP)	
Doel	<p>Uitvoering geven aan het actieplan Duurzaam beheer van biomassa(rest)stromen. Het actieplan is opgebouwd uit drie materiaalkringlopen waarvoor actieprogramma's zijn bepaald:</p> <ul style="list-style-type: none"> – de kringloop van organisch-biologische (rest)stromen uit de keten landbouw, voeding tot consument; – de kringloop van (rest)stromen van groenbeheer en open ruimte; – de kringloop van hout(rest)stromen van industrie en huishoudens.
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<p><i>Onze eigen actieprogramma's worden uitgevoerd volgens de voorziene timing en de andere actieprogramma's waar we partner zijn, volgen we op en sturen we inhoudelijk bij waar nodig en volgens de voorziene timing.</i></p> <p><i>Concreet zet de OVAM in op:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Vorbereiding van de opmaak van een geactualiseerd marktanalyserapport – de zgn inventaris Biomassa – voor de drie hoger vermelde kringlopen (finalisatie is voorzien in 2017).</i>^(VMP) – <i>Duurzaamheidskader voor hout: breed gedragen voorstel is uitgewerkt dat de basis vormt voor een wettelijk initiatief of een formeel sectorakkoord tussen de overheid en de gebruikers van houtstromen.</i>^(VMP) – <i>Onderzoek naar de meest optimale inzameling en sortering van post-consumer houtafval is afgerond, beleidsaanbevelingen zijn geformuleerd en een voorstel tot aanpassing wetgeving is uitgewerkt.</i>
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> – De inventaris- marktanalyse bestaat uit 3 kringlopen (voedselketen, biomassa van open ruimte en houtafval). De Vlaamse biomassa-inventaris spoort samen met de timing van de bekendmaking van de resultaten van de nulmonitoring voedselverlies 2014 (februari 2017). De biomassa-inventaris zal goedgekeurd worden op het UPOBA van maart 2017. – Duurzaamheidskader voor hout: in 2015 werkte VITO in opdracht van de OVAM een uitgebreide studie uit over duurzaamheidscriteria voor houtstromen. De studie werd in maart 2016 afgesloten en had een groot draagvlak bij de betrokken stakeholders. Op basis van de conclusies werkte VEA samen met OVAM een ontwerpbesluit uit, dat onder meer duurzaamheidscriteria voor vaste biomassa in het Energiebesluit zou introduceren. Dit ontwerpbesluit werd een eerste keer principieel goedgekeurd door de VR in juni 2016. Eind september brachten SERV/MINA een advies uit over het ontwerp. Op basis van dit advies werd het ontwerpbesluit aangepast en de criteria voor duurzaam bosbeheer werden met Agentschap Natuur en Bos afgestemd. Daarnaast bereidde VEA een ontwerpbesluit voor dat in de loop van december 2016 ter consultatie werd rondgestuurd naar de stakeholders. Dit besluit zal een aantal bepalingen concretiseren. – Post-consumer houtafval: er konden geen beleidsaanbevelingen geformuleerd worden die betrekking hebben tot de bevoegdheden van de OVAM.

2.3.4 Operationele organisatiedoelstelling 8: De OVAM doet Vlaanderen materiaalbewuster bouwen en verbouwen.

Selectief slopen en ontmantelen (VMP)	
Doel	Tegen 2020 is selectief slopen en ontmantelen een gangbare praktijk bij aannemers en bouwprofessionelen. Het welslagen van de inspanningen om selectief slopen als een gangbare praktijk in te voeren in Vlaanderen hangt bijzonder sterk af van de opvolging. Voor de OVAM is het belangrijk een kader te scheppen dat dit mogelijk maakt, maar dat er tevens voor zorgt dat de doelstellingen van duurzaam materialenbeheer concreet worden toegepast.
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<i>De in 2015 opgestarte proefprojecten voor het uittesten en verfijnen van de standaardprocedure voor de sloopopvolging van sloopwerf tot breker - te hanteren door een sloopbeheerorganisatie - zijn afgerond. Eind 2016 zijn alle voorbereidingen getroffen zodat de erkende sloopbeheerorganisatie in 2017 operationeel kan worden.</i>
Gerealiseerd in 2016	De standaardprocedure voor de sloopopvolging is afgewerkt. Voor de beperkte procedure voor woningen werd overeenstemming bereikt over de scope van de registratie en opvolging van afvalstromen. Voor de vier types constructies werd de volledige procedure voor de sloopopvolging door VITO onderzocht. VITO leverde eind oktober het eindrapport Zodra het Ministerieel besluit rond de voorwaarden voor een sloopbeheerorganisatie klaar is, zal de VCB het initiatief nemen om Tracimat te laten erkennen (vooropgestelde timing: eerste kwartaal 2017). Het invoeren van het milieurisicoprofiel is verder verdaagd met een langere transitieperiode. Anderzijds zal op vraag van de bouwsector worden onderzocht om het toepassingsgebied van de sloopinventaris te verruimen. VCB heeft een voorstel tot wijziging voorgesteld. Dit is in onderzoek.

Verhoging van recyclage van de niet-steenachtige fractie	
Doel	We verhogen de hoogwaardige recyclage van de niet steenachtige fractie van het bouw- en sloopafval
Looptijd	2015 – 2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<i>De oplossingsmodellen die in 2015 binnen het ervaringsplatform zijn opgesteld, worden uitgetest aan de hand van twee proefprojecten voor het bevorderen van de gescheiden inzameling en hoogwaardige recyclage van de niet-steenachtige fractie. Er is een voorstel uitgewerkt voor het uittesten ketensamenwerking voor meer recyclage van een waardeketen zoals harde kunststoffen in de bouw binnen het Europese project FISSAC.</i>
Gerealiseerd in 2016	De animo bij bedrijven i.v.m. de opstart van de proeftuinen is beperkt; vele bedrijven ondervinden economische problemen bij het sluiten van de kringlopen. Een samenwerking over de verschillende materiaalstromen in synergie is voor hen geen prioriteit op dit moment. Daarom zal de OVAM een living lab leiden in België waarin de ontwikkeling en het sluiten van een waardeketen voor kunststoffen centraal zal staan vanaf 2017, als deel van het Europese FISSAC project. Met de leden van CORE symbioseprojecten bekijken we verder de mogelijke concrete samenwerking. Recydata werd aangeduid om vanaf 2017 de beide proefprojecten op te volgen en een grondige economische analyse van de materiaal en financiële stromen in de ketens te onderzoeken.

Instrumentarium om de impact van materiaalkeuze in gebouwen te bepalen (VMP)	
Doel	We ontwikkelen een ontwerptool voor architecten om de materiaalimpact van een gebouw te kwantificeren. Een globale score geeft de totaalimpact van alle materialen samen op gebouwniveau weer. Hiertoe zet de OVAM in op de verdere verfijning en uitbreiding van het model van de materialenmethodiek MMG.
Looptijd	2015-2018
Vooropgestelde resultaten 2016	<i>Er is een gebruiksvriendelijke interface ontwikkeld voor de MMG-tool in nauwe samenwerking met de architectenfederaties, kennisinstellingen, de onderwijswereld en met het Brussels en Waals Gewest. Door de samenwerking wordt verzekerd dat de tool aansluit bij de verwachtingen van de bouwsector om garanties te kunnen hebben op een succesvolle lancering in 2017. De tool moet immers bouwprofessionals in staat stellen op een eenvoudige manier de materiaalimpact van gebouwen en hun samenstellende elementen te berekenen.</i>
Gerealiseerd in 2016	<p>Frontend en backend zijn op elkaar aangesloten. Een set van 115 voorgedefinieerde elementen is opgeladen in de tool. Een testgroep van 7 architecten is gestart met het testen van de tool. Ondertussen werkt de ontwikkelaar aan een aantal noodzakelijke uitbreidingen die tijdens de ontwikkeling aan het licht kwamen: de parametrisatie van lambda-waarden, de categorisering van materialen, en de 'templates'.</p> <p>De ontwikkeling van de tool verloopt naar wens, maar de koppeling met EPD verloop trager dan verwacht door de aangepaste timing bij de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu. Ook de afstemming met de andere gewesten heeft een impact op de timing van het project.</p>

Veranderingsgericht bouwen (VMP)	
Doel	We tonen de meerwaarde van veranderingsgericht en materiaalbewust bouwen aan in de praktijk. Dit doen we aan de hand van de doorlichting en advisering van concrete voorbeelden in samenwerking met grotere bouwheren en communicatie hierover.
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<i>Aan de hand van een studie is het potentieel in kaart gebracht voor het uitvoeren van veranderingsgerichte bouwprojecten op blackfields die in handen zijn van de OVAM. Indien er potentieel blijkt, zal 1 site worden geselecteerd voor de opstart van een pilootproject (living lab 2016).</i>
Gerealiseerd in 2016	Los van de blackfields (zie 3.2.2) heeft de OVAM in 2016, binnen haar raamcontract met BUUR en EVR, advies verleend rond veranderingsgericht bouwen, o.a. voor een Chirolokaal in Mechelen, Greenville Houthalen en het stationsgebouw Wijnmaal (herbestemming als kantoorgebouw en sociaal restaurant). Twee modulaire units, die speciaal voor Open Bedrijvendag op op een blackfield in Schoten werden geplaatst, werden met elkaar vergeleken door experts van de VUB. Binnen ruimtelijke stads- of gebiedsontwikkelingsprojecten wordt het thema veranderingsgericht bouwen standaard meegenomen als instrument om te komen tot zorgvuldig ruimtegebruik.

3 Activiteiten in uitvoering van bodemsanering en bodembeheer

Kritieke succesfactoren – vooropgestelde resultaten 2016	
Snelle en correcte aflevering van bodemattesten: <ul style="list-style-type: none"> • 99% van de aangevraagde bodemattesten voor niet-dossiergebonden gronden wordt afgeleverd binnen de 14 dagen; • 90% van de dossiergebonden bodemattesten wordt afgeleverd binnen de 60 dagen. 	
Gerealiseerd in 2016:	
— 100%	
— 100%	
Snelle en correcte behandeling van bodemonderzoeken: <ul style="list-style-type: none"> • 90% van de ingediende oriënterende bodemonderzoeken wordt behandeld binnen de 60 dagen; • 90% van de ingediende beschrijvende bodemonderzoeken wordt behandeld binnen de 60 dagen; • 90% van de ingediende bodemsaneringsprojecten wordt beoordeeld binnen de 90 dagen; • 90% van de beoordelingen van het voorstel financiële zekerheid tot bodemsanering zal gebeuren binnen de 30 dagen. 	
Gerealiseerd in 2016:	
— 99%	
— 96%	
— 100%	
— 97%	

3.1 Strategische organisatiedoelstelling 3: Voorkomen van bodemverontreiniging en saneren bestaande verontreiniging tegen 2036

3.1.1 Operationele organisatiedoelstelling 9: We voorkomen nieuwe bodemverontreiniging en de verspreiding ervan

Grootscheepse sensibilisering bodem	
Doel	Onze bodem gezond houden is de verantwoordelijkheid van iedere Vlaming. Weinig mensen beseffen echter dat een goede bodemkwaliteit essentieel is voor een gezonde waterhuishouding, onze voedselvoorziening, een evenwichtige biodiversiteit.
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<i>In een meerjarig sensibiliseringstraject stimuleren we iedere Vlaming om duurzamer om te springen met de bodem. Hierbij wordt nauw samengewerkt binnen de VO. Tegelijk stemmen we onze communicatie af op specifieke doelgroepen zoals notarissen, bodemsaneringsdeskundigen, lokale overheden, bedrijven, scholen, burgers, ...</i>
Gerealiseerd in 2016	In 2015 werd een grootschalige algemene campagne rond bodem gevoerd, samen met andere entiteiten van de Vlaamse overheid. In 2016 opteerden we voor een doelgroepgerichte aanpak en communiceerden we gericht naar de scholen, de notarissen en makelaars.

Preventie van bodemverontreiniging

Doel	De relevante wetgevingen (Vlarem, ..), studies en procedures worden doorgelicht en een voorstel voor maatregelen voor preventie van bodemverontreiniging wordt opgemaakt in samenwerking met de collega's van de afdeling Milieuvergunningen. We onderzoeken de meerwaarde van een overkoepelende BBT-studie of beslissingsondersteunend systeem rond bodempreventie.
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>We onderzoeken waar er in de praktijk nog bodemverontreiniging voorkomt en wat hiervan de oorzaken zijn. Dit zal resulteren in gedragen voorstellen die leiden tot meer preventie van bodemverontreiniging. Uit de eerste resultaten van de lopende studie blijkt dit vooral te zijn bij de opslag van gevaarlijke stoffen. De belangrijkste bron van momenteel nog optredende bodemverontreiniging zijn de stookolietanks, dit zowel bij bedrijven, particulieren, lokale besturen of instellingen. Op basis van de studie wordt zowel gekeken hoe technisch maar eveneens gedragsmatige veranderingen hierin een wijziging kunnen brengen. Dit moet leiden tot gedragen voorstellen die eind 2016 zijn afgetoetst met de prioritaire doelgroep bedrijven.</i> — <i>Er wordt nagegaan voor welke nieuwe risico-inrichtingen bijkomende preventieve maatregelen mogelijk zijn, zodat het risico op bodemverontreiniging uiterst klein wordt en deze inrichtingen in de toekomst niet langer als risico-inrichtingen moeten beschouwd worden. De nadruk zal vooral liggen op die inrichtingen die na de datum van 1 juni 2015 zijn opgestart. Deze inrichtingen worden enkel gevat door de lijst van risico-activiteiten opgenomen in de kolom 8 van de VLAREM I-indelingslijst. Op het moment dat de preventieve maatregelen in ontwikkeling zijn bij deze inrichtingen kan een aanpassing worden doorgevoerd aan de VLAREM I-indelingslijst en aan het bodemdecreet. Concreet voorzien we voor 2016:</i> <ul style="list-style-type: none"> — <i>opmaak preventieve maatregelen</i> — <i>voorstel voor het afslanken van de lijst van risico-inrichtingen in VLAREM I</i> — <i>Er wordt een fiche opgemaakt tegen eind 2016, die door de milieucoördinatoren van een bedrijf bij het jaarverslag wordt gevoegd en waarmee de aspecten rond bodemkwaliteit kunnen opgevolgd worden. Deze aanpak vervangt de oorspronkelijke idee om door een wijziging van de regelgeving de milieucoördinator te verplichten om de verplichtingen uit het Bodemdecreet, nl. uitvoering van periodieke bodemonderzoeken en opvolging van de saneringsplicht, op te nemen in het jaarverslag en te rapporteren.</i>
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Er werden geen nieuwe preventieve maatregelen uitgewerkt. Uit de studie en gesprekken bleek dat de bestaande maatregelen voldoende zijn en dat er geen draagvlak is voor bijkomende maatregelen. Er wordt vooral ingezet op bewustmaking en sensibilisering. Een bevraging van de stakeholders over de oorzaken van bodemverontreiniging bij opslag van gevaarlijke producten leverde een goede respons op. Ook uit de databank kwamen gegevens omtrent deze verontreiniging. Er werden aanpassingen aan Mistral aangebracht die naar de toekomst toe nog betere gegevens zullen genereren. Deze aanpassingen en de redenen hiervoor werden gecommuniceerd aan de erkende bodemsaneringsdeskundigen. Ook via gesprekken met enkele federaties werd input verkregen. Zij vragen evenwel geen wijziging van de wetgeving, maar wel aansturing op kennis en gedragsverandering, dit vooral bij KMO's met milieuvergunning klasse 2 of 3.</i> — <i>De in 2016 afgeleverde studie rond preventie gaf aan dat de initiële doelstelling van het schrappen van de risico-inrichtingen niet het beoogde doel van preventie zou bereiken. Uit de studie bleek namelijk</i>

	<p>dat nieuwe bodemverontreiniging nog regelmatig voorkomt. Daarom werd de doelstelling bijgestuurd. Een aanpassing van de standaardprocedure voor oriënterend bodemonderzoek is het gevolg. Daarin wordt nu voorzien dat bedrijven met een preventieplan de mogelijkheid hebben om een administratief onderzoek op te maken. De teksten zijn opgenomen in de gewijzigde standaardprocedure en worden van kracht in februari 2017.</p> <ul style="list-style-type: none"> — De aanpassingen aan het sjabloon voor het jaarverslag door de milieucoördinator werden bezorgd aan het departement LNE. De consultatie van de stakeholders werd door het departement georganiseerd. De door de OVAM voorgestelde aanpassingen van het sjabloon voor het jaarverslag zijn intussen gepubliceerd op de website van LNE.
--	--

Kwaliteitsvol grondverzet	
Doel	Bij grondverzet bestaat het risico dat verontreinigde grond verder verspreid wordt. Om ervoor te zorgen dat uitgegraven grond zorgvuldig wordt beheerd en hergebruikt, werken we tegen 2018 een zo sluitend mogelijk kwaliteitsborgingssysteem uit, waarin de bodembeheerorganisaties de verantwoordelijkheid krijgen voor het volledige grondverzet, van bij het uitgraven tot de toepassing van de grond en waarbij een meer uniforme werking van beide bodembeheerorganisaties voorop staat.
Looptijd	2015-2018
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Aanlevering (door Bodembeheerorganisaties) van gegevens in verband met het gebruik van uitgegraven bodem in het kader van het monitoringssysteem MDO en uitschrijven vervolgacties volgend uit deze gegevens</i> — <i>Voorleggen aan en aftoetsen met de sector van de voorstellen tot optimalisatie van het grondverzetssysteem die voortvloeien uit de uitgevoerde screening van de grondverzetsregeling (incl. Een voorstel tot afstemming van de normenkaders en het gebruik van uitgegraven bodem en bepaalde materiaalstromen).</i> — <i>OVAM ondersteunt de lokale overheden bij controles van uitvoerders die naast de grondverzetsregeling opereren en de bodembeheerorganisaties bij de controle van de massabalans.</i>
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — De gegevens over het gebruik van uitgegraven bodem 2015 werden tijdig aangeleverd door de Bodembeheerorganisaties. Op basis van deze gegevens werd als vervolgactie vooropgesteld om een delfstoffentoets in VLAREBO op te nemen om zo meer inzicht te krijgen in het potentieel van uitgegraven bodem om zo hoogwaardig mogelijk te gebruiken. Bijkomende vervolgactie is dat grote projecten worden aangekaart tijdens het overlegplatform OVAM-MOW. — Om het ontstaan van bodemverontreiniging en gezondheidsrisico's door grondverzet verder te voorkomen werden voorstellen tot wijziging van Vlarebo met betrekking tot het gebruik van bagger- en ruimingsspecie, grondbrij en bentonietslib (éénduidig/vereenvoudigd beoordelingskader ipv Vlarema vs Vlarebo), en met betrekking tot de optimalisatie van de grondverzetsregeling voorgelegd aan de diverse actoren en in algemeenheid aanvaard. Een decreetswijziging die daarvoor noodzakelijk is, is voorgelegd aan het kabinet. Ook een wijziging van de bemonsteringsprocedures is voorgelegd aan de sectoren, waardoor bijkomende opvolging is voorzien door VITO, codes en procedures voor asbest beschikbaar zijn en zullen worden opgenomen in de volgende Vlarebowijziging. — In totaal werden een 65-tal klachten ontvangen van

	<p>gemeente/buren/politie. Op 36 locaties werd effectief terreinbezoek uitgevoerd. Uit eigen beweging werden 28 tijdelijke opslagplaatsen en grondrecyclagecentra bezocht. Dit waren locaties die aangesloten waren als TOP/GRC of volledig buiten de radar werkten en zich moesten aansluiten om zich in regel te stellen. Verder werden ook 11 locaties bezocht, waarvan een vermoeden was dat ze als freerider (een niet aangesloten TOP) werkten. 10 processen-verbaal werden opgemaakt voor dossiers in zake grondverzet.</p>
--	--

3.1.2 Operationele organisatiedoelstelling 10:Tegen 2036 willen we alle historische bodemverontreiniging saneren

Inventarisatie risicogronden	
Doel	<p>Eind 2016 moet alle informatie over risico-inrichtingen in exploitatie op het grondgebied van steden en gemeenten uitgewisseld zijn, zodat voldoende goed in kaart gebracht wordt waar risico's kunnen optreden. Hiertoe intensifiëren we de inspanningen voor informatie-uitwisseling met lokale besturen.</p> <p>De gronden met historische risico-activiteiten worden geïnventariseerd tegen eind 2017, zodat ernstige risico's zo snel mogelijk aan het licht komen. In gemeenten waarmee we al een samenwerkingsverband hebben afgesloten, ronden we dit af tegen eind 2016. Hiervoor werken we nauw samen met deze gemeenten. Bijzondere aandacht gaat naar het identificeren van potentiële woonzone projecten. De gronden met risico-activiteiten gelegen in de beschermingszones van waterwingebieden zijn geïnventariseerd tegen eind 2016.</p>
Looptijd	2015-2017
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Voor gemeenten waarmee de OVAM een samenwerkingsverband heeft afgesloten (OVAM-SV) op 31.12.2015 is de volledige inventaris afgerond tegen eind 2016.</i> — <i>De inventaris van risicogronden van gemeenten met een grondwaterbeschermingszone is afgerond tegen eind 2016.</i> — <i>De informatie van actieve risico-inrichtingen (uit Vlareem-vergunningen) is volledig tegen eind 2016.</i>
Gerealiseerd in 2016	<p>In totaal is bij 187 gemeenten advies op maat opgestart. Eind 2016 zijn 126.000 risicopercelen door 304 gemeenten uitgewisseld via het webloket. Hiervan hebben 103 gemeenten bevestigd dat de gemeentelijke inventaris volledig is.</p> <p>Van de 96 gemeenten met een grondwaterbeschermingszone is voor 6 gemeenten de deadline twijfelachtig; de geïnventariseerde info kan wel reeds door de externe experts worden opgeladen.</p> <p>Mits een aanvullende kwaliteitsverbetering voor Gent, Hasselt en Kortrijk is de OVAM-SV-deadline behaald.</p> <p>De gemeenten die nog niet klaar zijn met de VLAREM-uitwisseling zijn merkbaar geactiveerd. Indien nodig wordt begin 2017 een officiële verantwoording gevraagd.</p>

Verhogen aantal bodemonderzoeken	
Doel	<p>Tegen 2028 is de bodemkwaliteit onderzocht van alle gronden waarop ooit risicoactiviteiten hebben plaatsgevonden. We geven prioriteit aan regio's en gemeenten met het grootste ontwikkelingspotentieel en de meeste bevolkingsimpact, gelet op het belang voor ruimtelijke ontwikkeling. Om de nodige informatie over verontreinigde gronden, brownfields en blackfields te verzamelen, is het belangrijk dat alle risicogronden onderzocht worden. We</p>

	<p>zetten maximaal in op het stimuleren, responsabiliseren en faciliteren van grondbezitters en -gebruikers om hun gronden te onderzoeken. We verankeren in de wetgeving dat alle risicogronden tegen eind 2025 onderzocht moeten zijn. Deze timing stelt ons in de mogelijkheid om niet onderzochte gronden ambtshalve aan te pakken. Voor het onderzoeken van gronden in beschermingszones van waterwingebieden staat eind 2020 als datum.</p> <p>Voor kwetsbare gebieden en woonzones: zie OOD 14</p>
Looptijd	2016-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>We zetten de aanpassing van de wetgeving verder (verplicht onderzoek tegen 2025).</i> — <i>20 gemeenten worden gescreend op locaties die nog niet onderzocht zijn. Locaties worden ingedeeld in een aanpak op maat. Mogelijkheden voor aanpak op maat zijn:</i> <ul style="list-style-type: none"> – <i>actieve risico-inrichtingen: exploitanten worden aangeschreven voor POBO-plicht;</i> – <i>oriënteren naar mogelijkheden voor doelgroepgerichte aanpak zoals</i> <ul style="list-style-type: none"> – <i>risicogronden in eigendom van (lokale) overheden;</i> – <i>ambtshalve aanpak bij onschuldigen</i> – <i>woonzones; ;</i> – <i>brown- en blackfieldsanering en -herontwikkeling</i> – <i>....</i> — <i>Hierbij wordt voorrang gegeven aan gemeenten waarmee de OVAM een samenwerkingsovereenkomst (OVAM-SV) heeft afgesloten voor 31.12.2015. Voorwaarde is wel dat de GI volledig en kwaliteitsvol is.</i>
Gerealiseerd in 2016	<p>Het voorontwerp van wijzigingsdecreet, waarin de onderzoeksplicht 2025 is opgenomen, werd ingediend bij het kabinet. De Inspecteur van Financiën heeft een gunstig advies uitgebracht voor deze wijzigingen aan het Bodemdecreet, met de bemerking dat de jaarlijkse uitgave van 2,65 miljoen euro voor de uitvoering van ambtshalve oriënterende bodemonderzoeken dient gezocht te worden binnen de reguliere middelen.</p> <p>In het kader van de ontginning van de Gemeentelijke Inventaris (GI) werden alle nog-niet-onderzochte risicolocaties van 20 gemeenten nader bekeken. Hieruit blijkt dat ongeveer 1/3 in aanmerking komt voor het aanschrijven inzake periodieke onderzoeksplicht of stopzetting. Iets minder dan 1/3 zijn locaties met historische activiteiten en 1/10 zijn locaties cat O (inrichtingen waarvoor een OBO verplicht is bij overdracht, sluiting en faillissement). Voor de overige locaties is een bijkomende kwaliteitscontrole nodig (afstemming met de gemeenten). Uit de ontginning van de locaties kunnen doelgroepen geïdentificeerd worden (oa particulieren, sectoren, overheden, ed) voor een gerichte (ambtshalve) aanpak.</p> <p>In samenwerking met VITO wordt vanuit het Ruimtemodel Vlaanderen gewerkt aan een objectief prioriteringsmodel om locaties en gemeenten in te delen naar prioriteit voor verdere aanpak met het oog op de doelstelling 2036.</p> <p>Van de gemeenten met een samenwerkingsovereenkomst met de OVAM, werd de stad Mechelen als één van de 20 gemeenten geselecteerd omdat ze voldoen aan de voorwaarde dat de GI volledig en kwaliteitsvol is.</p>

3.2 Strategische organisatiedoelstelling 4: Duurzaam bodembeheer draagt bij tot een efficiënt ruimtegebruik, economische ontwikkeling en een gezonde leefomgeving.

3.2.1 Operationele organisatiedoelstelling 11: Duurzaam bodembeheer faciliteert de ruimtelijke ontwikkeling

Geïntegreerde ambtshalve sanering	
Doel	<p>De ambtshalve bodemsanering van de OVAM activeert de afstemming en integratie met andere processen voor een duurzaam ruimtegebruik. Indien de eigenaar bouwwerken plant, wordt de ambtshalve bodemsanering geïntegreerd in deze bouwwerken. Dit komt de klantentevredenheid ten goed en is o.m. ook financieel efficiënter.</p> <p>Ook op gronden met een bepaalde ontwikkelingsbehoefte waar evenwel op korte termijn geen plannen zijn, stimuleren we met een gerichte ambtshalve inzet in samenwerking met de lokale besturen en streekontwikkelingsintercommunales deze herontwikkeling. Zodoende werkt bodemsanering als hefboom voor een duurzame herontwikkeling.</p>
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<i>In 2016 starten we 3 nieuwe modelprojecten op waaronder minstens 1 modelproject met een lokaal bestuur. We starten bijzondere communicatie op rond de uitgevoerde modelprojecten of projecten in uitvoering.</i>
Gerealiseerd in 2016	<p>Met deze specifieke ambtshalve aanpak kunnen we een duidelijke meerwaarde bieden bij de herontwikkeling van verontreinigde terreinen. Zo levert de herontwikkeling van een terrein vaak de opportuniteit om de sanering efficiënter en financieel voordeliger uit te voeren. Enkele modelprojecten:</p> <ul style="list-style-type: none"> — In een school in Lokeren werd een kelder met pure teer versneld gesaneerd opdat hun renovatieproject zonder verdere hinder kan uitgevoerd worden. — In Aalst werd de Tragelsite gesaneerd in samenwerking met AG Stadsontwikkeling Aalst. — In Ninove werden op een terrein van de voormalige wasserij en droogkuis saneringswerken gestart, nadat een projectontwikkelaar na jaren van leegstand de oude gebouwen liet afbreken. — De OVAM saneerde een voormalige bronsgieterij in Halle na afbraak van de gebouwen door woonpunt Zennevalei. — Om de bouw van de nieuwe Lidl-winkel in Machelen en de strakke timing niet te belemmeren werd een ambtshalve versnelde aanpak van de sanering ingezet voor de met asbest vervuilde bodem.

OVAM als huissaneerder voor de Vlaamse Overheid	
Doel	De OVAM faciliteert met haar expertise andere overheden. De OVAM kan een rol als huissaneerder opnemen voor terreinen in overheidseigendom en biedt collega-overheden de mogelijkheid om hun onderzoeks- en saneringsverplichtingen door de OVAM als saneringswillige te laten uitvoeren. Om dit te initiëren, inventariseren we de risicogronden in eigendom van de Vlaamse overheid tegen eind 2017. Waar de valorisatie van overheidseigendommen belemmerd wordt door een bodemverontreiniging kunnen we maximaal onze rol van huissaneerder opnemen. We richten ook een huissaneerdersloket op waar collega-overheden terecht kunnen voor alle vragen en trajectbegeleiding.
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	— <i>Eind 2016 zijn alle door de OVAM te realiseren onderzoeken op gasfabrieksterreinen opgestart;</i>

	<ul style="list-style-type: none"> — <i>We sluiten een samenwerkingsakkoord af met 5 lokale besturen bij gasfabrieksterreinen waar het lokale bestuur saneringsplichtig is;</i> — <i>De OVAM realiseert een aankoopcentrale voor scholen voor de uitvoering van OBO's</i> — <i>De asbestinventaris wordt in samenspraak met de scholen uitgevoerd;</i> — <i>Er is een samenwerkingsakkoord Huissaneerder afgesloten met een collega overheid;</i> — <i>Een gericht communicatiekanaal voor OVAM als huissaneerder wordt uitgebouwd;</i> — <i>Vanuit de inventarisatie van eigendommen van de Vlaamse Overheid detecteren we opportuniteiten naar mogelijke aanpak en starten een proefproject op een terrein waar de bestemming gehinderd wordt door bodemverontreiniging</i> — <i>We bereiden de sanering van de Winterbeek voor: we zorgen voor een verduidelijking van de financiering van de sanering van de Winterbeek, opdat de sanering kan opgestart worden</i>
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — Van de ambtshalve dossiers bij gasfabrieken is 97% opgestart (Gasfabrieken waar eerst een overeenkomst met de gemeente moet gesloten worden zijn hier niet inbegrepen). — In 2016 werden bijkomend 5 overeenkomsten afgesloten (Lokeren, Wervik, Wetteren, Zoutleeuw, Lommel). Eind 2017 zijn de overeenkomsten voor alle 12 vooropgestelde gemeenten afgesloten. — De aankoopcentrale voor scholen is actief. — De inventarisatiestudie i.v.m. asbest bij scholen loopt. In 2016 vond de inventarisatie plaats in 200 scholen. Definitieve oplevering van de studie is voorzien voor het voorjaar 2017. Flankerend werd een beleidsinstrument voor urgente verwijdering voorzien. — Een samenwerkingsakkoord is afgesloten met de VMM en VLM. — Er is een webpagina aangemaakt met duiding van de verschillende OVAM-instrumenten aan de hand van praktijkcases. Er is een introductiefilmpje op deze webpagina die op een eenvoudige manier weergeeft welke rol de OVAM als huissaneerder kan opnemen. — Het terrein van het Agentschap Natuur en Bos ter hoogte van Heist-o/d-Berg werd geselecteerd als pilootproef, aangezien de bestemming binnen het Sigmaplan gehinderd werd door bodemverontreiniging (stortplaats). Het BBO is opgemaakt en een scheidingstest is uitgevoerd waarbij een deel van de stortplaats werd ontgraven en de fracties per soort gescheiden. — Er werd een overeenkomst gesloten voor de sanering van de Winterbeek; de sanering is opgestart.

Duurzaam beheer van restverontreiniging

Doel

Het doel van het project is (1) vermijden dat er in de toekomst nog problemen met restverontreiniging ontstaan, en (2) problemen met de bestaande restverontreiniging oplossen.

Volgende 5 maatregelen worden uitgewerkt:

- a)** beoordelingskader voor restverontreiniging introduceren bij duurzaamheidsevaluatie
- b)** opstellen en introduceren van maximumwaarden van concentraties die in de bodem of het grondwater mogen achterblijven
- c)** info over restverontreiniging vermelden op het bodemattest
- d)** risicogronden op het einde van de rit 'ontgronden', i.e. statuut risicogrond aanpassen
- e)** nagaan van de mogelijkheden voor retributies voor restverontreiniging

Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>De duurzaamheidsmeter voor herontwikkeling verontreinigde sites, waarin het beoordelingskader voor restverontreiniging is opgenomen, is afgetoetst aan een aantal cases. We overleggen met AIO en LNE, en streven een maximaal mogelijke integratie na met hun initiatieven op dit vlak.</i> — <i>De beleidsmatige maximale concentraties voor (rest)verontreiniging in bodem (opgesteld door VITO in 2015) zullen aan de sector worden voorgelegd en besproken.</i> — <i>Verdere uitvoering van de opdracht 'Beheer van restverontreiniging' (aanbesteed in 2015). Opstellen van teksten voor communicatie over bodemverontreiniging - typevoorbeelden van veel voorkomende vormen van bodem- en grondwaterverontreiniging.</i>
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — De duurzaamheidsmeter voor herontwikkeling verontreinigde sites is afgewerkt. De tool voor het beoordelen van de duurzaamheid van restverontreiniging is een onderdeel van de duurzaamheidsmeter. De duurzaamheidsmeter werd in 2016 afgetoetst aan verschillende cases, en wordt nu via de OVAM-website aan gebruikers ter beschikking gesteld. Tevens wordt de duurzaamheidsmeter geïntegreerd binnen de initiatieven van VLAIO en het Departement LNE. — De beleidsmatige maximale concentraties voor (rest)verontreiniging in bodem werden, na overleg met de sector, opgenomen in de nieuwe versies van de standaardprocedures, en zullen vanaf voorjaar 2017 in de praktijk worden toegepast. — De opdracht 'Beheer van restverontreiniging' werd verder uitgevoerd, en leidde tot een overzichtelijke lijst van gebruiksadviezen, waarin voor elke vorm van gebruik de risico's en bijhorende maatregelen worden vermeld. Via het toekennen van een code aan de gebruiksadviezen, kunnen deze eenvoudig worden gevisualiseerd op plannen. De voorstellen zijn opgenomen in de nieuwe versies van de standaardprocedures, en zullen vanaf voorjaar 2017 in de praktijk worden toegepast. Op die manier is het voor niet-bodemexperten gemakkelijker om een beeld te krijgen van welke gebruiksvormen op een terrein mogelijk zijn, en welke niet.

3.2.2 Operationele Organisatiedoelstelling 12: We investeren in brown- en blackfieldontwikkeling

We breiden het brown- en blackfieldbeleid verder uit	
Doel	<p>We bekijken hoe we extra ambitie en focus kunnen brengen in de brownfieldconvenanten. Een mogelijkheid is naar aanleiding van de calls voor brownfieldconvenanten te focussen op specifieke programma's en prioritaire zones.</p> <p>Voor brownfieldprojecten waarbij geen convenant van toepassing is, zetten we een ondersteunend brownfieldprogramma op. We bieden daarbij financiële en faciliterende instrumenten aan. Saneringen stemmen we af op de herontwikkeling en we geven voorrang aan duurzame en groene technieken.</p> <p>Samen met de betrokken actoren zetten we voorbeeldprojecten op om samen te leren hoe we actief kunnen bijdragen aan een geïntegreerd duurzaam ruimtelijk, materialen- en bodembeleid. We stimuleren verder de ontwikkeling van brownfields, onder meer door in te zetten op innovatieve proefprojecten waarbij integrale oplossingen gezocht worden voor de uitdagingen m.b.t. ruimte, bodem en duurzaam materialenbeheer.</p>

	Bij de bodemsanering en herontwikkeling van gronden in eigendom van de OVAM streven we naar een voorbeeldrol op vlak van veiligheid, duurzaamheid, innovatie en kwaliteit.
Looptijd	2015 – 2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>We rollen het OVAM-beleid rond geblokkeerde brownfields in prioritaire gebieden uit door deze te screenen in functie van hun aanpak en de inzet van instrumenten;</i> — <i>We starten voor een blackfield in OVAM-eigendom 1 nieuw verkoopdossier op waarbij we de focus leggen op dynamisch ruimtegebruik, maatschappelijk relevante herontwikkeling en/of duurzame bodemsanering;</i> — <i>We werken mee aan en ondersteunen de prioriteiten van de brownfieldcel;</i> — <i>We onderzoeken de haalbaarheid van de herontwikkeling van een OVAM-blackfield, dit als vertrekbasis voor de uitwerking van een globale aanpak van gronden in OVAM eigendom</i>
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — Er werden 48 brownfielddossiers geselecteerd waar de OVAM mogelijk een meerwaarde zou kunnen betekenen. Deze dossiers worden in 2017 aangepakt. De principes voor de cofinanciering van brownfields en financiële zekerheden voor brownfields werden uitgewerkt. — Voor de verkoop van een terrein in Mol, eigendom van de OVAM, werd gestreefd naar een aanpak met een ambitieuze ontwikkeling van de site ("focus op dynamisch ruimtegebruik, maatschappelijk relevante herontwikkeling en/of duurzame bodemsanering" in de doelstelling). In de aanpak werd vooropgesteld de verkoop te organiseren met een beperkte bekendmaking (enkel in de buurt) om vervolgens in samenspraak met de gemeente en de geïnteresseerden toe te werken naar een interessant project, geïntegreerd met de sanering. De Inspecteur van Financiën adviseerde negatief op dit voorstel. Er werd overgegaan tot een gewone verkoop (via een makelaar), en de ambities te beperken. Het pand staat te koop en verschillende geïnteresseerden hebben zich aangemeld. Wanneer de koper gekend is zullen de mogelijkheden tot duurzame bodemsanering gescreend worden. We zullen dan ook meer zicht hebben op de maatschappelijke relevantie van het voorgestelde herontwikkelingsproject en mogelijks nog enkele optimalisaties kunnen voorstellen. — De eerste ambtelijke werkgroep wordt georganiseerd in januari 2017. Het voorstel van de OVAM voor meer ambitie op vlak van duurzame herontwikkeling, zal dan worden besproken. Het bestek voor de inventarisatie van duurzaamheidsambities in bestaande brownfieldprojecten werd eind 2016 gegund. In één bestaand brownfielddossier werd duurzaamheidsadvies opgestart. — Voor de herontwikkeling van een OVAM-blackfield, werd de Potterij geselecteerd voor het traject 'Terug in Omloop' van de Vlaamse Bouwmeester. Samen met de projectregisseur en de partners wordt een constructie op poten gezet om het haalbare herontwikkeling te financieren. In afwachting werd het pand reeds grondig opgekuist en pistes voor tijdelijk gebruik opgesteld.

3.2.3 Operationele organisatiedoelstelling 13: Duurzaam bodembeheer faciliteert de economische ontwikkeling

Cofinanciering	
Doel	Sinds 1 september 2013 kunnen huidige of voormalige eigenaars die aan de voorwaarden van het VLAREBO voldoen, 35% of 50% cofinanciering krijgen voor de kosten van de sanering van een historische verontreiniging. Aan de hand van de evaluatie van deze regeling, optimaliseren we de werking om nog meer tegemoet te komen aan de noden van eigenaars.
Looptijd	2016
Vooropgestelde resultaten 2016	<i>Uit de evaluatie van de cofinancieringsregeling in 2015 blijkt dat een bijsturing op dit ogenblik niet noodzakelijk is. Tegen eind 2016 wordt een voorstel tot aanpassing van het toepassingsgebied van de cofinanciering uitgewerkt om op die manier extra perspectieven te bieden bij o,m, de aanpak van brown- en blackfields en waterbodems.</i>
Gerealiseerd in 2016	Er is een voorstel opgemaakt om het toepassingsgebied van de cofinanciering uit te breiden naar waterbodems en brownfields. De financiële impact van dit voorstel wordt verder onderzocht samen met de impact om een overschrijding van de kostenraming met 15% toe te laten. De teksten worden meegenomen in de wijziging Vlarebo, najaar 2017. In 2017 is opnieuw een communicatieactie voorzien.

Inzetten op innovatie – groene en duurzame bodemsanering	
Doel	Voor het realiseren van onze doelstellingen zetten we in op innovatie en wetenschappelijk onderzoek. We zetten in op innovatie in bodemonderzoek en -sanering, onder meer naar maximale inzet van planten en bacteriën (fytoremediatie). Innovatie bij bodemsanering zetten we gericht in met het oog op groene en duurzame bodemsanering (reductie van milieudruk, financiële inzet ruimtelijke druk of in functie van gezondheid). Dit biedt ook extra exportkansen voor de Vlaamse bodemsector. We besteden circa 5 procent van de MINA-middelen aan beleidsinnovatie en het zoeken naar nieuwe oplossingen voor verontreinigingen. Bij ambtshalve saneringen voorzien we dat 3 procent van het budget naar gerichte innovatieve onderzoeks- en saneringstechnieken gaat.
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<i>We zetten de inspanningen om te komen tot 3% innovatieve onderzoeks- en saneringsopdrachten met focus op zachte technieken (fytoremediatie, ...) verder.</i>
Gerealiseerd in 2016	Op 7 locaties in Vlaanderen werden vernieuwende onderzoekstechnieken gebruikt of vernieuwende pilotprojecten uitgevoerd (Kortrijk, Brugge, Temse, Vilvoorde, Gavere, Gent, Turnhout) voor een waarde van meer dan 680.000 EUR. Ook het waterbodemonderzoek is sterk vernieuwend. Bij de saneringstechnieken werd fytoremediatie onderzocht of uitgevoerd te Kortrijk en te Hemiksem. Ook ging aandacht naar verduurzaming van grondverzet, naar transport via de waterweg en, bij een ELFM-project, naar diverse scheidings- en valorisatietechnieken (> 950.000 EUR). In totaal werd voor meer dan 5% van de middelen ingezet op innovatieve onderzoeks- en saneringstechnieken. Bijkomende inspanningen waren het organiseren van een toelichting fytoremediatie door Bio-to-Clean, opmaak van de code van goede praktijk fytoremediatie, een studiedag rond waterbodems, informatieverbreiding rond ELFM, het organiseren van een innovatiekamp rond De Potterij, ... Tot slot kunnen de pilotprojecten rond asbestafbouw ook bijkomend als invulling van innovatief beleid beschouwd worden.

Opzetten nieuwe sectorfondsen	
Doel	<p>Ervaringen met Bofas en Vlabotex hebben geleerd dat sectorale 'saneringsfondsen' niet alleen de overhead verbonden aan bodemonderzoek en -sanering volledig wegnemen van individuele bedrijven, maar door hun schaalgrootte ook een sterk kostenreducerend effect creëren.</p> <p>Ik onderzoek dan ook of er nog andere KMO-sectoren (zoals de sectoren van glastuinbouw, garagehouders en carrosseriebedrijven, goederen- en personentransport en oppervlaktebehandeling van metalen) zijn voor wie de oprichting van een dergelijk fonds interessant kan zijn, en stimuleer en ondersteun de sectoren om zich in die richting te organiseren.</p>
Looptijd	2016-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<p><i>Bij de garagesector is de haalbaarheid van de oprichting van een sectorfonds gekend en zijn de krachtlijnen voor dat specifieke sectorfonds ism de sector opgesteld.</i></p> <p><i>Het opzetten van een Belgisch stookoliefonds blijft een betrachting. (zie OOD14).</i></p>
Gerealiseerd in 2016	<p>In het voorjaar 2016 werd een opdracht gegund aan een externe consultant voor de analyse, verfijning en onderbouwing van de data m.b.t. de garage- en carrosseriesector. Dit met als doel na te gaan of er potentieel is voor de oprichting van een sectorfonds. De studieopdracht werd eind oktober 2016 gefinaliseerd.</p> <p>Wij menen samen met de sector te mogen concluderen dat een bodemsaneringsorganisatie voor de garage- en carrosseriesector levensvatbaar kan zijn en kan uitgroeien tot een volwaardige organisatie met sterke troeven. In de onderhandelingen met de sector hebben de 3 federaties (Traxio, Febelcar en Fegarbel) geen principiële bezwaren geformuleerd op de voorgelegde krachtlijnen van het potentieel op te richten fonds. Op juridisch vlak werden m.b.t. de sectorfondsen, op basis van de opgedane ervaringen de voorbije jaren, tevens een aantal wetgevende aanpassingen voorgesteld (representativiteit, verplichtingen inzake bodempreventie) die meegenomen werden met de wijzigingen van het bodemdecreet.</p>

3.2.4 Operationele organisatiedoelstelling 14: Duurzaam bodembeheer is essentieel voor een gezonde en kwaliteitsvolle leefomgeving

Woonzones	
Doel	<p>Grote efficiëntiewinsten dienen zich aan bij het clusteren van 'woonzone-onderzoeken'. Gronden met een ernstige historische bodemverontreiniging die vandaag bewoond zijn, brengen we versneld in kaart en we gaan zo snel mogelijk over tot de ambtshalve sanering.</p> <p>Het hoofddoel van dit project is meer site-onderzoeken in woonzones uitvoeren en zo een belangrijke bijdrage leveren aan het gemiddelde van 1000 percelen per jaar die de komende 5 jaar versneld moeten geïnventariseerd worden en indien nodig gesaneerd worden.</p>
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<i>In 2016 worden minstens 800 bijkomende percelen opgenomen in een woonzoneproject</i>
Gerealiseerd in 2016	813 percelen werden in 2016 opgenomen in een woonzoneproject.

Aanpak kwetsbare gebieden	
Doel	De bescherming van onze drinkwaterreserves als een van onze natuurlijke rijkdommen is een belangrijke prioriteit in het bodembeleid. Binnen het regeerakkoord is de ambitie opgenomen dat in de prioritaire gebieden tegen 2019 alle saneringen van gekende risicogronden is gestart. Hiertoe zijn 70% van de onderzoeken van gekende risicogronden opgestart ten laatste in 2016.
Looptijd	2015-2018
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>We zetten de versnelde aanpak van locaties in kwetsbare gebieden verder (drinkwatergebieden):</i> <ul style="list-style-type: none"> — <i>tegen einde 2016 zijn 70 % van de risicolocaties in drinkwaterbeschermingszone onderzocht (OBO);</i> — <i>er is gekend voor welke locaties verdere maatregelen nodig zijn.</i> — <i>Voor deze gronden is bepaald of vrijstelling saneringsplicht mogelijk zou zijn. Indien wel, is deze vrijstelling voorbereid.</i> — <i>Voor 1/3de van de betrokken percelen zal het einddoel bereikt zijn. (Het einddoel is bereikt als:</i> <ul style="list-style-type: none"> — <i>het na verificatie duidelijk is dat het toch geen risicogrond is;</i> — <i>er na een onderzoek geen aanwijzingen van een ernstige bodemverontreiniging zijn;</i> — <i>er na een beschrijvend bodemonderzoek blijkt dat er geen sanering nodig is;</i> — <i>er een conform BSP is.)</i> — <i>Het instrument ambtshalve wordt daar waar nodig prioritair ingezet</i>
Gerealiseerd in 2016	<p>Na screening van de kwetsbare gebieden werden 1015 locaties geïdentificeerd als risicogrond. Eind 2016 werd 88% hiervan onderzocht. Voor 862 gronden zijn geen bijkomende maatregelen nodig; voor 32 locaties werd een conform bodemsaneringsproject ingediend en de einddoelstelling bereikt.</p> <p>Momenteel zijn er 70 dossiers die nog verdere maatregelen vereisen; hierin werd de saneringsplichtige aangeduid of werd vrijstelling verleend. 55 locaties zitten in ambtshalve aanpak omdat geen vooruitgang werd geboekt; 27 andere locaties worden voorbereid om via ambtshalve aanpak op te nemen in 2017.</p>

Belgisch stookoliefonds	
Doel	Vooraf particulieren krijgen te maken met bodemverontreiniging door lekkende stookolietanks. De oprichting van een stookoliefonds moet deze onbillijke situatie helpen rechtzetten. Samen met de federale regering en de andere gewesten stellen we alles in het werk om een stookoliefonds op te richten.
Looptijd	2015-uiteindelijk 2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>OVAM stelt de tekst van het Samenwerkingsakkoord op na evaluatie door de UICL-werkgroep</i> — <i>OVAM stelt de nodige beleidsvoorbereidende teksten en nota's op, afgestemd met de betrokken sectoren</i>
Gerealiseerd in 2016	<p>In 2016 werden verschillende nota's opgemaakt en met het politieke niveau besproken:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de stand van zaken; — de verlaging van de BOFAS-bijdragen/consequentie van loskoppeling met het PREMAZ-dossier; — een voorstel van alternatieve interregionale piste (inclusief een stand van zaken van het daartoe reeds door de OVAM opgestarte informeel

	<p>overleg met BOFAS en de andere gewesten);</p> <ul style="list-style-type: none"> — de agendering van het dossier stookoliefonds op de UICL's van 26 april en 30 november 2016, en de voorafgaande bespreking op de IKW's van resp. 20 april en 23 november 2016.. <p>De OVAM is er blijven op aandringen om een gezamenlijk federaal standpunt in de nemen over de sinds 2013 voorliggende ontwerp tekst van samenwerkingsakkoord BOFAS/PREMAZ, teneinde eerdere UICL-beslissingen te kunnen uitvoeren.</p> <p>Eind 2016 is er nog steeds geen bespreking op de federale ministerraad geweest ter bepaling van een federaal standpunt.</p>
--	--

Waterbodems	
Doel	<p>We willen de hotspots van waterbodemonverontreiniging in kaart gebracht hebben tegen 2020. Dit zijn de locaties met de zwaarst verontreinigde waterbodems ten gevolge van risicoactiviteiten.</p> <p>Het onderzoek naar en de sanering van historisch verontreinigde waterbodems willen we tegen 2020 geïntensifieerd hebben.</p> <p>Veel hotspots van waterbodemonverontreiniging liggen in stedelijk gebied. Precies in deze stedelijke gebieden kan de aanpak van verontreinigde waterbodems een meerwaarde bieden bij herontwikkeling (wonen aan het water, ontwikkeling van groen-blauwe netwerken) en voor de leefomgeving van de inwoners.</p>
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>We werken een modelproject uit in een stad waarbij de OVAM ondersteuning biedt/een waterbodemonderzoek uitvoert. In dit modelproject belemmert een verontreinigde waterbodemon herontwikkeling of biedt de aanpak van de verontreinigde waterbodemon een meerwaarde voor herontwikkeling;</i> — <i>We voeren een pilootproject uit rond het in kaart brengen van de hotspots van waterbodemonverontreiniging in 1 stad of gebied. Na uitvoering van dit pilootproject wordt een plan van aanpak voorgelegd, voor het in kaart brengen van de hotspots van waterbodemonverontreiniging in Vlaanderen tegen 2020.</i> — <i>Er worden beleidsinitiatieven voorbereid die ervoor zorgen dat het onderzoek en de sanering van verontreinigde waterbodems geïntensifieerd wordt tegen 2020.</i> — <i>Een voorstel voor een ondersteunend financieringsmechanisme voor waterbodems wordt opgemaakt.</i> — <i>Voor de beleidsaspecten werken we samen met het CIW en de VMM.</i>
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — De Lieve in Gent is op een aantal locaties zwaar verontreinigd. De OVAM liet in 2016 een erkend bodemsaneringsdeskundige (i.s.m. een Amerikaans expert) en een jurist naar dit dossier kijken om zo tot een oplossing te komen voor de verontreinigingsproblematiek. In Oud-Turnhout werd verontreiniging in een beek en oever, gelinkt aan een voormalige leerlooierij vastgesteld. De OVAM liet een historisch onderzoek en staalname uitvoeren. Na juridisch onderzoek kon de eigenaar van de leerlooierij het statuut onschuldig eigenaar krijgen. Alle voorbereidingen werden getroffen zodat in 2017 het ambtshalve onderzoek kan opgestart worden. — Binnen de studie 'hotspots van waterbodemonverontreiniging gelinkt aan risico-activiteiten' werden een aantal risico-activiteiten geselecteerd met de hoogste kans op waterbodemonverontreiniging. Door de koppeling van deze activiteiten met de gegevens uit de gemeentelijke inventaris kan een goed beeld verkregen worden van de potentiële hotspots. Uit

	<p>validatie op een aantal locaties bleek dat de methodiek inderdaad werkt. In 2016 werden bestekken opgemaakt voor de 5 provincies, zodat in 2017 kan gestart worden met het in kaart brengen van de hotspots in de speerpunt- en aandachtsgebieden. De voorbereidingen werden getroffen om deze hotspots GIS-matig in kaart te brengen zodat waterloopbeheerders, steden en gemeentes, natuurbeheerder, ... kunnen zien waar de waterbodems (en oeververontreiniging) een belemmering vormt voor geplande projecten of waar een meerwaarde kan gecreëerd worden door de aanpak van de waterbodems.</p> <ul style="list-style-type: none"> — Het juridisch kader voor onderzoek en sanering van waterbodems werd verder uitgewerkt. De saneringsplicht bij verontreiniging van waterbodems is vaak een complex gegeven. We willen het juridisch kader meer transparant maken en duidelijke richtlijnen opstellen zodat voor nieuwe (prioritaire) cases snel tot bodemonderzoek en bodemsanering kan worden overgegaan. Naar aanleiding van de wijziging van de standaardprocedures, werd op initiatief van de OVAM een stuurgroep verontreinigde waterbodems opgericht. Deze stuurgroep heeft als doel de stakeholders op regelmatige tijdstippen (halfjaarlijks) te informeren en een overlegplatform te bieden. — Op verschillende overlegfora werd de noodzaak voor financiële ondersteuning van waterloopbeheerders en saneringsplichtige bedrijven gecommuniceerd en in 2017 zal dit verder aangebracht worden binnen de werkgroep langetermijnfinanciering Integraal Waterbeleid. Door de hotspots van waterbodemsverontreiniging GIS-matig in kaart te brengen en deze te linken aan maatschappelijke noden zoals ruiming omwille van overstromingsgevaar, natuurdoelstellingen, groenblauwe netwerken in steden, wil de OVAM er mee voor zorgen dat door de aanpak van waterbodems, win-wins worden gecreëerd. De OVAM ijvert ook dat wie voordeel heeft bij de aanpak van een verontreinigde waterbodems, mee betaalt. Ook via Europese subsidies kunnen middelen bekomen worden. Eind 2016 werd de Interreg-subsidie voor het project 'Sullied Sediments' toegekend. Om de stakeholders te informeren over mogelijke kansen voor Europese ondersteuning, werd een fondscan uitgevoerd. — Binnen de stuurgroep verontreinigde waterbodems werden alle stakeholders, vooral CIW en VMM geïnformeerd en betrokken bij de wijzigingen in het beleid. In samenwerking met Sednet werd een studiedag rond verontreinigde waterbodems georganiseerd, met meer dan 100 aanwezigen.
--	--

3.3 Strategische organisatiedoelstelling 5: De OVAM ontwikkelt zich nog meer als de drijvende kracht van het duurzame bodembeheer in Vlaanderen en zet hierbij maximaal in op openheid en toegankelijkheid.

3.3.1 Operationele organisatiedoelstelling 15: De OVAM als regisseur van het duurzame bodembeheer

Grondeninformatieregister	
Doel	Het grondeninformatieregister moet nog meer dan vandaag een authentieke gegevensbron worden voor bodemverontreiniging, die nauwkeurige én betrouwbare informatie oplevert voor alle betrokkenen.
Looptijd	2015 – 2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Kadaster: Met de federale overheid zijn afspraken gemaakt om efficiënter informatie van het kadaster uit te wisselen met de OVAM.</i> — <i>We streven naar het laten erkennen van het GIR als authentieke</i>

	<i>gegevensbron, uiterlijk in 2017.</i>
Gerealiseerd in 2016	<p>Met het Kadaster werden afspraken gemaakt over de uitwisseling van kadastergegevens. Deze is tweeledig:</p> <p>1) realtime bevraging van de webservice van het Kadaster via het MAGDA-platform (Vlaamse Overheid). De machtigingen werden aangevraagd en verkregen. De aansluitingsprocedure is opgestart.</p> <p>2) 3-maandelijke batch-aanlevering: omwille van systeemveranderingen bij het Kadaster is deze nog niet gerealiseerd.</p> <p>In 2016 lag de focus op de verdere ontsluiting van het grondeninformatieregister (GIR) waarbij als praktische realisatie in 2017 de uitwerking van een nieuw geoloket naar voren wordt geschoven. Op deze manier wordt het GIR op een performante wijze verder ontsloten en beschouwen we het GIR als een authentieke gegevensbron die efficiënt gebruikt kan worden. Een goed werkende "GIR-webservice" vormt een onderdeel van onze informatieontsluiting via het Woningpasportaal."</p>

Efficiënte ambtshalve sanering	
Doel	In de komende 20 jaar zal het aantal dossiers waar onschuld verleend wordt beduidend stijgen. Naar verwachting zal het aantal dossiers op jaarbasis meer dan verdubbelen. Die uitdaging willen we opvangen door nog efficiënter te gaan werken. We bundelen gelijkaardige saneringsdossiers (qua aard van verontreiniging of qua locatie) in een grootschalig project, dat we als geheel op de markt brengen en beheren. We onderzoeken of het efficiënter is om grote clusters standaarddossiers en zeer complexe projecten door een externe partij te laten coördineren. We waken over de kwaliteit van onze ambtshalve bodemsanering. We onderzoeken de mogelijkheid om in de gevallen dat de ambtshalve bodemsanering maar een klein onderdeel van de herontwikkeling uitmaakt, de ontwikkelaar te faciliteren, in plaats van de bodemsanering zelf uit te voeren.
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Binnen de juridische context bepalen we een haalbare methodiek waar de ontwikkelaar de sanering uitvoert voor de OVAM, voor de gevallen waar de ambtshalve bodemsanering slechts een klein onderdeel van de herontwikkeling vormt (= omgekeerde afkoopregeling)</i> — <i>We gunnen minimaal 3 pakketten aan gelijksoortige saneringsdossiers (fase BSP en verder), rekening houdend met de prioriteiten binnen elke doelgroep.</i> — <i>Voor een aantal brownfieldconvenanten treedt OVAM op als 'regisseur': we leveren hierbij de nodige inspanningen om de uitwerking en uitvoering van het overeen te komen brownfieldproject mogelijk te maken. Indien deze ondersteuning budgettaire implicaties heeft, gebeurt dit binnen de perken van de beschikbare budgetten (zie ook OD 12).</i>
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — De juridische nota met uitwerking van de (omgekeerde) afkoopregeling wordt begin 2017 opgeleverd. Van zodra een concreet dossier zich aandient, wordt dit aan Inspectie van Financiën overgemaakt. — De bundeling van gelijksoortige dossiers is op diverse manieren uitgetest. Het is duidelijk dat er beduidende efficiëntiewinsten behaald zijn door deze bundeling en uitbesteding. Bij de uitbesteding van de projectleiding lopen we in praktijk tegen een grens die we niet kunnen overschrijden indien we de kwaliteit en betrouwbaarheid van de ambtshalve opdrachten nog willen garanderen. Succesverhalen zijn er bij de bundeling per doelgroep, rond locaties met verontreiniging met asbestcement, bij de bundeling van onderzoeken bij particulieren en bij de uitbesteding van de projectleiding rond onderzoeken bij onschuld. Bij overheidsopdrachten zijn diverse raamovereenkomsten uitgetest en goed bevonden. Enkele opdrachten fungeerden zelfs als

	<p>opdrachtcentrale voor collega-overheden. Er werden diverse pakketten aan gelijksoortige saneringen opgezet: een raamovereenkomst waar de opmaak van een bodemsaneringsproject en de begeleiding van de werken wordt gecombineerd, de bundeling van stortplaatsdossiers, raamovereenkomsten rond grondreiniging, een gebundelde aanbesteding voor gasfabrieken en een raamovereenkomst veiligheidscoördinatie bij werven.</p> <p>— Opdrachten binnen brownfieldconvenanten waar nog een ambtshalve bodemonderzoek of sanering noodzakelijk is, werden prioritair aangepakt. Bij 11 brownfieldconvenanten in Vilvoorde, Willebroek, Gent, Aalst, Oostende, Halle, Oudenaarde, Hemiksem en Kortrijk werden verdere stappen in de sanering gezet.</p>
--	--

3.3.2 Operationele organisatiedoelstelling 16: Door administratieve vereenvoudiging sparen bedrijven kostbare tijd en geld uit

Kwaliteit erkende bodemsaneringsdeskundigen	
Doel	<p>Om de kwaliteit van bodemonderzoeken en bodemsaneringen gevoelig te verhogen, wordt een kwaliteitszorgsysteem uitgebouwd waarbij "systeemaudits" bij de erkende bodemdeskundigen worden uitgevoerd. Het resultaat van het op te zetten kwaliteitssysteem moet een individueel kwaliteitsdossier (IKD) van elke eBSD zijn, dat opgebouwd wordt op basis van verschillende toezichtmomenten (terreincontroles, audits, klachten en eventuele dossierbehandeling).</p> <p>Door invoering van een kwaliteitszorgsysteem wordt het mogelijk om structurele inefficiënties in de werking van een eBSD op te sporen en deze vervolgens op een gerichte manier bij te sturen. Het IKD zal dus aangewend worden ter opvolging, sturing én responsabilisering van de eBSD. Doel is om zo relevante kwaliteitswinsten te realiseren en tot een actiever erkenningenbeleid met daaraan gekoppeld een daadwerkelijke kwaliteitsborging te komen.</p> <p>De opzet van het uit te werken kwaliteitszorgsysteem is tweeledig. Enerzijds is het zeer belangrijk om aan het zorgsysteem een preventieve invulling te geven d.m.v sensibilisering én coaching. Anderzijds kan – in die gevallen waar het preventieve luik grondig tekort schiet – een eerder curatieve invulling gegeven worden aan het zorgsysteem. Het spreekt voor zich dat het preventieve/coachende luik maximaal dient te worden ingezet alvorens tot curatieve/responsabiliserende maatregelen over te gaan.</p> <p>In het kader van dit project werd in 2015 reeds heel wat voorbereidend werk gedaan. Er is een objectief beoordelingskader voor veldwerk opgesteld. De uitwerking van een leidraad voor uitvoering van audits werd gestart. Er is een aanzet gegeven voor het opstellen van stroomschema's voor proces- en detailcontrole en navolgende trajecten.</p>
Looptijd	2015-2018
Vooropgestelde resultaten 2016	<p>— <i>Verankering in de wetgeving: er werden in 2015 reeds aanpassingen aan de Vlarel voorgesteld om de invoering van oa audits bij BSD mogelijk te maken. Dit moet nog gefinaliseerd worden. In de loop van 2016 wordt nagegaan of nog andere wetgevingen zoals Vlarebo, Bodemdecreet, ... aangepast moeten worden om wettelijk in orde te zijn met de invoering van het audit- en controlesysteem. Eind 2016 moet er een concreet voorstel tot aanpassingen van de verschillende regelgevingen klaar zijn.</i></p> <p>— <i>Creëren extern draagvlak : de betrokken BSD's moeten er via hun</i></p>

	<p><i>organisaties (VEB, VOBAS) ook van overtuigd worden dat de invoering van een auditsysteem een goede manier is om de kwaliteit van de bodemonderzoeken op te trekken. In 2015 zijn hiervoor reeds voorbereidende gesprekken met VEB en VOBAS gevoerd. In 2016 worden deze gesprekken verder gezet om tegen het einde van het jaar de betrokken federaties gesensibiliseerd te hebben..</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — <i>Uitwerking audit- en controlesysteem : de praktische implementatie van het auditsysteem wordt in 2016 uitgewerkt. interne en externe richtlijnen, manual voor audits, opvolgingssysteem uitdenken, auditsystematiek,...</i> — <i>Opleidingen medewerkers: gezien enkele van de betreffende OVAM-medewerkers nog geen echte auditervaring hebben, is het noodzakelijk om de nodige externe opleidingen in 2016 te voorzien. Er zal daarnaast aan ervaren instellingen zoals VITO en KIWA gevraagd worden om samen met hen praktijkervaring te kunnen opdoen. Bedoeling is dat de medewerkers tegen einde 2016 in de mate van het mogelijke voldoende opleidingen hebben gehad om zelf een audit te kunnen uitvoeren.</i>
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — De nodige wetswijzigingen werden uitgewerkt. Er wordt enkel nog gewacht op de goedkeuring door de Vlaamse Regering m.b.t. het bodemdecreet en VLAREL. — Het beoordelingskader van het kwaliteitszorgsysteem ligt vast. De systematiek van audits en de opmaak van een Individueel KwaliteitsDossier (IKD) per bodemsaneringsdeskundige is intern en extern voorgesteld. Het nodige draagvlak is gecreëerd. De aanpak van veldwerk- en werfcontroles is geoptimaliseerd. — In Mistral werden aanpassingen aangebracht om de administratieve aspecten van alle erkenningen (BSD, labo, TOP, BOB, ...) op een overzichtelijke manier te kunnen opvolgen. De nodige richtlijnen zijn beschikbaar. — Alle teammedewerkers hebben de nodige opleidingen gekregen: omgaan met verbale agressie, training interne auditor.

Digitalisering rapporten bodemdossiers	
Doel	In 2015 zijn de bodemafdelingen gestart met het extern archiveren van het papieren archief. Hierbij werden ook delen gedigitaliseerd zodat verdere stappen in het digitaal werken konden worden gezet. Dit project zal in 2016 worden afgerond. Het beheer van het papieren archief bij OVAM zal evolueren naar een beheer van een extern papieren archief dat vooral digitaal zal worden geconsulteerd.
Looptijd	2016
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Het lopende project voor het extern archiveren van het huidige papieren archief wordt afgerond.</i> — <i>Een werkwijze wordt opgesteld en in uitvoering gebracht voor het beheer van het extern archief.</i>
Gerealiseerd in 2016	Het archiverings- en digitaliseringsproject is afgerond en de overgang werd gemaakt naar een procesmatig beheer van het extern archief. Medewerkers zijn op de hoogte hoe om te gaan met extern gearchiveerde documentatie.

4 Naar een geïntegreerd beleid

4.1 Ruimte in transitie

Territoriale ontwikkelingsprogramma's	
Doel	We intensifiëren onze samenwerking in het kader van de territoriale ontwikkelingsprogramma's (BRV) in functie van een circulaire economie en duurzaam bodembeheer en werken samen met Ruimte Vlaanderen en andere sleutelactoren in het kader van de programma's T.OP Centraal Limburg (REMINE Poort Genk, REMINE Stad Limburg) en T.OP Noordrand en prioritaire reconversiezones/steunzones
Looptijd	2015 – 2020
Vooropgestelde esultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>In het kader van T.OP Genk:</i> <ul style="list-style-type: none"> – <i>valoriseren van het Prospectief Onderzoek Circulaire Economie via het opbouwen van partnerschappen en kennis:</i> – <i>Opstellen van een Interreg-aanvraag om pilootprojecten te realiseren</i> – <i>Ontwerpend onderzoek “Atelier Track Design”,</i> — <i>In het kader van T.OP Noordrand:</i> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Ondersteunen van RV en het Brussels gewest bij de uitvoering consultatieronde en verfijning van het Territoriaal ontwikkelingsprogramma</i> – <i>Koppelen van T.OP Noordrand aan het Atelier Productieve metropool BXL(zie ook verder)</i> – <i>Meewerken aan 3 cases/territoria met als doel het onderzoeken van haalbaarheid en wenselijkheid van transformatiedoelen op bedrijfs-/ werklocaties en aan de opdracht “Stedelijk metabolisme als perspectief en hefboom op het snijvlak van de ontwikkeling van de Brusselse metropolitane regio en de transformatie naar een circulaire economie”</i> – <i>nagaan mogelijke rol van OVAM als huissaneerder</i> — <i>We onderzoeken welke rol de OVAM kan spelen bij T.OP Kustzone.</i>
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <u>T.OP Genk</u>: Als opvolging van het prospectief onderzoek zal de stad Genk in haar samenwerkingsovereenkomst met de OVAM engagementen nemen vanuit haar visie om een circulaire regio te zijn. Deze visie werd uitgewerkt in kader van het prospectief onderzoek. In de OVAM-SV komen onder andere de engagementen om een coördinator aan te stellen en om mee te stappen in het leertraject in het kader van de transitieprioriteit Circulaire Economie, m.n. (convenant) Circulair Aankopen. Het eindrapport Atelier Track Design werd gepubliceerd op de OVAM website en de site van Ruimte Vlaanderen en werd actief verspreid. Leerlessen uit dit traject worden meegenomen in het vervolgtraject van Ruimte Vlaanderen in het Kolenspoor (productieve stad). — <u>T.OP Noordrand</u>: na een uitgebreide bevraging van de belanghebbenden in 2014-2015 en een consultatieronde in het voorjaar van 2016 werd een actieprogramma uitgewerkt door de vier partners Ruimte Vlaanderen, het Brussels planningsbureau, de provincie Vlaams-Brabant en de OVAM. Dit wordt voorgelegd aan de beide gewestelijke ministers bevoegd voor ruimtelijke ordening. Het programma gaat zo concreet mogelijk aan de slag binnen werven en projecten waar een bereidheid van alle betrokkenen is om de samenwerking vorm te geven. Het programma start met 5 werven waar OVAM ondersteunt vanuit de eigen beleidsdoelstellingen en wordt gezorgd voor de vertaling van circulaire economie en duurzame en

	<p>integrale bodemsanering naar gebiedsgerichte herontwikkeling, optimaal afstemt met de noden binnen de Noordrand.</p> <ul style="list-style-type: none"> — <u>T.OP Kustzone</u> staat nog maar net in de steigers waardoor de rol van de OVAM nog niet kan worden bepaald. Ondertussen (en in afwachting van verdere stappen in de opmaak van een T.OP programma) participeert de OVAM in: <ul style="list-style-type: none"> – het LABO RUIMTE ontwerpend onderzoek 'Stedelijk Stelsysteem Kust' (2016-2017) (aanhaken op relevante thema's CE en bodem), met bijhorende samenwerkingsovereenkomst (OVAM, Ruimte Vlaanderen, Team Vlaams Bouwmeester, Provincie West-Vlaanderen); – het herontwikkelingstraject 'Oosteroever Oostende' (2015-2018) (aanhaken op relevante thema's CE en blackfield Baelskaai Oostende).
--	--

Pilootprojecten Vlaams Bouwmeester 'Terug in Omloop'

Doel	Pilootprojecten vormen een intensief onderzoek- en ontwikkelingsproject dat resulteert in innovatieve bouwprojecten die effectief zijn gerealiseerd, en dit binnen een tijdsefficiënt kader. Pilootprojecten leggen een direct verband tussen de praktijk (het bouwen), onderzoek, beleidsuitvoering en regelgeving.
Looptijd	2015 – 2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Selectie van maximum 5 pilootprojecten</i> — <i>opmaak projectdossiers voor elk van de geselecteerde projecten</i> — <i>Voor elk pilootproject worden ontwerpteams geselecteerd die een schetsontwerp zullen uitwerken en ontwerpend onderzoek zullen verrichten op de concrete projecten.</i> <p><i>De OVAM maakt deel uit van de externe stuurgroep en draagt bij tot de selectie van (5) pilootprojecten, projectregisseurs, experts en ontwerpers.</i></p>
Gerealiseerd in 2016	De ruimtelijke druk in Vlaanderen is groot en de vraag om open ruimte aan te snijden zal wellicht nog toenemen in de toekomst. Hiertegenover staat de ambitie van Vlaanderen om tegen 2050 het bijkomende ruimtebeslag te herleiden tot 0%. We moeten dus op zoek naar nieuwe manieren om de schaarse beschikbare ruimte optimaal in te zetten om nieuwe initiatieven alle kansen te geven. Het terug in omloop brengen van onderbenutte en verontreinigde terreinen is vanuit het concept van zorgvuldig ruimtegebruik een logisch gegeven. De bekendmaking van 5 pilootprojecten gebeurde door de beide bevoegde kabinetten in oktober 2016. Een stuurgroepvergadering waarop de planning en de mijlpalen voor de komende twee jaar werden vastgelegd, vond plaats in december.

Atelier Productieve Metropool BXL

Doel	De stad als smeltkroes van kennis en werkkrachten wordt als de ideale voedingsbodem gezien, met kansen voor de Brusselse kanaalzone en de aansluitende industriezones in Vilvoorde, voor het ontwikkelen van een circulaire economie. Met het Atelier Productieve Metropool BXL kan in de metropolitane ruimte het fundament gelegd worden voor de productieve stad van de toekomst, waarbij tegelijk sociale, ecologische, economische en ruimtelijke winsten kunnen worden geboekt, langs beide kanten van de gewestgrens.
Looptijd	2016

Vooropgestelde resultaten 2016	<p><i>De opzet van het Atelier Productieve Metropool BXL bestaat uit: 1) een traject ontwerpend onderzoek, en 2) een leer- en netwerktraject.</i></p> <p><i>In het eerste traject zullen op 3 concrete test-locaties (die zijn aangeduid in het kader van het T.OP Noordrand) transformatiedoelen worden uitgetoet. Die cases worden verrijkt met inzichten rond stedelijk metabolisme.</i></p> <p><i>In het tweede traject wordt de interactie tussen de verschillende actoren, het (politiek) debat en de publiekswerking opgezet middels urban meetings, summer schools, masterclasses, tentoonstellingen en symposia. In dit traject wordt ook de link gelegd met cultuur als aanjager van innovatie.</i></p>
Gerealiseerd in 2016	<p>Het traject ontwerpend onderzoek (cases en stedelijk metabolisme) is uitgevoerd. De OVAM stond in 2016 vooral in voor het kennistraject stedelijke metabolisme.</p> <p>De resultaten van het ontwerpend onderzoek worden op verschillende manieren verspreid/gevaloriseerd. De afstemming met T.OP Noordrand is gerealiseerd.</p> <p>Het traject rond interactie actoren, werksessies, debat, cultuurproductie en publiekswerking kreeg vorm als:</p> <ul style="list-style-type: none"> — succesvolle bijdrage aan de IABR-2016-The Next Economy (Rotterdam) — een eigen tentoonstelling en bijhorend programma in het najaar 2016 (deel najaar 2017) (BOZAR, Brussel)

Labo XX	
Doel	LaboXX (Labo twintig) combineert het uitwerken van een verdichtingsstrategie met het oog op de bevolkingsgroei in Antwerpen en het ontwikkelen van een ruimtelijke visie voor de stadsvernieuwing van de 20ste-eeuwse stadsgordel.
Looptijd	2016
Vooropgestelde resultaten 2016	<i>Herontwikkeling (verdichting/verweving) van woonpatrimonium kan ook aanleiding zijn tot verstedelijking oude bedrijfszones en selectief toelaten van lokale bedrijvigheid en andere functies. Het is een opportuniteit om hieraan OVAM thema's te verbinden. We onderzoeken of en welke rol de OVAM kan spelen bij het project Labo XX. Labo XX vormt op zijn beurt input voor de evaluatie van het strategisch Ruimtelijk Structuurplan Antwerpen.</i>
Gerealiseerd in 2016	De samenwerking met Antwerpen (onder de brede noemer van LaboXX) heeft zich midden 2016 uitgekristalliseerd in de vorm van een gezamenlijk LABO RUIMTE onderzoekstraject 'Antwerpen, circulaire stad van morgen' (2016-2018), met bijhorende samenwerkingsovereenkomst (OVAM, Stad Antwerpen, Ruimte Vlaanderen, Team Vlaams Bouwmeester, Havenbedrijf Antwerpen). De eerste fase 'Metabolisme Antwerpen, stad van stromen' van het onderzoekstraject werd eind 2016 reeds opgestart.

Enhanced Landfill Management & Mining	
Doel	De finale doelstelling van het ELFM ² -project is een voorraadbeheerplan voor stortplaatsen waarbij deze locaties op een duurzame wijze worden ingepast in een lange termijn planning.
Looptijd	2015-2019 (korte termijnplanning; volledig programma 2015-2100)
Vooropgestelde resultaten 2016	<p><i>De OVAM zet verder in op de inventarisatie, karakterisatie en het in kaart brengen van de valorisatiemogelijkheden van stortplaatsen (finalisatie tegen 2019). Eind 2016 zijn gerealiseerd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — <i>Inventarisatie in 'blanco-gemeenten'</i> — <i>Verfijning beslissingsondersteunend systeem Flamenco en koppeling</i>

	<p><i>met Ruimtemodel Vlaanderen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — <i>Koppelingsmogelijkheden met MFA/UNFC zijn duidelijk</i> — <i>Methodiek voor tussentijds duurzaam gebruik is uitgewerkt</i> — <i>Uitvoering van proefprojecten op het vlak van karakterisatie (3) en valorisatie (2)</i> — <i>Er is een overeenkomst met minstens 2 besturen bereikt voor het realiseren van proefprojecten.</i>
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — Inventarisatie in 'blanco-gemeenten': De inventarisatie in gemeenten zonder gemelde stortplaatsen werd opgenomen als een recurrente taak welke kadert in het evalueren, verbeteren en aanvullen van de inventaris oude stortplaatsen. Dit zoals voorzien in de kortermijnplanning van de conceptnota. — Verfijning beslissingsondersteunend systeem Flamenco en koppeling met Ruimtemodel Vlaanderen: De koppeling met het RuimteModel Vlaanderen werd gerealiseerd, waardoor de inventarisgegevens betreffende stortplaatsen worden geplaatst in een bredere socio-economische context zodat de kwaliteit van de inventaris toeneemt en tevens de informatie wordt geïnventariseerd. — Verduidelijking koppeling met MFA en UNFC: De conceptnota spreekt over stortplaatsvoorraden welke al of niet ontginbaar zijn. Hierbij worden naast louter milieu-aspecten ook technische en economische aspecten in rekening gebracht. Het onderzoeksproject van de TU-Wenen onderzocht de toepasbaarheid van deze uit de mijnbouw afkomstige benadering bij twee kleine Vlaamse stortplaatsen. Ook werd een leidraad voor de rendabiliteitsbepaling van mining opgemaakt. — Uitvoering proefprojecten op vlak van karakterisatie en evaluatie: De uitvoering van karakterisatieproeven maakt het mogelijk om ervaring op te bouwen op het vlak van de randvoorwaarden voor karakterisatie en valorisatie. Dit jaar werd geofysische prospectie toegepast in de dossiers te Machelen en Meeuwen-Gruitrode. Te Wuustwezel gebeurde een sanering met ontgraving en recyclage. — Met openbare besturen wordt een overeenkomst bereikt voor proefprojecten: Oude stortplaatsen zijn veelal eigendom of worden beheerd door openbare besturen. Door hiermee samenwerkingsverbanden op testarten wordt bijkomende praktische ervaring opgebouwd betreffende de uitvoering van landfill-mining projecten. Met VLM werd een overeenkomst gesloten. Met ANB werden er verdere afspraken gemaakt betreffende bestaande projecten. Ook met de waterwegbeheerders werd er op structurele basis samengewerkt, wat uitmondde in een selectiemethode voor proefprojecten. Ook met gemeenten (o.m. Kruikeke, Schoten, Gent...) werden er op structurele wijze afspraken gemaakt en samengewerkt.

4.2 Stad in transitie / transitie in de stad

Samenwerkingsverbanden tussen de OVAM en lokale besturen	
Doel	Het samenwerkingsverband vormt het sluitstuk van een afgestemd, overkoepelend OVAM beleid naar en mét de lokale besturen. We ontwikkelen een kader voor het detecteren van nieuwe potentiële partners, gebaseerd op de cruciale elementen: integratie, innovatie, maatwerk en concretisering.
Looptijd	2015 – 2020
Vooropgestelde resultaten	— <i>Met alle centrumsteden en de stad Vilvoorde zijn onderhandelingen</i>

2016	<p><i>gestart om een samenwerkingsverband af te sluiten of is het samenwerkingsverband afgesloten:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>We zijn de engagementen nagekomen die zijn vastgelegd in de reeds afgesloten samenwerkingsverbanden met de gemeenten.</i> – <i>Nieuwe samenwerkingsverbanden en nieuwe projecten in kader hiervan worden opgezet in functie van de beschikbare middelen.</i>
Gerealiseerd in 2016	<p>Met alle centrumsteden en Vilvoorde is de OVAM in gesprek voor een samenwerkingsverband (SV) of loopt er reeds een SV. Op deze manier bereiken we 25% van de Vlaamse bevolking. Er werden in 2016 SV's afgesloten met Sint-Niklaas en Genk. Met Turnhout, Brugge en Hasselt werd van het schepencollege een mandaat voor onderhandelingen bekomen. Verkenningsoverleg met Leuven en Roeselare is ingepland; de reacties zijn alvast positief. Lopende OVAM-SV's werden opgevolgd en verder ingevuld.</p>

4.3 Een asbestafbouwbeleid geïntegreerd in de maatschappelijke ontwikkelingen

Asbestafbouwbeleid 2015-2018	
Doel	In uitvoering van de beslissing van de Vlaamse regering van 24 oktober 2014 heeft de OVAM de opdracht om in een doorstartfase tem 2017 een finaal asbestafbouwprogramma uit te werken. Het asbestafbouwbeleid ambieert alle risicovolle asbesthoudende materialen in en rondom gebouwen tegen uiterlijk 2040 te verwijderen zodat een asbestveilig Vlaanderen gerealiseerd wordt. De doorstartfase zal onder de vorm van een OVAM-breed strategisch project worden uitgevoerd.
Looptijd	2015 – 2017
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Er wordt per doelgroep een traject opgestart om waar mogelijk of noodzakelijk een meer verfijnde inventarisatie op te maken. Voor de prioritare doelgroep scholen is dit reeds in opmaak (zie OD 11). Via proefprojecten testen we enkele beleidsondersteunende instrumenten uit;</i> – <i>De volledige projectaanpak van het subproject asbestinventarisatetest, in het bijzonder voor de doelgroep residentiële gebouwen, is uitgetekend en opgestart;</i> – <i>De haalbaarheid van een marktbevraging werd onderzocht en indien mogelijk geïnitieerd, waarbij consortia worden oproepen tot het indienen van een businesscase innovatieve asbestverwerking in de lijn van de weerhouden varianten van de uitgevoerde state-of-the-art studie</i>
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> – In de voorbereiding van de totstandkoming van een asbestafbouwplan voor Vlaanderen wordt op programmatorische/projectmatige wijze ervaring opgedaan met het thema teneinde een degelijk beleidsvoorstel uit te kunnen werken. We focussen ons daarbij op een doelgroepgerichte aanpak. Met betrekking tot scholen loopt een inventarisatiestudie, waarbij in 2016 een 200-tal scholen werden geïnventariseerd. De oplevering is voorzien voor het voorjaar 2017 en zal een preciezere inschatting geven over de problematiek voor deze doelgroep. Intussentijd is reeds een flankerend beleidsinstrument voor urgente verwijdering voorzien, zodat scholen met acute blootstellingsrisico's verdergehopen kunnen worden. Met betrekking tot de landbouwsector is een bijkomende deskstudie m.b.t inventarisatie opgestart en uitgevoerd. Hieruit blijkt dat het passief aan asbest 436.000 ton bedraagt i.p.v. de eerder ingeschatte 245.000 ton. Wat betreft de nutsleidingen werd een sectorbevraging uitgevoerd waardoor de inschatting van het passief momenteel 40.000 km

	<p>bedraagt ipv 19.000 km.</p> <ul style="list-style-type: none"> — Vier proefprojecten met betrekking tot de totstandkoming van een flankerend instrumentarium werden opgestart, twee proefprojecten zijn in voorbereiding. Het betreft proefprojecten rond de samenloop voor de vernieuwing van asbestdaken en de verwijdering van asbesthoudende leidingisolatie. De proefprojecten werden opgezet met steden waarmee de OVAM een samenwerkingsverband heeft. — Met betrekking tot het asbestinventarisatetest (een eventueel te ontwikkelen (verplicht) attest voor de aanwezigheid van asbest in woningen) werd een marktbevraging uitgevoerd en de businesscase vormgegeven. Een stuurgroepwerking met sector- en expertenvertegenwoordiging, werd opgestart om de businesscase verder te vertalen naar het noodzakelijke regulieringskader. Voor de OVAM is het cruciaal om na te gaan of er een draagvlak bestaat voor dergelijk initiatief vooraleer een wetgevend kader uit te bouwen. — Met betrekking tot de businesscase innovatieve asbestverwerking werd de projectaanpak uitgetekend.
--	--

Asbestproductie-afval	
Doel	De aanpak van asbestproductieafval in nutsleidingentracés, vergt een specifieke aanpak verschillend van de lopende ambtshalve projecten voor aanvul- en ophooglagen in de projectregio. Binnen een samenwerkingsprotocol engageren de nutsleidingmaatschappijen zich om een uniforme, veilige werkwijze te implementeren. OVAM engageert zich om bij tracéwerken de verwijdering en de verwerking van uitgegraven asbestproductieafval te ondersteunen of te faciliteren.
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<i>Er wordt een samenwerkingsprotocol afgesloten met de nutsleidingbeheerders specifiek voor werken in de regio Kapelle-o/d-Bos en Willebroek en omliggende gemeentes waar in nutsleidingstracés asbestproductieafval werd gebruikt</i>
Gerealiseerd in 2016	Er werd een samenwerkingsprotocol opgemaakt en afgestemd met de nutsleidingbeheerders regio Kapelle-o/d-Bos-Willebroek voor werken met asbestproductieafval in tracés. De ondertekeningsronde loopt.

4.4 Blijvend inzetten op de Europese en Internationale rol

Beïnvloeden en doorvertalen van wetgeving	
Doel	Een reeks richtlijnen, verordeningen en andere wetsdocumenten krijgen input in de voorbereiding en beslissing ervan, waarbij in bepaalde gevallen het trekkerschap binnen Vlaanderen en soms België wordt opgepakt door de OVAM. Aan de andere kant zijn we actief in de implementatie en uitvoering van Europese regelgeving, waarbij rapportering van implementatie en het behalen van gestelde doelstellingen een belangrijk onderdeel uitmaakt
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<i>We hebben zowel via de formele als informele kanalen de besprekingen beïnvloed rond:</i> <ul style="list-style-type: none"> — <i>het Europese pakket circulaire economie (in het kader waarvan een aantal afvalrichtlijnen worden herzien),</i> — <i>het Europese en internationale beleid rond scheepvaart en marien</i>

	<p><i>zwerfvuil,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — <i>de Verdragen van Bazel (in kader waarvan een OEWG plaatsvindt) en Stockholm</i> — <i>het werkpakket duurzaam materialenbeheer van de OESO.</i> <p><i>In een evaluatierapport is aangegeven hoe wij dit proces in overleg met alle betrokkenen zo hebben beïnvloed dat het Europese en internationale beleid meer in overeenstemming is met het Vlaamse materialenbeleid.</i></p>
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — Bij de lopende onderhandeling over het afvalpakket hield OVAM als Belgisch CCIM piloot de pen vast bij de totstandkoming van de BE posities en zat OVAM op de eerste rij mee aan tafel bij de onderhandeling en bij de informele contacten met beleidsmakers en stakeholders. Hetzelfde gebeurde bij de besprekingen en de opvolging van het actieplan circulaire economie. We namen tevens initiatief voor intra-Belgische afstemming over de implementatie van CE in België. — Scheepvaart en marien zwerfvuil: De OVAM was in staat om de BE positie in te bedden in de COM Guidelines bij de EU Verordening scheepsrecyclage en in de algemene uitwerking van de EU Verordening in het TAC. In de loop van 2016 werd de OVAM mede door haar expertise en zorgvuldig uitgebouwd Europese én internationale netwerk een sterkhouders in dit TAC Ship Recycling en in de ESSF havenontvangstinstallaties. Daarnaast maakte OVAM deel uit van de BE delegatie aan ICGML (OSPAR), waar het internationale beleid inzake marien zwerfvuil verder actief opgevolgd werd. — De Open-ended Working Group van het Verdrag van Bazel kwam samen in mei 2016 (tussentijdse meeting ter voorbereiding van COP13 (2017), OVAM fungeert als piloot voor België. Daarnaast werkte de Expert Working Group verder aan de waste prevention guidance, waarbij de OVAM trekker is. — OESO: OVAM vertegenwoordigt België in de Working Party on Resource Productivity and Waste en coördineert hiertoe de Belgische input. OVAM stuurde mee het geplande werk rond kunststoffen en rond de chemicals-waste interface. We verwierven het voorzitterschap van de werkgroep.

Beïnvloeden en doorvertalen van beleidsontwikkelingen op een strategisch niveau	
Doel	Op Europees en internationaal niveau worden heel wat zaken op een eerder strategisch niveau voorbereid en/of uitgewerkt die op termijn doorwerken in nieuwe of aangepaste regelgeving of de inzet van financiële middelen. In een aantal van deze processen zijn we actief, hetzij wat betreft de ontwikkeling van beleidsdocumenten, hetzij in relevante fora, zoals partnerschappen en stuurgroepen
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<p><i>We beïnvloeden de Europese en internationale agenda zodat er meer aandacht is voor duurzaam bodem- en materialenbeheer en circulaire economie via deelname aan werkzaamheden van UNEP Resource Panel, ETC, EU, OESO, CERR.</i></p> <p><i>In een evaluatienota is aangegeven hoe wij hiertoe een bijdrage hebben geleverd.</i></p>
Gerealiseerd in 2016	In 2016 werd een pro-actieve rol opgenomen om duurzaam bodem- en materialenbeheer en circulaire economie op de Europese en internationale agenda te zetten. We deden dit door op strategisch goed gekozen fora en stakeholderevents zoals ETC, European Resources Forum, UNEP resources Forum, ... een actieve rol op te nemen, presentaties te geven over vernieuwende thema's zoals het Vlaams Materialenprogramma, modulair bouwen, de link tussen circulaire economie en klimaat, indicatoren

	voor circulaire economie,... Door deze inspanningen werd OVAM aangesteld als voorzitter van de OESO werkgroep rond afval en van de werkgroep preventie onder Bazel.
--	---

Netwerking en profilering	
Doel	Eenzijds via de reguliere werking in het kader van de bovenstaande punten, maar ook op gerelateerde, overkoepelende of andere fora netwerken de collega's en profileren ze de OVAM als constructieve en betrouwbare gesprekspartner. Anderzijds worden we ook gevraagd om te gaan spreken op Europese fora, buitenlandse delegaties te ontvangen en ondersteuning te bieden aan handelsmissies en samenwerkingsakkoorden. Hiermee ondersteunen we het Vlaamse bedrijfsleven, en de milieusector in het bijzonder.
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Actieve samenwerking met relevante Vlaamse actoren met oog op verdere versterking van onze profilering en netwerking</i> — <i>Deelname aan common forum on contaminated land in Europa</i> — <i>opzetten van structurele samenwerking met UNEP met het oog op het verspreiden van de opgedane Vlaamse know-how inzake afval-, materialen- en bodembeheer</i>
Gerealiseerd in 2016	In 2016 werd het nationaal en internationaal netwerk verder uitgebouwd. Vertrekkende vanuit een stakeholdermapping, waaruit bleek op welke actoren verder ingezet kan worden, werden concrete stappen gezet om structurele bilaterale contacten met andere landen te verhogen (Duitsland, Frankrijk en Denemarken).

Europese projectwerking	
Doel	De OVAM zet in op Europese projecten die gericht zijn op samenwerking inzake afval-, materialen- en bodembeleid met andere landen of regio's. We zoeken actief naar synergieën met Vlaamse en internationale partners om projectvoorstellen in te dienen zodat extra middelen kunnen bekomen worden ter ondersteuning van het Vlaamse beleid. We streven ernaar in deze projecten een meerwaarde te creëren zowel voor onszelf als voor de partners waarmee we samenwerken.
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<p><i>We nemen onze engagementen op binnen de Europese projecten INSPIRATION, URBANREC en REPAiR.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — <i>INSPIRATION (Integrated Spatial Planning, land-use and Soil management Research Action – 2015-2018) – EU-Horizon 2020:</i> <ul style="list-style-type: none"> – <i>afsluiten van werkpakket 2: Belgisch syntheserapport dat de mening van de geconsulteerde stakeholders weergeeft over de te ontwikkelen onderzoeksagenda voor bodem- en landgebruik</i> – <i>opstarten werkpakket 4: eerste aanzet voor de Europese onderzoeksagenda.</i> — <i>URBANREC (New approaches for the valorisation of URBAN bulky waste into high added value RECycled products – 2016-2020) heeft als doel de valorisatie van 'bulky waste' te verbeteren met focus op de stromen PU schuim, gemengde harde kunststoffen, gemengd textiel en hout.</i> — <i>REPAiR (REsource Management in Peri-urban AREas: Going Beyond Urban Metabolism – 2016-2020) focust zich op het optimaliseren van het grondstoffen- en materialenbeheer in 6 cases o.a. stad Gent.</i>

Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — In 2016 werd het Belgische rapport met de onderzoeksnoten op vlak van bodem en landgebruik afgewerkt. OVAM fungeerde hierbij als nationaal contactpunt. Verder werd ook assistentie verleend bij het samenbundelen van de verschillende nationale onderzoeksnoten in een Europese strategische onderzoeksagenda. Hiervoor werden verschillende workshops bijgewoond. Alle deliverables werden tijdig aangeleverd aan de Europese Commissie en zijn ook te consulteren op de website van INSPIRATION. De resultaten werden bijkomend ontsloten en gecommuniceerd via de OVAM-nieuwsbrieven. — URBANREC heeft tot doel het ontwikkelen van een integrale aanpak voor het grof huisvuil. Na de startvergadering legde de OVAM samen met een beperkte groep partners de scope en definities van grofvuil vast. Daarnaast focusten we op het opstellen en invullen van de sjablonen voor de beschrijving van de huidige situatie aangaande grofvuil. De OVAM zette vooral in op de inzameling van de nodige gegevens, waardoor we een eerste versie van de stand van zaken in Vlaanderen konden opleveren. Ondertussen werkt de OVAM actief mee aan de uitvoering van werkpakketten communicatie, valorisatie resultaten, afvalgegevensverzameling, juridisch kader en projectmanagement en werden de nodige persberichten en inputs voor het communicatieplan opgeleverd. De OVAM vroeg een wijziging van de budgetverdeling voor het behoud van de toegekende middelen. — Het Repair-project ging van start in het najaar 2016. Met de Vlaamse partners werden de verwachtingen voor het living lab in Gent verder afgetoetst. Een eerste voorstelling hierover vond plaats tijdens de consortium meeting. OVAM droeg bij aan het in kaart brengen van het juridisch kader en de relevante stakeholders voor het living lab in Gent. Verder werd input gegeven voor het opstellen van het communicatiehandboek en het dissemination plan.
----------------------	--

4.5 Een risicogebaseerde en geïntegreerde handhaving

Planning van de handavingsinspanningen	
Doel	Een meerjarenprogramma (looptijd 5 jaar) werd in 2015 overgemaakt aan de VHRM. Dit programma wordt als input gebruikt voor de opmaak van het OVAM-jaarprogramma terreincontrole. We zetten efficiënt en effectief de beschikbare personele en financiële middelen voor handhaven in bij de OVAM door en in overleg met de andere afdelingen en met AMI samen te werken en regelmatig te overleggen.
Looptijd	2015 – 2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Opmaken en uitvoeren van het OVAM-programma 2016 terreincontrole in overleg met de inhoudelijke afdelingen en stakeholders</i> — <i>uitbouwen van een centraal team terreincontrole met het oog op een efficiënte coördinatie en inzetten van het instrument handhaving</i>
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — Het OVAM-programma 2016 terreincontrole werd in overleg met de inhoudelijke afdelingen en externe stakeholders tijdig opgemaakt en uitgevoerd. — Een centraal team terreincontrole werd opgericht. Naast efficiëntieverhoging werden ook aspecten zoals competentie management, prestatie management, het nieuwe werken, meer intern ondernemerschap, minder hiërarchie en kennisdelen inzake afval-, materialen en bodem werden daarbij meegenomen.

5 Interne werking

5.1 Human Resources

Strategische organisatiedoelstelling 6: We voeren een geïntegreerd en duurzaam HR-beleid dat gericht is op de realisatie van onze doelstellingen en waarin het aantrekken, ontwikkelen en behouden van talent centraal staat

5.1.1 Operationele organisatiedoelstelling 17: We werken aan een waardegebonden organisatiecultuur

Waardegebonden organisatiecultuur	
Doel	De waarden van de Vlaamse overheid worden op maat van de OVAM doorvertaald, en door iedereen erkend en beleefd
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none">— <i>Onze waarden-collega's (een groep collega's die het implementatietraject rond waarden op zich neemt) evalueert het gevolgde traject in de tweede helft 2016.</i>— <i>De integriteitssessies voor de kwetsbare functies worden verder georganiseerd.</i>— <i>Tijdens de jaarevaluatie wordt de beleving van de waarden beoordeeld.</i>
Gerealiseerd in 2016	De waarden van de Vlaamse overheid, doorvertaald naar de OVAM, werden via een implementatietraject door geëngageerde OVAM'ers binnengebracht in de verschillende teams. De aanpak werd geëvalueerd en verder verfijnd met het oog op 2017. Bij het doorlopen van de processen i.k.v. risicomangement werden de "integriteitsissues" mee bekeken. Rond 5 processen werden sessies georganiseerd (heffingen & subsidiëring, beheer ambtshalve bodemsaneringen en -werken, cofinanciering, beheer schadegevallen en handhaving).

5.1.2 Operationele organisatiedoelstelling 18: We werken aan een toekomstgericht en duurzaam competentie- en talentmanagement

Competentie- en talentmanagement	
Doel	De OVAM heeft alle competenties en talenten in huis die nodig zijn voor de realisatie van haar engagementen
Looptijd	2015 – 2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none">— <i>We organiseren het proces van talent- en competentie management met de onderdelen detectie, ontwikkeling en inzet, opvolging, documentatie en actualisatie.</i>— <i>We passen het georganiseerde talent- en competentie management toe in de verschillende verandertrajecten, bij alle wervingen en personeelsverschuivingen en ad hoc bij specifieke functiewijzigingen.</i>— <i>We koppelen talent- en competentie management in de verandertrajecten aan teamontwikkeling en teammonitoring, prestatie management en individuele vorming.</i>— <i>We werken met een vormingsplan met focus op competentie-ontwikkeling waarin de strategisch belangrijke doelgroepen worden bepaald en specifieke ontwikkelingstrajecten worden opgesteld op basis van team en individuele behoeften. Daarbij gaat speciale</i>

	<p><i>aandacht naar de doelgroepen nieuwkomers en medewerkers in stage.</i></p> <p>— <i>We stellen een PEP op voor de periode 2017-2020</i></p> <p>— <i>We voeren de functie-indeling in families in.</i></p>
Gerealiseerd in 2016	<p>— Een overzicht werd opgemaakt waarin het proces van talent- en competentie management wordt beschreven. De stap detectie werden OVAM-breed opgenomen, én in het kader van de verandertrajecten. Via de PLOEG- en vormingscyclus werd actief ingezet op de ontwikkeling van competenties en talenten (zie hieronder).</p> <p>— Competentie- en talent bij het verandertraject voor de Afdeling Algemene Diensten is opgestart en loopt verder in 2017. Het proces inzake talent- en competentie management werd systematisch toegepast bij wervingen en functietoewijzingen.</p> <p>— De competenties en behoeften werden per team in kaart gebracht en opgenomen in het vormingsplan. HR organiseerde een deel van de opleidingen; andere opleidingen werden opgevolgd door stafmedewerkers of management assistents.</p> <p>— Met betrekking tot de uitvoering van het vormingsplan is de VTO-participatie gestegen van 77% in 2015 naar 83% in 2016. De VTO-duur is 1,3% gebleven. Het gemiddeld aantal uur vorming voor C en D is verdubbeld. Niveau B is licht gestegen; niveau A is gelijk gebleven. Samenvattend kunnen we concluderen dat meer mensen werden bereikt en dat meer vorming is uitgevoerd met minder budget.</p> <p>— De start voor de opmaak van het PEP 2017-2020 werd uitgesteld wegens uitstel functieclassificatie. Er is beslist om het PEP 2015-2016 te verlengen.</p> <p>— Een eerste voorstel van functiestructuur werd besproken binnen de directie. VO-breed zijn projecten lopende die een impact hebben op de timing van het project functieclassificatie op OVAM, zijnde werkgroep loopbaan- en beloningsbeleid en project optimalisatie functieclassificatie. Door de beslissing van minister Homans om de deadline een laatste maal met een jaar uit te stellen naar eind 2017 en gelet op de lopende VO-brede projecten, wordt de interne timing van de mijlpalen aangepast.</p>

5.1.3 Operationele organisatiedoelstelling 19: We werken aan een innovatieve arbeidsorganisatie

Innovatieve arbeidsorganisatie	
Doel	We zorgen voor een stimulerende werkomgeving met vlakkere structuur, teamwerking en aangepast leiderschap; met de nodige aandacht voor de "work-life-balance" en waardering
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten in 2016	<p>— <i>De afdeling Organisatiebeheer optimaliseert zijn werking en voert de principes van Innovatieve Arbeidsorganisatie in.</i></p> <p>— <i>De afdeling AMB werkt verder aan de optimalisatie van zijn werking en bereidt de verandering volgens de principes van Innovatieve Arbeidsorganisatie voor.</i></p> <p>— <i>De risico-analyse psychosociaal welzijn wordt uitgediept en nodige acties worden opgezet.</i></p>
Gerealiseerd in 2016	— Het Verandertraject Organisatiebeheer omhelst de afdeling Algemene diensten. De 4 onderdelen logistiek, financieel beheer, ICT en communicatie werden geoptimaliseerd, en ook de samenwerking met

	<p>de lokalen besturen en de werking van de studiecél werden onderzocht. De vernieuwde innovatieve organisatie is uitgetekend en goedgekeurd door de directieraad eind 2016. Tijdens het eerste kwartaal van 2017 worden de teams gevormd; vanaf april 2017 wordt in een HNW-arbeidsomgeving gewerkt. De oppervlakte van de werkvloer wordt met de helft gereduceerd. De archivering en digitalisering bij AD verloopt zoals gepland.</p> <ul style="list-style-type: none"> — De aanpak en het concept voor het verandertraject van de afdeling Afvalstoffen- en Materialenbeheer werd uitgewerkt en gecommuniceerd. — Psychosociaal welzijn: er werd invulling gegeven aan het actieplan psychosociaal welzijn 2016: <ul style="list-style-type: none"> – de personeelsleden werden o.m. via het EOC en de directieraad (kort bestek) geïnformeerd over algemene ontwikkelingen zoals de stand van zaken i.v.m. de kerntakenoefening en de fusie van het departement LNE en Ruimte Vlaanderen – er werd via interne communicatie ingezet op betrokkenheid bij de verandertrajecten a.h.v. presentaties, werksessie, informatiesessies,... – er werd aandacht gegeven aan een betere planning en doorvertaling van de doelstellingen tot op team- en individueel niveau. – Verschillende sessies werden georganiseerd: o.m. mindfulness, hoe signale van stress herkennen (voor leidinggevenden), timemanagement,... – De aanspreekpunten voor vragen i.v.m. psychosociaal welzijn werden geactualiseerd en opgenomen op het vernieuwde intranet. – In de personeelspeiling werden aan de standaard vragen ook vragen m.b.t. psychosociaal welzijn opgenomen, op basis van een uitgevoerde risico-analyse. – Inzake opvolging en reïntegratie van langdurig afweziggen werd een protocol opgesteld en werd samengewerkt met AgO.
--	---

5.1.4 Operationele organisatiedoelstelling 20: We werken aan een doeltreffend en effectief prestatie management

Prestatiemanagement	
Doel	Iedere medewerker weet wat haar/zijn bijdrage aan het geheel is en wat precies van haar/hem verwacht wordt; en wordt hierop ook beoordeeld
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Bij de planningsgesprekken worden de strategische doelstellingen éénduidig doorvertaald tot op team en/of individueel niveau.</i> — <i>We optimaliseren verder de projectwerking. We organiseren het PMO (Project Management Office). We toetsen de eigen projectwerking af aan de VO-brede aanpak en sturen bij, waar nodig.</i> — <i>We introduceren prestatiegerichte teamwerking gekoppeld aan de verandertrajecten en optimaliseren waar nodig. We organiseren daarbij de nodige opleidingen.</i>
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — In kader van de opmaak van het ondernemingsplan 2017 en het optimaliseren van prestatie management, werden de verschillende afdelingen ondersteund bij het formuleren van doelstellingen. De verschillende teams worden tevens ondersteund in de opmaak van hun prestatiefiche om te komen tot correct geformuleerde indicatoren. — De project management office (PMO) nam zijn rol op in het bespreken

	<p>van de strategisch relevante projecten. N.a.v. de eerste besprekingen van de PMO worden de nodige acties ondernomen om het proces 'projectwerking op OVAM' verder te optimaliseren en ondersteunende tools aan te passen.</p> <p>— Leidraad prestatie management bij de teamwerking werd goedgekeurd door directieraad en beschrijft het kader / het stappenplan voor de drie fasen die een team i.k.v. prestatie management doorloopt: planningsfase, performantiefase, evaluatiefase. De nodige sjablonen zijn beschikbaar en ondersteuning werd voorzien.</p>
--	---

5.1.5 Operationele organisatiedoelstelling 21: We werken aan een sterk leiderschap

Leiderschap	
Doel	In de teams worden de 4 rollen van coach, manager, leider en ondernemer optimaal ingevuld. Top- en middenkader hebben hun stijl van leiding geven aangepast aan de nieuwe werkvormen.
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<p>— <i>We stippelen een specifiek ontwikkelingstraject uit voor de teamverantwoordelijken en afdelingshoofden die na het implementeren van een verandertraject aan de slag moeten met hun nieuwe teams.</i></p> <p>— <i>We organiseren intervisies rond de 4 rollen. In 2016 zetten we vooral in op de vaardigheid coaching.</i></p>
Gerealiseerd in 2016	<p>In 2016 werden samen met de directie en de teamverantwoordelijken de rol van leidinggevende in een vlakkere structuur verder verfijnd. De 4 rollen van coach, manager, leider en ondernemer werden doorvertaald in de nieuwe functie van teamverantwoordelijke. In het begeleidingstraject werd de cultuur van intern ondernemerschap en prestatie management concreet uitgewerkt.</p> <p>In 2016 werden intervisies en opleidingen georganiseerd voor alle leidinggevendenden rond BUE en ontwikkelen van leiding gevende competenties, coachende vaardigheden en PLOEG. Daarnaast worden de teams en de afdelingen intens begeleid in het opstellen van een goed prestatie management.</p> <p>De OVAM is ingestapt in het proefproject voor de ontwikkeling van een feedback instrument voor leidinggevendenden van de Vlaamse Overheid nl. FIO (Feedback Instrument voor de Ontwikkeling van leiderschap).</p>

5.2 Communicatie

Strategische organisatiedoelstelling 7: We maken via ons communicatiebeleid duidelijk wie we zijn en welke doelstellingen we realiseren

5.2.1 Operationele organisatiedoelstelling 22 We voeren een corporate communicatiebeleid met als doel de organisatie als een samenwerkende en oplossingsgerichte partner te positioneren

Corporate communicatie	
Doel	We positioneren de OVAM als een samenwerkingsgerichte en oplossingsgerichte partner.
Looptijd	2016-2020

Voorgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>We implementeren het strategisch communicatieplan 2015-2020 voor de OVAM.</i> — <i>We werken 11 e-zines, 3 edities OVAM.link en 1 Activiteitenoverzicht uit.</i> — <i>Voor het 35-jarig bestaan van de OVAM organiseren we 2 evenementen: 1 intern gericht (juni) en 1 extern gericht (najaar).</i> — <i>We werken samen met Febem en Voka rond openbedrijvendag 2016</i>
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — Een extern bureau werkte in totaal vijf inhoudelijke corporate communicatielijnen uit. Ze worden vanaf medio 2016 geïmplementeerd. — Een evaluatie van de periodieke publicaties werd uitgevoerd. De bevindingen werden meegenomen bij de uitwerking van een nieuw raamcontract, dat inmiddels werd gegund. De publicatie van de periodieke publicaties verliep tijdig en kwaliteitsvol. — 35 jaar OVAM: Het interne event werd gekoppeld aan het personeelsfeest; het externe event werd gekoppeld aan de OVAM-bijdrage aan openbedrijvendag. Het werd een laagdrempelig event waarbij de rol van de OVAM aan bodemsanering, herontwikkeling en de circulaire economie werd toegelicht op de werf van de voormalige fietsvelgenproducent Alesa in Schoten.

5.2.2 Operationele organisatiedoelstelling 23 We ondersteunen onze beleidsdoelstellingen met communicatiecampagnes, -acties en persberichten

Gerichte communicatie-acties, ondersteunend aan de beleidsdoelstellingen	
Doel	Informereren en sensibiliseren van onze doelgroepen betreffende nieuwe beleidsinitiatieven en tendensen
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<p><i>We geven uitvoering aan de jaarplanning externe communicatie, met onder meer volgende belangrijke campagnes:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — <i>Inspraak en bekendmaking inzake het ontwerp uitvoeringsplan voor huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval</i> — <i>Vervolgcampagne "sorteer meer"</i> — <i>Zwerfvuilcampagne</i> — <i>Stookoliefonds, indien gerealiseerd</i> — <i>Vlaams Materialenprogramma – circulaire economie</i> — <i>Asbestafbouwbeleid</i>
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — Volgende onderwerpen werden onder meer actief in de kijker geplaatst: <ul style="list-style-type: none"> — Wat betreft het ontwerp uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval, is er begin 2016 een toelichting geweest in alle provincies, werden alle relevante belanghebbenden actief op de hoogte gebracht en werd naast het integrale plan een samenvattende, toegankelijke brochure uitgebracht. — De vervolgcampagne 'sorteer meer' was sectorspecifiek en richtte zich dit jaar op de slagerijsector door een exclusieve, intensieve redactionele samenwerking met het vakblad van de sector. — De zwerfvuilcampagne bestond dit jaar uit twee communicatiegolven en enkele zeer gerichte doelplaatsactivaties. De hele campagne werd gemeten en positief geëvalueerd. — Voor het asbestafbouwplan werkten we enkele gerichte communicatie-acties uit. In 2017 zetten we de voorbereiding in om dit plan breed in Vlaanderen uit te dragen. — Circulaire Economie: OVAM/Vlaams Materialenp werd uitgeroepen tot winnaar van 'the Circulars' in de categorie 'Circular Economy'

	<p>governments, cities and regions' in Davos.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Terug in Omloop – De Potterij: De OVAM heeft grootste plannen met dit pand; het moet een circulair labo worden, waar verschillende duurzame initiatieven elkaar kunnen kruisbestuiven. In afwachting daarvan, wil de OVAM al van start gaan met een tijdelijke, duurzame invulling van het pand. Daarover dachten de studenten van het innovatiekamp 24 uur lang na. - De sanering van de Winterbeek werd opgestart (saneringsnoodzaak over een lengte van 17 km). Hiertoe werd een samenwerkingsovereenkomst afgesloten tussen Tessenderlo Chemie nv, de OVAM en de VMM.
--	--

5.2.3 Operationele organisatiedoelstelling 24 We blijven ons inspannen op het vlak van interne communicatie, met als doel onze medewerkers degelijk en adequaat te informeren en de OVAM-waarden te doen leven en beleven in de organisatie

Interne communicatie	
Doel	We zetten interne communicatie in om de schotten tussen de verschillende diensten en afdelingen te doorbreken en de beleving van de OVAM waarden te versterken.
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>We maken een meerjarenplan interne communicatie, als opvolger van het plan 2011-2015;</i> — <i>Interne communicatie in verband met verandertrajecten zorgt voor een groter intern draagvlak</i> — <i>via ontbijtsessies worden thema's inzake organisatieontwikkeling op een informele wijze besproken tussen de directie en de medewerkers</i> — <i>deelname aan de week van de duurzaamheid vergroot het intern draagvlak voor duurzame ontwikkeling en circulaire economie</i> — <i>Specifieke aandacht gaat naar de verdere uitrol van het nieuwe intranet als belangrijk, ondersteunend instrument.</i>
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — Er is een strategisch plan 2017-2021 opgesteld, met een rollend meerjarenprogramma. — Interne communicatie heeft bijgedragen aan het verandertraject Algemene Diensten. — In 2016 waren er vijf ontbijtsessies: <ul style="list-style-type: none"> - maatschappelijk verantwoord ondernemen - sfeer op de OVAM - de OVAM in de media - maatwerk voor doelgroepen - kom van je eiland Aan de vijf sessies van 2016 namen in het totaal een zeventigtal OVAM'ers deel. — De week van de duurzaamheid van 12 tot 16 december kende volgende initiatieven: fietsrepaircafé, hotdogs4life, een duurzame lunch, een swishingcafé met kledij, een goededoelenmarkt en een bloeddonor-actie. — Het intranet werd verder uitgerold, in samenspraak met een interne stuurgroep. In november 2016 werd een tevredenheidsbevraging gehouden.

5.3 Informatiebeheer

Strategische organisatiedoelstelling 8: We garanderen een efficiënt, doelmatig en oplossingsgericht beheer van informatiestromen

5.3.1 Operationele organisatiedoelstelling 25 We zorgen voor doorgedreven digitalisering en integratie van de informatiestromen gerelateerd aan onze kernprocessen

Digitale ondersteuning van onze kernactiviteiten	
Doel	Verder digitaliseren van onze beleidsinstrumenten met het oog op efficiëntie en klantgerichtheid
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Uitwerking en implementatie van een nieuwe GIS-Architectuur</i> — <i>Bijwerken van de DMS-architectuur i.f.v. de upgrade naar Alfresco 5 (zie 6.3.3.)</i> — <i>Uitbreiden van het persoonlijk “takenbord” met taken uit verscheidene dossieropvolgingstoepassingen.</i>
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — Uitwerking en implementatie van een nieuwe GIS architectuur: een nieuw Geoloket werd ontwikkeld en getest. De beheersmodule (om nieuwe webloketten te definiëren) werd ontwikkeld. Gebruikerstesten werden uitgevoerd. De integratie Geoloket-Mistral is al aanwezig, voor de integratie Mistral-Geoloket, moeten er url's in Mistral aangepast worden. Dit is voorzien voor het eerste kwartaal 2017. — Bijwerken van de DMS-architectuur i.f.v. de upgrade naar Alfresco 5: door de aankoop van FRED kunnen nieuwe functionaliteiten aangesproken worden zonder een noodzakelijke upgrade naar Alfresco 5. De toegang van de toepassingen wordt hiervoor aangepast. — Uitbereiding persoonlijk takenbord met taken uit verschillende dossiersopvolgingstoepassingen: het persoonlijk takenbord op het intranet is geïntegreerd met de registraties afvalstoffen- en materialenbeheer. Een tweede integratie voor de dossiers m.b.t. grensoverschrijdende transporten van afvalstoffen gaat in productie in januari 2017. Verdere integraties zijn nog niet gepland.

5.3.2 Operationele organisatiedoelstelling 26 We zorgen voor een maximale overdraagbaarheid en integratie van onze informatie met de Vlaamse Overheid

Efficiënte uitwisseling van (management)informatie	
Doel	Maximale overdraagbaarheid en integratie van onze (management)-informatie met de Vlaamse Overheid
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>De VO-brede tool Traject, voor opvolging van doelstellingen, wordt toegepast waar vereist</i> — <i>De budgetten zijn afgestemd met de operationele doelstellingen van OVAM op basis van de analytische boekhouding</i> — <i>Voor een groep van 12 geselecteerde processen zijn de risicocontrolematrices geactualiseerd</i>
Gerealiseerd in 2016	— Traject: onder coördinatie van het departement Kanselarij en Bestuur

	<p>werden de verdere ontwikkelingen opgevolgd. De impact op de eigen werking blijft beperkt tot de verplichte rapporteringen.</p> <ul style="list-style-type: none"> — Analytische boekhouding: begin 2016 werd de koppeling gemaakt tussen de initiële begroting 2016 en de doelstellingen in het OP2016. Na de begrotingscontrole 2016 werden de budgetten opnieuw afgestemd met de planningstabel en teruggekoppeld naar de afdelingen. Op regelmatige tijdstippen worden de uitvoeringscijfers per doelstelling volgens dit model gerapporteerd op directieraad. In januari 2017 zal op basis van de voorlopige definitieve cijfers van 2016 een rapportering opgemaakt worden als bijlage voor de uitvoering van het OP 2016. De analytische rapportering 2017 voor de bijlage OP2017 werd voorbereid. Deze rapportering is al een eerste stap richting prestatiebegroting. — Risicobeheer: de actualisatie van de risicobeheersmaatregelen en risico's van de geselecteerde processen werd volledig uitgevoerd. Voor zowel de 12 geselecteerde processen voor het jaar 2015 als die van 2016. Het project zit daarmee terug op de voorzien timing. De implementatie van de risicobeheersmaatregelen werd meegenomen in de planningscyclus 2017.
--	---

5.3.3 Operationele organisatiedoelstelling 27 We zorgen voor de ordening van de documentstromen door de verdere implementatie van een digitaal documentenmanagementsysteem dat de documenten beheert vanaf de aanmaak tot en met de archivering

Beheersen van interne informatiestromen	
Doel	Systematisch ordenen en digitaliseren van de interne documentstromen
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Verdere uitrol van Alfresco volgens het informatiebeheersplan</i> — <i>Verdere integratie van het briefregistratiesysteem met de bestaande dossieropvolgingssystemen van onze kernactiviteiten.</i>
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — Alfresco: in de loop van 2016 ging de aandacht naar het ontwikkelen van een gedragen werkwijze, richtlijn en mappenstructuur. De richtlijn en werkwijze werd in juli goedgekeurd. De mappenstructuur is uitgewerkt. De projectgroep werkte een implementatieplanning uit. — Briefregistratiesysteem: het informatiesysteem (programma) voor het postregistratiesysteem werd opgeleverd. De problemen met de scaninfrastructuur werden aangepakt en zitten momenteel in een testfase. Om een onderbouwde en gedragen werkwijze te ontwikkelen wordt er een business case gemaakt met de mogelijke scenario's voor het postregistratieproces.

5.3.4 Operationele organisatiedoelstelling 28: Bij het uitvoeren van onze processen zorgen we ervoor dat onze gegevens en deze van onze partners afdoende beveiligd zijn

Het informatieveiligheidsplan werd opgemaakt en goedgekeurd voor de periode 2016-2018

Het informatieveiligheidsplan werd overeenkomstig het daarin beschreven jaarprogramma in uitvoering gebracht. De prioriteiten werden bepaald op basis van een risico-evaluatie. Van de vooropgesteld prioriteiten werd het accent vooral gelegd op de bedreigingen die met social engineering te maken hebben. Naast de implementatie van het informatieveiligheidsplan wordt ook rekening gehouden met de acties die gevoerd worden vanuit het Facilitair bedrijf.

Het prioritair aandachtspunt voor de komende periode zal de conformiteit zijn met de GDPR op vlak van privacy.

5.4 Facilitair beheer

Strategische organisatiedoelstelling 9: Via een optimaal facility management streven we naar een klantgerichte dienstverlening binnen een duurzame werkomgeving

5.4.1 Operationele organisatiedoelstelling 29 We zorgen voor een duurzame huisvesting en aangename werkplekken

Duurzame huisvesting	
Doel	In functie van de recentste inzichten en beschikbare middelen zorgen we ervoor dat de omzendbrief plaats- en tijdsafhankelijk werken gefaseerd ingevoerd wordt, gekoppeld aan verandertrajecten in de organisatie
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<i>We rollen het nieuwe werken en de eraan gekoppelde kantoorinrichting uit binnen de OVAM, gekoppeld aan het verandertraject van de afdeling Organisatiebeheer en starten de voorbereidingen voor de afdelingen AMB.</i>
Gerealiseerd in 2016	<p>Binnen het Verandertraject Algemene Diensten werden de werkzaamheden met betrekking tot het nieuwe werken uitgevoerd tegen einde 2016. De oppervlakte van de werkvloer werd met de helft gereduceerd. De digitalisering en archivering bij Algemene Diensten, die verloopt zoals gepland, draagt in belangrijke mate bij tot de reductie van de oppervlakte. Veder werd ingezet op de verdere totstandkoming van een dienstencentrum binnen de afdeling, om zo een maximale efficiëntie te bekomen. Inzake evacuatie en veiligheid werd de ganse evacuatieprocedure doorgelicht, vereenvoudigd en geïmplementeerd.</p> <p>De voorbereiding van de implementatie van het plaats- en tijdsafhankelijk werken voor de Afdeling Afvalstoffen- en Materialenbeheer vond plaats.</p>

5.4.2 Operationele organisatiedoelstelling 30 We verplaatsen ons zo duurzaam mogelijk en zorgen voor een duurzame interne milieuzorg

Duurzame interne milieuzorg	
Doel	Systematisch verduurzamen van de interne (logistieke) werking om zo en voorbeeldrol op te nemen binnen de Vlaamse overheid
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>Het duurzaam aankoopbeheer wordt verdergezet.</i> — <i>Het energieverbruik wordt geoptimaliseerd.</i>
Gerealiseerd in 2016	De duurzaamheidsaspecten worden steeds meegenomen bij de uitrol van het Nieuwe Werken en de recurrente aankopen. In het kader van het klimaatplan werkt de OVAM maatregelen uit om energie te besparen (vb. meetinstrumenten opzetten, aangepaste verlichting en energievriendelijke toestellen aankopen). Deze zitten in het in november door directieraad goedgekeurde meerjarenprogramma Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.

5.4.3 Operationele organisatiedoelstelling 31 We hanteren de principes voor het organiseren van een volwaardig dienstencentrum

Werken volgens dienstencentrum	
Doel	De logistieke dienstverlening is klantgericht, duidelijk en transparant georganiseerd
Looptijd	2015-2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<i>De afdeling Organisatiebeheer optimaliseert zijn werking (OOD19) waarbij de logistieke dienstverlening verloopt via een centraal aanspreekpunt (SPOC).</i>
Gerealiseerd in 2016	Via het verandertraject Algemene Diensten optimaliseert deze afdeling haar volledige werking. De dienst logistiek wordt omgebouwd naar een dienstencentrum, waarin bijkomende taken worden opgenomen. De logistieke dienstverlening verloopt maximaal digitaal via een centrale balie.

Oprichten en uitbouwen van een team klantenbeheer	
Doel	We bouwen een team klantenbeheer kwaliteitsvol uit in samenwerking met de inhoudelijke afdelingen en de 1700-lijn zodat de klanten snel en volledig geïnformeerd worden over steeds meer aspecten van het afval-, materialen- en bodembeheer
Looptijd	2015 – 2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<i>We starten het team klantenbeheer op en bouwen dit uit tot een efficiënt werkend informatiecentrum voor onze klanten</i>
Gerealiseerd in 2016	Het team klantenbeheer werd opgestart op 1 januari 2016. 80% van de rechtstreeks toekomende telefoons werden ondervangen. Van de bodemmails wordt ongeveer 60% zelf afgehandeld, 20% wordt overgemaakt voor verder gevolg aan de dossierhouder, 20% van de mails zijn het overmaken van formulieren via de mailbox. De telefoons en mails worden geregistreerd zodat er bevestigingen op mogelijk zijn. Er werd een werkwijze opgemaakt voor noodscenario's en het ondervangen van piekmomenten en afwezigheden. Overleg en terugkoppeling met de verschillende afdelingen is gebeurd evenals het geven van werksuggesties. Naast de bodemzaken werd ondersteuning verleend voor een aantal thema's rond afvalstoffen- en materialenbeheer (silobanden, zonnepanelen, IMJV,...). Er werd contact gelegd met de 1700 lijn voor een optimale dienstverlening.

5.5 EIKE-systematiek

Zelfevaluatie en Audit	
Doel	We organiseren regelmatig evaluatie en audits met het oog op continue verbetering van de interne en externe dienstverlening en organisatiebeheersing
Looptijd	2015 – 2020
Vooropgestelde resultaten 2016	— <i>We voeren de zelfevaluatie 2016 uit en formuleren aanbevelingen, indien nodig</i>
Gerealiseerd in 2016	In januari 2017 werd de zelfevaluatie gefinaliseerd. Vanuit Audit Vlaanderen werd een hernieuwde aanpak voorgesteld voor de

	<p>organisatie-audits: 'van steekproefsgewijze controles naar meer risicogedreven organisatie-audits'. Deze nieuwe aanpak werd toegepast bij de zelfevaluatie. Drie stappen worden doorlopen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • maturiteitsinschatting risicomangement; • weging van de 10 organisatiebeheersingsthema's o.b.v. belang; • evaluatie systeem interne controle / organisatiebeheersing voor de geselecteerde thema's. <p>Sterktes en aandachtspunten werden na overleg met de betrokkenen voor de verschillende thema's uit de leidraad organisatiebeheersing beschreven. Voor de geselecteerde thema's werden aanbevelingen geformuleerd om te evolueren in maturiteit.</p>
--	--

Actieplanning EIKE	
Doel	We ondernemen acties rond efficiëntie, effectiviteit, integriteit en kwaliteit, die overkoepelend gelden voor de thema's van organisatiebeheersing en die bijdragen tot het bestendigen en waar mogelijke verhogen van de maturiteit.
Looptijd	2015 – 2020
Vooropgestelde resultaten 2016	<ul style="list-style-type: none"> — <i>We maken via corporate communicatie zichtbaar wat onze strategie inhoudt de komende periode en welke resultaten we bereiken: in 2016 wordt de corporate communicatie hernieuwd en geïmplementeerd (6.2.1.)</i> — <i>We zetten verder in op het uitbouwen van onze strategische samenwerking met belanghebbenden, via communicatie, overleg en samenwerkingsprojecten: een programma 2016 wordt gevolgd</i> — <i>We verhogen de efficiëntie en effectiviteit van onze acties via het prestatie management: in 2016 wordt dit verder uitgerold over de teams die in de verandertrajecten zitten (6.1.3.)</i> — <i>We bewaken de effectiviteit en kwaliteit van onze actie via het plannings- en monitoringssysteem; in 2016 wordt de opmaak van het ondernemingsplan herbekeken, en zal een Project Managementoffice ondersteunend werken op basis van de in 2015 uitgetekende krijtlijnen</i> — <i>We koppelen risicobeheer, projectmanagement, klachtenbeheer en procesindicatoren in een geïntegreerd kwaliteitsbeleid: in 2016 werken we dit verder uit en starten we de uitvoering</i> — <i>Interne communicatie wordt nog intenser uitgewerkt als hefboom voor betrokkenheid, efficiënte werking en intern ondernemerschap: in 2016 komt er een nieuwe meerjarenprogramma (2016-2020) (6.2.3.)</i> — <i>Met het oog op kwaliteitsvol, effectief en integer werken werken we op een structurele manier aan competentie management: in 2016 starten we met systematische detectie en ontwikkeling, en wordt het vormingsplan uitgevoerd (6.1.2.)</i> — <i>Een meerjarenplan ICT zal initiatieven uitwerken op het vlak van digitalisering en automatisering met het oog op verdere efficiëntieverhoging en kwaliteitsvolle dienstverlening</i>
Gerealiseerd in 2016	<ul style="list-style-type: none"> — Voor onderwerpen waarbij verwezen wordt naar een ander hoofdstuk, zie daar. — Belanghebbenden: De OVAM maakt werk van een overlegbeleid afgestemd op haar doelstellingen via haar belanghebbendenmanagement in overeenstemming met de visienota 2012. Jaarlijks is over de voortgang gerapporteerd. In 2016 lag de focus op de optimalisatie van het strategisch stakeholderoverleg op het niveau van de directieraad, en de verdere uitbouw van structureel overleg met de belangrijkste

	<p>stakeholders, o.m. in de strategische projecten (Vlaams Materialenprogramma, netheidsnetwerk-zwerfvuil, asbestafbouw,...).</p> <ul style="list-style-type: none"> — Planning & monitoring: er werd gebruik gemaakt van het sjabloon en de werkwijze van het Departement Kancelarij en Bestuur m.b.t. het jaarlijks ondernemingsplan. Er werd ingezet op het stellen van prioriteiten, en het SMART en effectgericht formuleren van doelstellingen en resultaatsverbintenissen. M.b.t. de PMO, zie 5.1.4. — Kwaliteitsbeleid: Een eerste analyse werd uitgevoerd en intern besproken op het forum stafmedewerkers van de OVAM. De vervolgaanpak wordt volledig ingeschoven in de zelfevaluatie/voorbereiding organisatie-audit via de risicomaturiteitsinschatting. — Meerjarenplan ICT: Met het doel een volgend strategisch plan ICT uit te werken is een interne bevraging uitgevoerd naar digitaliseringsprojecten voor de komende jaren. Deze projecten zijn ook geprioriteerd. Op basis van deze oefening wordt in de komende planperiode gewerkt met verschillende projectportfolio's. Samen vormen deze projectportfolio's een meerjarenplanning ICT waaruit de operationele planning logisch voortvloeit.
--	---

2 Doelstellingen opgelegd door regeringsafspraken

2.1 Aanbevelingen Audit Vlaanderen

We verwijzen hiervoor naar het rapport van Audit Vlaanderen "Rapportering aanbevelingen met uiterste streefdatum 31/03/2016". Hierin staat:

"Met de realisatie van de aanbeveling naar aanleiding van de procesaudit bodemattesten, heeft de OVAM geen openstaande aanbevelingen meer. De OVAM behaalt de best mogelijke resultaten voor alle indicatoren.

Alle geformuleerde aanbevelingen werden door het management van de OVAM geaccepteerd en gerealiseerd vóór of op de 2de streefdatum. Dit brengt zowel de acceptatiegraad, de realisatiegraad als de tijdigheid op 100%.

Aangezien er geen openstaande aanbevelingen meer zijn, wordt de aanvaardbaarheid van streefdata niet beoordeeld."

2.2 Uitvoering kerntakenplannen

De uitvoering van de kerntakenplannen omhelst voor de OVAM twee zaken. Enerzijds te optimaliseren en over te dragen taken van de OVAM (tabel 1). Anderzijds een over te dragen kerntaak m.b.t. asbest van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie naar de OVAM (tabel 2).

	Bruto VTE Totaal	Impact op VTE	Entiteits-eigen (ja of neen)	Status (op schema/ op te starten/ afgerond)	Wat/ wie is er nog nodig om beslissing uit te voeren? (regelgeving aanpassen, betrokken partijen, financiën...)
Optimalisatie aangewezen	10,37	1,14			
Behandelen aanvragen grondstofverklaringen	5,79	0	Ja	Op schema	Nvt
Financiering verwerking kringen	0,3	0,3	Neen	Op te starten	On hold wegens beslissing kabinet minister van Omgeving, Natuur en Landbouw
Kwaliteitsgarantiesysteem erkende bodemsaneringsdeskundigen	1,44	0	Ja	Op schema	Nvt
Uitbouw digitaal loket erkenningen en registraties afvalstoffen- en	2,84	0,84	ja	Op schema	Nvt

materialenbeheer					
------------------	--	--	--	--	--

Tabel 1: Te optimaliseren en over te dragen taken van de OVAM

		Bruto VTE Totaal	Impact op VTE	Entiteit (op schema/ op te starten/ (ja of nee))	Status (op schema/ op te starten/ (ja of nee))	Wat/ wie is er nog nodig om beslissing uit te voeren? (regelgeving aanpassen, betrokken partijen, financiën...)
Uitwerken maatregelen inzake emissiereductie van industriële bronnen Aansturen VITO-referentietoek Milieukostenmodel Uitwerken maatregelen inzake emissiereductie van niet-industriële stationaire bronnen Uitwerken maatregelen ter bestrijding van de verspreiding van asbest	Ivm de overdracht van de kerntaak "Uitwerken maatregelen ter bestrijding van de verspreiding van asbest" werden volgende taakonderdelen in 2016 overgedragen van DLEN aan de OVAM: website www.asbestinfo.be , brochures asbest-in-en-om-het-huis en asbest in land-en tuinbouw, loketfunctie asbestvragen en de vervolgacties van het "actieplan asbest". Verdere afspraken met VMM over de rapporteringstaken over de luchtkwaliteit in dat verband, volgen. De overdracht van deze kerntaak is hiermee bijna afgerond.	0,86	0,23	nee	Op schema	Nvt

Tabel 2: Over te dragen taak i.v.m. asbest van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie naar de OVAM

2.3 Opvolging personeelsbesparing

Voor de definitie wordt verwezen naar de definitie zoals gebruikt in de Vlaamse Overheid: *“Het personeelsaantal wordt gedefinieerd als het aantal personen dat bij een entiteit in dienst is. Een persoon is in dienst bij de Vlaamse overheid als hij/zij een juridische band (tewerkstellingsrelatie) heeft met minstens één entiteit, in de vorm van een aanstellingsbesluit (statutair) of een tewerkstellingscontract, ongeacht of deze al dan niet bezoldigd wordt. Het personeelsaantal wordt uitgedrukt in ‘personeelsleden’ en wordt steeds berekend op een bepaald moment. Personeelsleden die onbeschikbaar zijn voor een entiteit omdat ze gebruik maken van enkele specifieke verloftypes worden toch meegeteld in het personeelsaantal van de entiteit.”*

Het einddoel van de besparing is door de Vlaamse Regering vastgelegd op 31 december 2019: de te besparen aantallen moeten tegen die datum worden gehaald.

Op 31/12/2016 bedroeg het aantal koppen bij de OVAM 359. Op basis hiervan moeten er nog 25 personeelsleden bespaard worden om tot 334 te komen tegen einde 2019. Hiervan zijn er 10 te "neutraliseren" volgens de rekenregels die het Voorzitterscollege vastlegde, aangezien deze betrekkingen betaald worden via externe projectfinanciering. Op basis hiervan zouden er dus nog 15 personeelsleden bespaard moeten worden om tot 334 te komen tegen einde 2019. Op 21 november 2016 besliste de Beleidsraad van het beleidsdomein LNE dat ter compensatie van een wervingen die het departement LNE in de periode 2009-2014 deed, de OVAM bijkomend 3 personeelsleden moet besparen. Dit brengt het te besparen aantal personeelsleden tegen einde 2019 op 18. Naar verwachting zal door pensionering, ontslag na langdurig verlof en vrijwillige uitstroom in 2017 een 7-tal personeelsleden wegvallen. De directie van de OVAM heeft in 2016 een besparingsplan en vervangingenbeleid uitgewerkt dat het bereik van de doelen moet garanderen.

3 Doelstellingen m.b.t. welzijn

De basis voor dit actieplan is:

- het advies van de preventieadviseur psychosociale belasting (PAPSY) van IDEWE op 16/02/2015 na analyse van de uitgevoerde projecten tot dan;
- het Actieplan stress van de OVAM van 08/05/2015;
- de conclusie van de vergaderingen van de interne werkgroep psychosociale belasting op 01/10/2015 en 13/11/2015, waarbij de beschikbare informatie werd gescreend (o.a. het actieplan stress, de resultaten van de tevredenheidsenquête 2012 en het bijhorende actieplan, de cijfers over ziekteverzuim, de resultaten van de BUE, input van vertrouwenspersonen, de PAPSY en de arbeidsgeneesheer,...);
- de bijlage bij het OP 2016 Actieplan Welzijn/Psychosociale belasting, met de acties rond het personeel informeren over en betrekken bij verandertrajecten, communicatie over de organisatieplanning, opnemen van relevante vaardigheden in de vorming van leidinggevenden, duidelijkheid geven over de aanspreekpunten psychosociale belasting, en de reïntegratie van langdurig zieken;
- de resultaten van de personeelspeiling 2016, met specifieke aandacht voor psychosociale belasting via de extra vragen.

3.1 Acties ongewenst grensoverschrijdend gedrag op het werk

Actie 1 : In de week van het pesten (17/2 tot 24/2) 2017 wordt een bericht op intranet geplaatst over de procedures, ondersteuning en vertrouwenspersonen. De pagina is up-to-date, kadert de functies/rol van iedereen en maakt ook linken naar de VO-website. In oktober 2017 wordt het bericht herhaald. Nadien herhalen we dit bericht 2 keer per jaar (minimaal de week van pesten)

Actie 2 : We brengen de functies en rollen van mogelijke ondersteuning en van de vertrouwenspersonen onder de aandacht op het intranet en bij opleidingen of intervisies gelinkt aan deze materie.

Actie 3 : We aligneren ons met gelinkte acties vanuit de GPDB.

Actie 4 : Als er vanuit de Vlaamse overheid over dit onderwerp een artikel verschijnt, verspreiden we dit actief op intranet (Interne Communicatie volgt dit op)

3.2 Acties sociale steun en waardering

Actie 5 : In een intervisie met de leidinggevenden wordt de aandacht gevestigd op het waarderen en sociaal steunen. In 2017 wordt dit heel concreet uitgewerkt (de analyse kan worden toegelicht, vb. lid van juridisch team kan bevraagd worden hoe zij daar in hun team mee omgaan). In de intervisie geven we tips voor de teamverantwoordelijke of coach om dit meer te laten leven in het team.

Actie 6 : De Administrateur-generaal brengt in haar boodschappen over samenwerken ook het belang van elkaar waarderen over.

Actie 7 : Bij de verandertrajecten krijgt elk team minimaal 1 opleiding 'feedback geven'.

Actie 8: In de PLOEG-cyclus wordt voldoende aandacht gegeven aan het waarderen van elkaars werk.

3.3 Acties arbeidsomstandigheden

Actie 9 : We onderzoeken via een specifieke bevraging tijdens een intermezzo bij de afdelingen DS en BIB verder de oorzaak van de storende arbeidsomstandigheden 'Lawaaï' en 'IT en werkmiddelen'. De bedoeling is de storende arbeidsomstandigheid concreet te benoemen zodat het doorgegeven kan worden aan AD en bij de verdere uitrol van PTOW voorkomen kan worden. De concrete werkpunten die hieruit komen worden ook afgetoetst bij de andere afdelingen.

3.4 Acties werkstress en werkdruk

Actie 10 : We herhalen de beleidslijnen rond ziekteverzuim.

Actie 11 : We herhalen de opleidingen om stress en burn out te voorkomen zoals 'werken aan gezonde veerkracht', 'time-management', 'mindfulness', 'verbindend communiceren', AgO-opleiding, 'herkennen van stress-signalen', e.a.

Actie 12 : 2 maanden na de implementatie van de verandertrajecten brengt HR binnen de teams het thema van bespreekbaar maken van werkdruk en -stress. Hierbij worden de theorie/tips/oefeningen uit de opleidingen aangereikt.

Actie 13 : De directie promoot het bespreken van omgaan met werkdruk en weerbaarheid in de teams/diensten.

Actie 14 : In het kader van prestatie management werken we in de organisatie in 2017 verder aan een degelijke planningscyclus waarbij de rollen, taken en prioriteiten, controle en autonomie en onzekerheden gespecificeerd worden, en waarbij een goede werkverdeling belangrijk is.

Actie 15 : Bij een niet-selectie van een interne kandidaat voor een interne vacature wordt de terugkoppeling gedaan door HR en de huidige leidinggevende van de kandidaat. Op deze manier kan de leidinggevende met de motivatie en drivers van de persoon aan de slag binnen de huidige werking.

4 Doelstellingen m.b.t. diversiteit en gelijke kansen

In dit hoofdstuk wordt het diversiteitsbeleid bij de OVAM van het voorbije jaar geëvalueerd en voor het komende jaar de vertaling hiervan in algemene acties omschreven. Er wordt rekening gehouden met de eigenheid van onze organisatie, met het Strategisch Gelijkekansen- en Diversiteitsplan en met de algemene richtlijnen van de overkoepelende dienst Diversiteitsbeleid.

4.1 Strategisch Gelijkekansen- en Diversiteitsplan 2016-2020

In het Strategisch Gelijkekansen- en Diversiteitsplan Vlaamse overheid 2016 – 2020 worden de strategische prioriteiten van deze Vlaamse Regering voor de periode 2016-2020 bepaald, werden de definities van de doelgroepen aangepast en werden de streefcijfers bijgestuurd. De Vlaamse overheid als werkgever streeft naar evenredige arbeidsdeelname. Dat houdt in dat haar personeelsbestand de diversiteit van de Vlaamse samenleving weerspiegelt.

4.1.1 Streefcijfers

Het gelijkekansen- en diversiteitsbeleid bij de Vlaamse overheid hanteert een doelgroepenbenadering. Voor drie kansengroepen heeft de Vlaamse Regering streefcijfers bepaald:

- personeelsleden van buitenlandse herkomst: 10 procent tegen eind 2020;
- personeelsleden met een handicap of chronische ziekte: 3 procent tegen eind 2020;
- vrouwen in managementfuncties: 40 procent vrouwen in middenkaderfuncties en 40 procent vrouwen in topfuncties tegen 2020.

In het Strategisch Gelijkekansen- en Diversiteitsplan worden ook jaarlijkse streefcijfers aangehaald voor stagiairs en jobstudenten uit de kansengroepen:

- stagiairs en jobstudenten van buitenlandse herkomst: 20% van de stagiairs en jobstudenten op jaarbasis;
- stagiairs en jobstudenten met handicap of chronische ziekte: 6% van de stagiairs en jobstudenten op jaarbasis.

Naast de kansengroepen waar streefcijfers voor vooropgesteld worden, dient in het diversiteitsbeleid ook de nodige aandacht te gaan naar volgende kansengroepen:

- ervaren medewerkers (medewerkers ouder dan 55 jaar);
- kortgeschoolden;
- ongekwalificeerde uitgestroomde jongeren.

4.1.2 Strategische doelstellingen

Wil de Vlaamse overheid de nieuwe ambitieuze streefcijfers realiseren en haar voorbeeldfunctie waarmaken, zal ze een grotere inspanning moeten leveren, maar zal ze ook anders moeten omgaan met diversiteit. Men kan diversiteit in het personeelsbestand niet verhogen zolang diversiteit niet als meerwaarde uitgedragen wordt door het management en de HR van de organisatie

Het diversiteitsbeleid is per definitie een horizontaal beleid dat een hoge betrokkenheid van alle entiteiten vraagt. Tegelijkertijd is het diversiteitsbeleid een onderdeel van andere horizontale werkingen: HRbeleid, welzijnsbeleid, gelijkekansenbeleid, integratiebeleid en integriteitsbeleid. Het is essentieel dat alle professionals die op de verschillende horizontale thema's werken, kunnen rekenen op de expertise van de dienst Diversiteitsbeleid en dat de samenwerking onderling tot gezamenlijke projecten en doelstellingen leidt.

Daartoe zal het diversiteitsbeleid steunen op vijf prioriteiten:

- verankering in de organisatiestructuur;
- inclusief talentgericht HRbeleid;
- gelijke kansen;
- antidiscriminatie;
- mensgericht welzijnsbeleid.

Dit vertaalt zich in 5 strategische doelstellingen:

- Structureel verankeren van inclusief diversiteitsbeleid in de organisatiestructuur.
- Ontwikkelen van inclusief talentgericht HR beleid en realiseren van talentgericht benaderen van personeelsleden.
- Garanderen van gelijke kansen bij instroom, doorstroom en tewerkstelling.
- Werkbaar werken en welbevinden van doelgroepen op de werkvloer structureel ondersteunen.
- Diversiteitsbeleid is wetenschappelijk onderbouwd, evidence based en gedragen.

4.2 Diversiteitsbeleid op de OVAM.

4.2.1 Stand van zaken streefcijfers op de OVAM

Voor de cijfers doen we beroep op het dienstencentrum Vlimpers. Van hen ontvingen we de gegevens betreffende personeelsleden met een handicap of chronische ziekte en vrouwen in management functies. De gegevens betreffende personeelsleden van buitenlandse herkomst, werd door hen opgevraagd bij de dienst diversiteit maar nog niet verkregen.

- personeelsleden van buitenlandse herkomst: geen gegevens beschikbaar;
- personeelsleden met een handicap of chronische ziekte: 3,3% (dd. 01.11.2016) – streefcijfer behaald;
- vrouwen in managementfuncties: 25% vrouwen in middenkaderfuncties – streefcijfer nog niet behaald, en 50% vrouwen in topfuncties – streefcijfer behaald.

In 2016 liepen 9 studenten stage op de OVAM. Er werd in 2016 geen gebruik gemaakt van jobstudenten. 4 van deze studenten waren van buitenlandse herkomst. 2 van deze studenten hadden een handicap of chronische ziekte. Naar jaarlijkse streefcijfers betekent dit:

- stagiairs en jobstudenten van buitenlandse herkomst: 44% – streefcijfer behaald;
- stagiairs en jobstudenten met handicap of chronische ziekte: 22% – streefcijfer behaald.

4.2.2 Ondernomen acties 2016

4.2.2.1 Integratieprotocols en rendementsondersteuning (retentiebeleid)

In 2016 ging de grootste aandacht naar de start van de actualisatie van de integratieprotocols voor de medewerkers met een arbeidshandicap. In 2016 werd de maatregel rendementsondersteuning hervormd. Tot en met 2015 ontvingen we als entiteit jaarlijks een

bepaald bedrag in het kader van de tewerkstelling van bepaalde personen met een handicap of chronische ziekte. De minister van Bestuurszaken heeft eind 2015 de hervorming van rendementsondersteuning beslist. De nieuwe maatregel heet TOM: tewerkstellingsondersteunende maatregelen. TOM heeft als doel personeelsleden met een handicap of chronische ziekte in zo goed mogelijke omstandigheden te laten werken.

Vanaf 2016 ontvangen we als entiteit geen forfaitair bedrag meer. In de plaats daarvan kan aan de dienst Diversiteitsbeleid gevraagd worden om tussen te komen voor bepaalde aanwijsbare kosten. Daardoor zullen de beschikbare middelen beter ingezet kunnen worden voor de effectieve ondersteuning van collega's met een handicap of chronische ziekte. Voorwaarde voor die tussenkomst is dat de betreffende maatregel opgenomen is in het integratieprotocol.

In een eerste fase van de hervorming contacteert de dienst Diversiteitsbeleid alle personeelsleden die in het verleden rendementsondersteuning ontvingen. Voor OVAM ging dit over vijf personen.

De dienst Diversiteitsbeleid gaat voor elk van deze medewerkers na of de informatie en de afspraken in hun integratieprotocol nog up to date zijn of of er door de hervorming van rendementsondersteuning aanpassingen moeten gebeuren. Het eerste contact verliep via mail naar de betreffende medewerkers. Al hun integratieprotocols worden ten laatste in 2017 geactualiseerd.

In afwachting van een geactualiseerd integratieprotocol werd voor twee medewerkers reeds rendementsondersteuning gekregen / aangevraagd via de dienst Diversiteitsbeleid. De rendementsondersteuning werd verkregen in de vorm van:

- de aankoop van een nieuwe rollator met remsysteem;
- de aanvraag voor software om leesbaarheid op het scherm te vergroten.

Voor twee personen werd een integratieprotocol opgesteld en rendementsondersteuning verkregen / goedgekeurd in de vorm van:

- de aankoop van een headset;
- een ergonomisch werkpost bezoek waarna goedkeuring voor de aankoop van een ergonomische bureaustoel. Bijkomende tussenkomsten via rendementsondersteuning worden verwacht betreffende verstelbare tafel, toetsenbord en woonwerkverkeer.

4.2.2.2 In-, door- en uitstroom

In de verschillende vacatures werden de bepalingen aangehaald betreffende het gelijke kansenbeleid dat de OVAM voert. In de standaard online vragenlijst die de kandidaten en spontane sollicitanten dienen in te vullen, wordt gevraagd of ze tot één van de kansengroepen behoren. Bij de uitnodiging van kandidaten uit de kansengroep, werd indien relevant contact opgenomen om te weten waarmee rekening gehouden diende te worden tijdens het sollicitatiegesprek. In 2016 werd slechts 1 persoon uit de kansengroep buitenlandse herkomst aangeworven en 1 persoon uit de kansengroep ervaren medewerker.

In 2016 en begin 2017 zullen twee personeelsleden uit de kansengroep buitenlandse herkomst en ongekwalificeerd uitgestroomde jongere, uitstromen. Hierdoor komen twee startbaan contracten vrij.

Het stagebeleid op de OVAM loopt vlot. Verschillende stages werden aangeboden aan mensen uit de verschillende kansengroepen. Verschillende teams binnen de OVAM zijn bereid om dergelijke stages te begeleiden, maar ook de scholen weten de OVAM steeds terug te vinden waarbij stages ook telkens positief worden geëvalueerd.

4.2.2.3 Informeren en sensibiliseren

Op vraag van de dienst diversiteit, worden de aangeleverde posters opgehangen en relevante informatie via het intranet verspreid.

4.2.3 Acties 2017

Gelet op de positieve resultaten in 2016, blijven we verder inzetten op de verschillende kansengroepen. We doen dit in eerste instantie door de initiatieven die de voorbije jaren in de verschillende OVAM processen werden geïntegreerd, blijvend op te volgen.

In 2017 voorzien we enkele bijkomende acties die invulling geven aan bepaalde operationele doelstellingen uit het Strategisch Gelijkekansen- en Diversiteitsplan. In het plan worden geen verplichte acties vooropgesteld die de entiteiten moeten uitvoeren. Vanuit de Dienst Diversiteit worden wel opdrachten gegeven aan de entiteiten die in kader van hun operationele werking dienen uitgevoerd te worden om zo bij te dragen tot de VO-brede doelstellingen rond gelijke kansen en diversiteit.

Binnen SD 3: “Garanderen van gelijke kansen bij instroom, doorstroom en tewerkstelling”:

- OD 3.3: “wij zorgen voor een verhoogde instroom van de kansengroep via diversiteitsstages, jobstudenten en mentorshipprojecten.”
 - Door de uitstroom van de twee medewerkers die tewerkgesteld waren via een startbaancontract, komen deze twee contracten open te staan. In 2017 gaan we op zoek binnen de organisatie waar personen uit de kansengroep middengeschoolden (startbaancontract voor medewerker niveau C jonger dan 24 jaar) en de kansengroep ongekwalificeerd uitgestroomde jongere (startbaancontract voor medewerker niveau D jonger dan 24 jaar) zinvol kunnen worden ingezet en de nodige begeleiding kunnen krijgen om vervolgens deze vacatures te lanceren.
- OD 3.5: “wij tekenen het antidiscriminatiebeleid uit en voeren een preventiebeleid”
 - In 2017 maken we werk van het intern communiceren over de rol en taken van de vertrouwenspersoon, zodat de medewerkers sneller de weg naar de vertrouwenspersoon vinden.

Binnen SD 4: Werkbaar werken en welbevinden van doelgroepen op de werkvloer structureel ondersteunen:

- OD 4.1: “wij versterken de structurele ondersteuning van de doelgroep op de werkvloer”
 - We ronden de actualisatie van de integratieprotocols voor onze medewerker af, voeren de opgenomen actie uit en zorgen dat de dienst diversiteit de nodige (financiële) ondersteuning biedt.
 - Bij het invoeren van het Nieuwe Werken en de verbouwing van de verschillende verdiepingen, houden we rekening met de noden en een goede toegankelijkheid van de medewerkers uit de kansengroepen.

5 Bijlage 1: Personeelsbehoefte OVAM 2017

Het personeelsplan 2015-2016 gaf de behoefte weer die gekoppeld is aan ons Strategisch Plan 2015-2020. Voor 2017 blijven we uitgaan van dezelfde behoefte. Dit slaat op de behoefte voor voortzetting van recurrente taken, lopende projecten en nieuwe projecten die voortvloeien uit de strategische en operationele doelen.

Hieruit blijkt een behoefte voor optimale inzet tegen eind 2017 van 340 VTE.

De context dwingt ons tot een suboptimale invulling, zoals weergegeven in punt 1.1 van dit ondernemingsplan.

Personeelsbehoefte 2017				
		Stat. VTE	Contr. VTE	Totaal aantal VTE
Graad	Rang			
administrateur-generaal	A3	1	0	1
algemeen directeur	A2L	1	0	1
afdelingshoofd	A2A	4	0	4
adviseur	A2	4	0	4
directeur	A2	1	0	1
directeur-ingenieur	A2	0	0	0
hoofdadviseur	A2M	2	0	2
adviseur-ingenieur	A2	1	0	1
informaticus	A1	7,73	1	8,73
ingenieur	A1	28,9	5,73	34,63
geoloog	A1	7,15	2,8	9,95
adjunct van de directeur	A1	69,52	45,56	115,08
	Totaal A	127,3	55,09	182,39
hoofddeskundige	B2	17,35	0	17,35
deskundige	B1	28,07	23,84	51,91
	Totaal B	45,42	23,84	69,26
hoofdmedewerker	C2	12,43	0	12,43
hoofdtechnicus	C2	4,75	0	4,75
technicus	C1	1,9	0	1,9
medewerker	C1	26,94	24,6	51,54
	Totaal C	46,02	24,6	70,62
hoofdassistent	D2	3,6	0	3,6
speciaal assistent	D1	0,8	2	2,8
assistent	D1	7	4,43	11,43
	Totaal D	11,4	6,43	17,83
	Totaal	230,14	109,96	340,1

6 Bijlage 2: Analytische boekhouding – 2017 – begroting – vastleggingen

Bijlage 2 - Analytische boekhouding - BO2017 - Begroting - Vastleggingen

WERKING		29.835.000,00
Apparaatkosten eigen werking	APIN	1.487.000,00
Huisvesting	HUISVEST	3.064.000,00
ICT-uitgaven	ICT	841.000,00
Loonkosten eigen personeel	LONEN	24.443.000,00

BELEID	42.935.000,00	Communicatie	Onderzoeken	Werken	Werkingsbijdragen	Diversen	Software
		927.000,00	5.099.000,00	33.929.000,00	1.346.000,00	559.000,00	1.075.000,00

Afval en materialenbeleid	2.443.500,00	Communicatie	Onderzoeken	Werken	Werkingsbijdragen	Diversen	Software
		347.500,00	697.000,00	0,00	1.114.000,00	285.000,00	0,00

SD1: Restafval	833.000,00	305.000,00	348.000,00	0,00	0,00	180.000,00	0,00
OD1.1: Daling zwerfvuil tegen 2022	AMBOD1	141.500,00	96.500,00	45.000,00			
OD1.2: Lokale besturen als partner om de burger aan te zetten tot duurzame consumptie	AMBOD2	71.500,00	38.500,00	33.000,00			
OD1.3: Bedrijven verduurzamen kostenefficiënt	AMBOD3	340.000,00	170.000,00	170.000,00			
OD1.4: Eindverwerking	AMBOD4	280.000,00	100.000,00			180.000,00	
SD2: Materialenkringlopen	1.455.500,00	42.500,00	299.000,00	0,00	1.114.000,00	0,00	0,00
OD2.1: Herontwerpen product- en materiaalketens	AMBOD5	57.500,00	7.500,00	50.000,00			
OD2.2: Recycleerbare kunststoffen	AMBOD6	582.000,00			582.000,00		
OD2.3: Biomassa (res)stromen	AMBOD7	602.000,00	10.000,00	60.000,00	532.000,00		
OD2.4: Materiaalbewust (ver)bouwen	AMBOD8	214.000,00	25.000,00	189.000,00			
SD3: Kwaliteit beleid	50.000,00	0,00	50.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
OD3.1: Efficiënte kwaliteitsborging	AMBOD9	0,00					
OD3.2: Evalueren en verbeteren regelgeving en instrumenten	AMBOD10	0,00					
OD3.3: Adequaate databeheer	AMBOD11	50.000,00	50.000,00				
Niet toegewezen kosten afval-en materialenbeleid	AMBNT	105.000,00				105.000,00	

Bodemsanering en bodembeheer	36.324.500,00	Communicatie	Onderzoeken	Werken	Werkingsbijdragen	Diversen	Software
		77.500,00	3.475.000,00	32.154.000,00	0,00	204.000,00	414.000,00

SD4: Geen historische bodemverontreiniging meer in 2036	3.717.500,00	12.500,00	955.000,00	2.750.000,00	0,00	0,00	0,00
OD4.1: Nieuwe bodemverontreiniging voorkomen	BBOD9	3.002.500,00	2.500,00	250.000,00	2.750.000,00		
OD4.2: Historische bodemverontreiniging saneren tegen 2036	BBOD10	715.000,00	10.000,00	705.000,00			
SD5: Duurzaam bodembeheer	31.884.000,00	65.000,00	2.415.000,00	29.404.000,00	0,00	0,00	0,00
OD5.1: OVAM als regisseur duurzaam bodembeheer	BBOD11	12.785.000,00	40.000,00	270.000,00	12.475.000,00		
OD5.2: Brown- & blackfieldontwikkeling	BBOD12	290.000,00	20.000,00	270.000,00			
OD5.3: Economische ontwikkeling	BBOD13	5.202.000,00		945.000,00	4.257.000,00		
OD5.4: Gezonde en kwaliteitsvolle leefomgeving	BBOD14	13.607.000,00	5.000,00	930.000,00	12.672.000,00		
SD6: Open en toegankelijk	519.000,00	0,00	105.000,00	0,00	0,00	0,00	414.000,00
OD6.1: OVAM als regisseur duurzaam bodembeheer	BBOD15	425.000,00		105.000,00			320.000,00
OD6.2: Administratieve vereenvoudiging	BBOD16	94.000,00					94.000,00
Niet toegewezen kosten bodemsanering en bodembeheer	BBNT	204.000,00				204.000,00	

Overkoepelende strategische projecten in uitvoering van het afval, bodem-	3.506.000,00	Communicatie	Onderzoeken	Werken	Werkingsbijdragen	Diversen	Software
		502.000,00	927.000,00	1.775.000,00	232.000,00	70.000,00	0,00

SD7: Geïntegreerde werking	2.949.000,00	300.000,00	572.000,00	1.775.000,00	232.000,00	70.000,00	0,00
OD7.1: Transitieprioriteit Circulaire Economie	OSPSP1	452.000,00	150.000,00	110.000,00	192.000,00		
OD7.2: Ruimte als hefboom voor Circulaire Economie	OSPSP2	530.000,00	130.000,00	400.000,00			
OD7.3: Asbestafvalbeleid geïntegreerd in maatschappelijke ontwikkelingen	OSPSP3	677.000,00	20.000,00	62.000,00		70.000,00	
OD7.4: Blijvend inzetten op Europese en internationale rol	OSPSP4	40.000,00			40.000,00		
OD7.5: Risicogebaseerde en geïntegreerde handhaving	OSPSP5	1.250.000,00		1.250.000,00			
SD8: Organisatieontwikkeling	557.000,00	202.000,00	355.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
OD8.1: Ontwikkeling organisatie volgens de meest recente inzichten	OOOD1	122.000,00	122.000,00				
OD8.2: Efficiënte, effectieve, integrale en kwaliteitsvolle werking	OOOD2	435.000,00	80.000,00	355.000,00			

Nog toe te wijzen kosten	661.000,00	Communicatie	Onderzoeken	Werken	Werkingsbijdragen	Diversen	Software
							661.000,00

VITO	MINA
Budget 2017	Budget 2017
1.325.951,00	16.105.000,00

Budget 2017	Budget 2017
126.981,00	14.157.000,00

0,00	6.007.000,00
------	--------------

	6.007.000,00
--	--------------

	8.150.000,00
--	--------------

0,00	8.150.000,00
------	--------------

0,00	0,00
------	------

126.981,00	0,00
------------	------

Budget 2017	Budget 2017
-------------	-------------

348.956,00	1.140.000,00
------------	--------------

240.000,00	0,00
------------	------

108.956,00	1.140.000,00
------------	--------------

0,00	0,00
------	------

0,00	0,00
------	------

Budget 2017	Budget 2017
-------------	-------------

431.844,00	808.000,00
------------	------------

235.636,00	808.000,00
------------	------------

49.500,00	0,00
-----------	------

90.199,00	0,00
-----------	------

56.509,00	0,00
-----------	------

0,00	0,00
------	------

0,00	0,00
------	------

0,00	0,00
------	------

Budget 2017	Budget 2017
-------------	-------------

418.170,00	
------------	--

Vlaamse Regering

Kabinet van de Vlaamse minister van
Omgeving, Natuur en Landbouw
Koning Albert II-laan
1000 BRUSSEL
T 02 552 63 00
F 02 552 63 01
kabinet.schauvliege@vlaanderen.be
www.vlaanderen.be

Nota aan mevrouw Henny De Baets
Administrateur-generaal
Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
Stationsstraat 110
2800 MECHELEN

uw bericht van uw kenmerk
AG/JV/2017-02
vragen naar/e-mail
Hugo Geerts
hugo.geerts@vlaanderen.be

ons kenmerk
K37-2017-0211-2016
telefoonnummer
02 552.63.50

bijlagen
datum
21 FEB. 2017

Betreft: Ondernemingsplan OVAM 2017

Geachte mevrouw De Baets,

Hierbij verleen ik mijn goedkeuring aan het Ondernemingsplan 2017 van de OVAM.

Met vriendelijke groeten,

Joke Schauvliege
Vlaams minister van Omgeving,
Natuur en Landbouw

INGEKOMEN

02 FEB. 2017
Inspectie van Financiën
SG/AB/11/0101

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

Openbare Vlaamse
Afstoffenmaatschappij
Stationsstraat 110
B-2800 Mechelen
T: 015 284 284
F: 015 203 275
www.ovam.be

Nota voor de heer Ghesquière
Inspecteur-generaal van Financiën

Koolstraat 35
1000 Brussel

UW BERICHT VAN

AFDELING · Administratie-generaal

UW KENMERK

DIENST · Stafdienst

BIJLAGEN · 1

CONTACTPERSOON · Johan Vanerom

MECHELEN · 27.01.2017

ONS KENMERK

Ontwerp-ondernemingsplan 2017

Geachte heer,

Mag ik u verzoeken uw advies te willen verlenen inzake het ontwerp-ondernemingsplan 2017 van de OVAM, opgesteld overeenkomstig de nota van de Vlaamse regering van 5 december 2014 'Opvolging van doelstellingen in de regeerperiode 2014-2019'?

Indien nodig zijn wij steeds bereid om verdere toelichting te geven.

Hoogachtend,

Henny De Baets
Administrateur-generaal

Gunstig advies

2/02/17

Stefaan Ghesquière
Inspecteur-generaal van Financiën